

VÝSLEDKY MATURITNÍ ZKOUŠKY V ROCE 2017 A JEJÍ VÝVOJ OD ROKU 2011

**(ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA CENTRA PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ
VZDĚLÁVÁNÍ ZA ROK 2017)**

CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

ČERVENEC 2018

Obsah

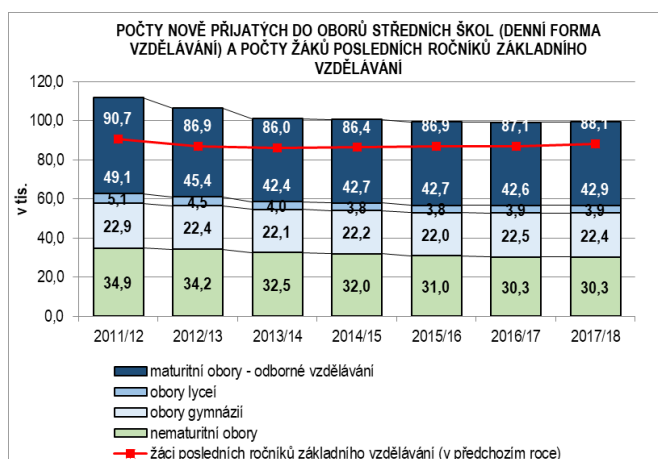
1.	Účast na maturitním vzdělávání.....	2
1.1.	Demografická situace, preference žáků při výběru střední školy	2
1.2.	Účast na maturitním vzdělávání.....	3
1.3.	Přihlášení k maturitní zkoušce.....	5
1.4.	Přihlášení k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období	7
1.4.1.	Oborová struktura přihlášek.....	8
1.4.2.	Genderová struktura přihlášek.....	9
1.4.3.	Struktura přihlášek podle formy vzdělávání.....	10
1.4.4.	Volba předmětu druhé povinné zkoušky	11
1.5.	Přihlášení k maturitní zkoušce v podzimním zkušebním období	15
2.	Neúspěšnost u maturitní zkoušky	17
2.1.	Neúspěšnost v jarním zkušebním období	17
2.1.1.	Souhrnná neúspěšnost u MZ.....	18
2.1.2.	Oborový pohled	20
2.1.3.	Společná a profilová část.....	22
2.1.4.	Společná část	25
2.2.	Neúspěšnost po podzimním zkušebním období	45
2.2.1.	Souhrnná neúspěšnost u maturitní zkoušky	45
2.2.2.	Neúspěšnost ve společné a profilové části	49
2.2.3.	Neúspěšnost v jednotlivých maturitních předmětech	52
2.3.	Absolutní neúspěšnost	58
3.	Výsledky společné části maturitní zkoušky	59
3.1.	Výsledky zkoušek v jarním zkušebním období – jednotlivé předměty.....	59
3.1.1.	Výsledky z českého jazyka a literatury	59
3.2.	Výsledky zkoušek po podzimním zkušebním období – jednotlivé předměty	66
3.2.1.	Výsledky z češtiny	66
3.3.	Výsledky zkoušek maturantů v odloženém řádném, náhradním a opravném termínu.....	70
3.3.1.	Výsledky zkoušek ostatních maturantů – čeština	70
3.3.2.	Výsledky zkoušek ostatních maturantů – matematika	71
3.3.3.	Výsledky zkoušek ostatních maturantů – angličtina	71
4.	Závěr	73

1. Účast na maturitním vzdělávání

1.1. Demografická situace, preference žáků při výběru střední školy

Počty maturantů jsou ovlivněny zejména třemi základními faktory – prvním z nich je demografický vývoj (resp. počet žáků v základním vzdělávání), druhým je počet přijatých žáků do prvních ročníků středoškolského studia a třetím je míra úspěšnosti ve studiu a u maturitní zkoušky. Svoji roli hrají i změny kvalifikačních požadavků na výkon některých profesí, ty se však odrážejí zejména ve změně počtu maturantů v jiné než denní formě vzdělávání.

Počty žáků v základním vzdělávání, resp. v posledních ročnících základního vzdělávání¹ jsou základním faktorem ovlivňujícím počty možných nástupů do středoškolského vzdělávání. Do roku 2013/14 počty žáků posledních ročníků základního vzdělávání klesaly až na úroveň 86,0 tis., následně došlo k velmi mírnému postupnému nárůstu na 88,1 tis. v roce 2017/18. Vzhledem k průběhu demografické křivky však v následujících pěti letech vzrostou počty žáků posledních ročníků základního vzdělávání na 117 tis. (nárůst o 31 %) a dojde tak i k prudkému nárůstu počtu žáků hlásících se na střední školy bezprostředně po ukončení základního vzdělávání.

Nárůst počtu nově přijatých žáků posledních ročníků základního vzdělávání do denní formy vzdělávání na středních školách se projevil až v roce 2017/18. V období 2013/14–2016/17 poklesly počty nově přijatých ze 101,0 tis. na 99,3 tis. Meziroční poklesy byly minimální – od 0,2 tis. do 1,2 tis. Nárůst počtu nově přijatých v roce 2017/18 byl minimální – o 0,2 tis. V roce 2017/18 bylo nově přijato do denní formy vzdělávání na středních školách 99,5 tis. žáků. Vzhledem k tomu, že v průběhu středoškolského vzdělávání část žáků mění obor studia

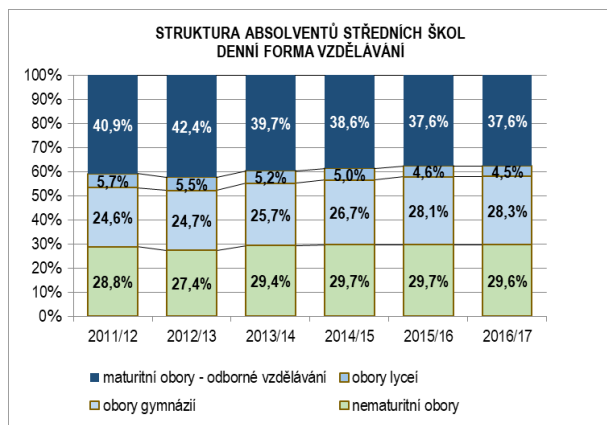
a absolvuje znovu přijímací řízení, převyšují počty nově přijímaných počty žáků posledních ročníků základních škol, v posledních třech letech šlo o převis v rozmezí 13–14 %.

Do učebních oborů a oborů ukončených závěrečnou zkouškou nastupuje v posledních sedmi letech 31–32 % nově přijímaných do denní formy vzdělávání středních škol, v roce 2017/18 se jednalo o 31 %, v absolutních číslech se počet přijímaných do těchto oborů v posledních dvou letech ustálil na 30,3 tis. Do odborně zaměřených oborů ukončených maturitní zkouškou nastupuje 42–43 % nově přijímaných, v každém z posledních čtyř let pak 43 tis. žáků. Obory gymnázií jsou poměrně stabilní co do počtu nově přijatých, v jednotlivých letech období 2011–2017 bylo do nich přijato 22–23 tis. žáků, přičemž tyto počty nejsou příliš ovlivněny vývojem velikosti populace potenciálních uchazečů. Podíly přijatých do oborů gymnázií v období 2011/2012–2016/17 mírně narůstaly (z 20,4 % na 22,7 %), v roce 2017/18 došlo k mírnému poklesu na 22,5 %. K poklesu došlo u nově přijatých do oborů lyceí, a to z 5,1 tis. v roce 2011 na 3,8 tis. v roce 2014 (z 4,5 % na 3,9 %), v posledních dvou letech bylo do oborů lyceí

¹ Do počtu žáků posledního ročníku základního vzdělávání zahrnujeme počty žáků 9. ročníků základní školy včetně žáků 10. ročníku desetiletých oborů základní školy, počty žáků 2. ročníků šestiletých gymnázií a 4. ročníků osmiletých gymnázií. Do nově přijatých do oborů středních škol pak zahrnujeme nově přijaté do denní formy vzdělávání 4letých oborů a žáky odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (3. ročníků šestiletých a 5. ročníků osmiletých gymnázií).

přijato každoročně 3,9 tis. žáků. Hlavním důvodem tohoto poklesu je snižující se zájem o lycea ze strany absolventů základních škol.

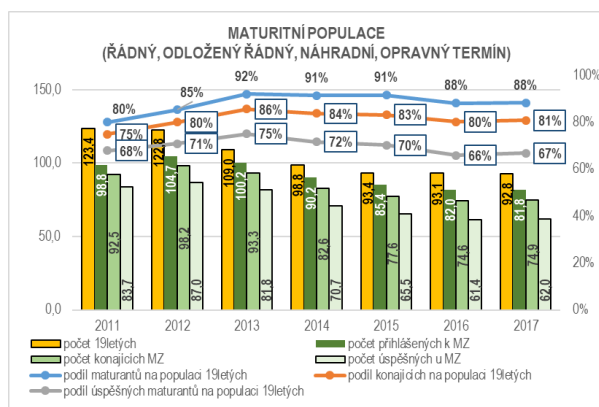
Z porovnání počtů absolventů jednotlivých druhů škol s počty nově přijatých před třemi/čtyřmi lety (třemi lety v případě nematuritních oborů a čtyřmi lety v případě maturitních oborů) vyplývá, že žáci poměrně často ze školy odcházejí – ať už změni obor, nebo vzdělávání v daném oboru nedokončí z jiných důvodů. Nejčastěji tomu tak je u odborně zaměřených maturitních oborů – ty ve standardní délce studia úspěšně absolvuje maximálně 64 % nově přijatých, v případě lyceí max. 80 % a u oborů gymnázií pak 92 % nově přijatých.

Tyto skutečnosti spolu s neúspěšností u maturitní/závěrečné zkoušky výrazně ovlivňují počet a strukturu absolventů oborů středních škol. Podíl absolventů maturitních oborů na celkovém počtu absolventů středních škol se pohybuje v rozmezí od 71,2 % v roce 2011/12 přes 72,6 % v roce 2012/13 do 70,6 % v roce 2013/14. Od roku 2014/15 je tento podíl v podstatě stabilní, a to 70,3–70,4 %. V celém sledovaném období postupně mírně narůstají podíly absolventů gymnázií (z 24,6 % na 28,3 %), klesají podíly absolventů oborů lyceí z 5,7 % na 4,5 % i absolventů odborně zaměřených

maturitních oborů středních škol (z 40,9 %, resp. 42,4 % v roce 2012/13 na 37,6 %). S ohledem na vývoj počtu nově přijímaných se dá předpokládat, že obdobný trend se projeví i v následujících letech.

1.2. Účast na maturitním vzdělávání

V roce 2017 se přihlásilo k maturitní zkoušce celkem 81,8 tis. žáků (bez ohledu na to, zda se jedná o prvomaturanty, nebo o ty, kteří se hlásí k maturitě opakovaně),² což je o 200 žáků méně než v předchozím roce a o 17,0 tis méně než v roce 2011. Mezi přihlášenými bylo 36,9 tis. (45,1 %) chlapců a 44,9 tis. (54,8 %) dívek. Naprostá většina (74,9 tis., 91,5 %) navštěvovala obory středních škol v denní formě vzdělávání, pouze 6,9 tis. (8,4 %) v ostatních formách. Na 100 obyvatel ve věku 19let připadá 88 maturantů, což je stejný podíl v porovnání s rokem 2016. Podíl úspěšných

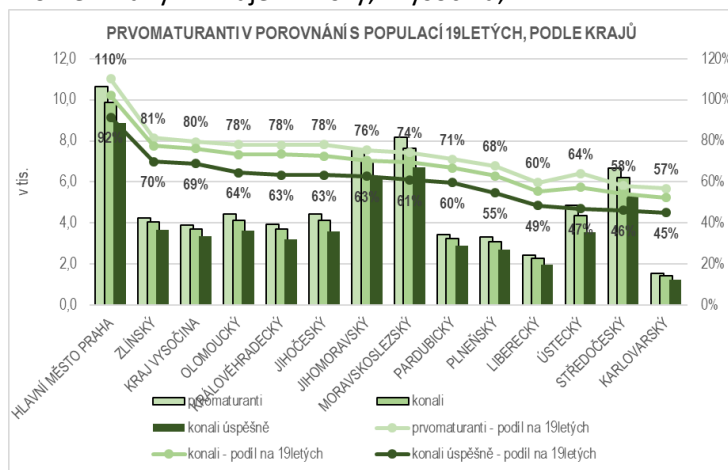
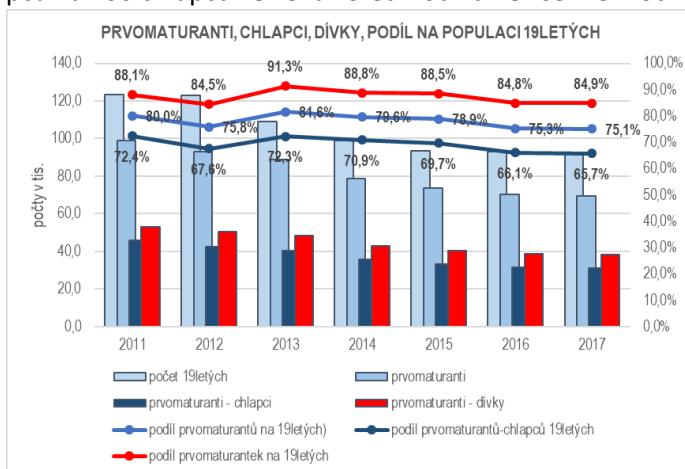
maturantů se v roce 2017 pohybuje na úrovni 67 % populace 19letých, oproti předchozímu roku došlo k mírnému nárůstu o 1 p. b., zastavil se tak postupný pokles úspěšnosti z období 2013–2016.

Mezi maturanty v roce 2017 bylo 69,7 tis. (85,2 %) těch, kteří se hlásí k maturitní zkoušce poprvé (prvomaturanti). Oproti roku 2016 došlo k poklesu celkového počtu prvomaturantů o 0,4 tis a jejich podíl na celkovém počtu maturantů nepatrně poklesl (o 0,3 p. b.). Mezi prvomaturanty v roce 2017 bylo 31,2 tis. chlapců (o 0,2 tis. méně než v roce 2016) a 38,4 tis. dívek (o 0,2 tis. méně než v roce 2016).

² V této části uvádíme údaje nejen za prvomaturanty, ale za všechny maturanty, což doplňuje pohled na celkové kapacity maturitních oborů. Údaje za prvomaturanty jsou uvedeny v další části textu.

Účast na středním vzdělávání ukončeném maturitní zkouškou³ tvořila 75,1 prvomaturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let (pokles o 0,2 p. b. oproti předchozímu roku). Podíl chlapců se meziročně snížil o 0,4 p. b. na 65,7 prvomaturantů-chlapců na 100 chlapců ve věku 19let. Podíl dívek se meziročně prakticky nezměnil, v roce 2017 činil 84,9 prvomaturantek na 100 dívek ve věku 19 let (meziroční nárůst o 0,1 p. b.).

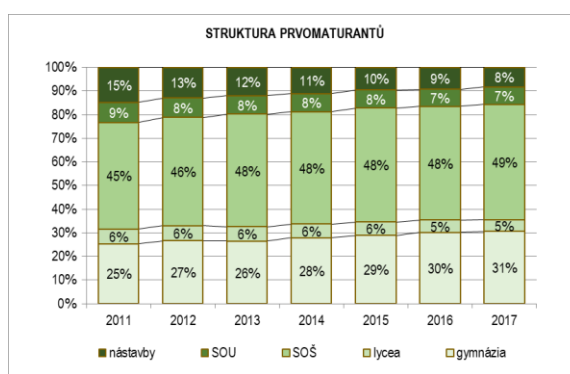
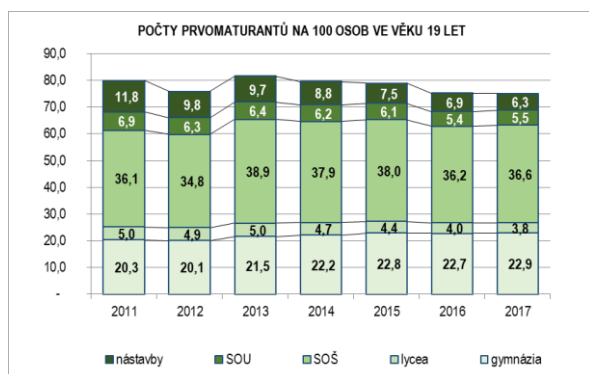
Účast prvomaturantů na vzdělávání se výrazně regionálně liší – počet prvomaturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let se pohybuje od 57 v Karlovarském kraji až do 110 v Praze (která je ovšem spádovým vzdělávacím centrem i pro Středočeský kraj), mezikrajové rozdíly tedy dosahují až 53 procentních bodů. Nad celorepublikovým průměrem jsou kromě Prahy i kraje Zlínský, Vysočina,

Olomoucký, Královéhradecký, Jihočeský a Jihomoravský. Nejnižší účast na maturitním vzdělávání vykazují kromě Karlovarského kraje ještě kraje Středočeský (ten však využívá jako spádové vzdělávací centrum Prahu)⁴ a Liberecký.

Obdobná situace je i u těch, kteří vykonali maturitní zkoušku úspěšně – podíly úspěšných prvomaturantů na populaci 19letých se pohybují od 45 % v Karlovarském kraji až do 92 % v Praze, rozdíly mezi kraji dosahují až

47 p. b. Pořadí krajů v tomto ukazateli je stejné jako v případě přihlášených s výjimkou krajů Libereckého a Ústeckého, a to zejména vzhledem k vyšší neúspěšnosti maturantů u maturitní zkoušky v Ústeckém kraji.

³ Účast na středním vzdělávání ukončeném maturitní zkouškou se počítá jako podíl prvomaturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let v daném roce.

⁴ Nízký podíl účasti prvomaturantů Středočeského kraje na vzdělávání je dán konstrukcí ukazatele – prvomaturanti jsou započítáváni podle kraje, ve kterém navštěvují střední školu, nikoli podle místa bydliště.

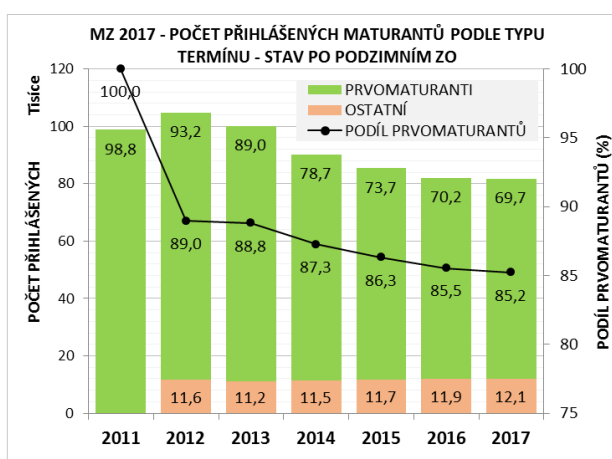
Účast prvomaturantů z gymnázií na vzdělávání v období 2011–2017 vykazuje růst (s výjimkou roku 2012 a 2016, kdy došlo k mírnému poklesu o 0,2, resp. 0,1 procentního bodu), jejich podíl na populaci 19letých dosáhl v roce 2017 hodnoty 22,9 %. U lyceí došlo ke snížení podílu účasti na vzdělávání z 5,0 % na 3,8 % prvomaturantů na 100 obyvatel ve věku 19 let. Podíl prvomaturantů SOŠ na populaci 19letých se v posledních pěti letech pohybuje mezi hodnotami 36,2 % v roce 2016 až 38,9 % v roce 2013. V roce 2017 došlo k meziročnímu nárůstu tohoto podílu o 0,4 procentního bodu (p. b.) na 36,6 prvomaturantů SOŠ na 100 obyvatel ve věku 19 let. U SOU se podíl prvomaturantů na populaci 19letých od roku 2013 postupně snižoval z 6,4 na 5,4 v roce 2016, v posledním roce došlo k mírnému nárůstu na 5,5. Účast prvomaturantů nástavbových oborů, tedy jejich podíl na příslušné věkové populaci, klesá v celém sledovaném období 2011–2017, a to z 11,8 % na 6,3 %.

1.3. Přihlášení k maturitní zkoušce

VYMEZENÍ POJMŮ

K maturitní zkoušce (MZ) se v jarním zkušebním období (ZO) roku 2017 hlásí:

- žáci, kteří se hlásí poprvé k maturitní zkoušce v daném roce. V této zprávě jsou označováni jako **prvomaturanti** a jejich první možný termín zkoušky může být pouze termínem řádným.
- žáci, kteří se hlásí k řádnému termínu zkoušky, ale poslední ročník svého středoškolského studia navštěvovali a poprvé se tak k maturitní zkoušce hlásili o rok či více let dříve. Důvodem, že se k řádnému termínu hlásí až rok či více let po ukončení studia, je, že v předchozích řádných termínech zkoušku nekonali, neboť neměli ukončený poslední ročník a nebyli připuštěni k maturitě. V této zprávě jsou označováni jako přihlášení k **odloženému řádnému termínu**.
- přihlášení k **náhradnímu termínu** zkoušky jsou ti, kteří se již jednou či vícekrát k řádnému termínu maturitní zkoušky přihlásili, řádně ukončili vzdělávání, avšak zkoušku nekonali a jejich neúčast u zkoušky ředitel omluvil.
- přihlášení k **opravnému termínu** zkoušky jsou ti, kteří v některém z předchozích zkušebních období přihlášenou zkoušku konali, avšak neúspěšně. Za takové se považují i ti, kteří se k přihlášené zkoušce nedostavili a kterým ředitel školy absenci u zkoušky řádně neomluvil.

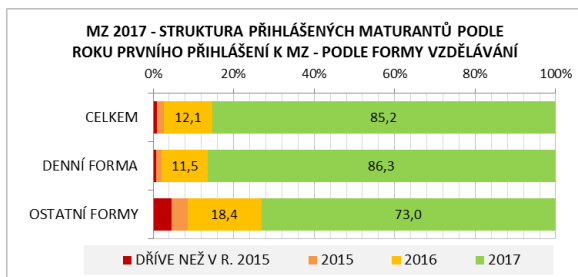
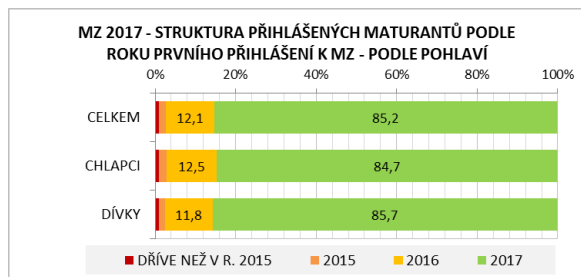
o přihlášených k opravné/náhradní zkoušce.

V roce 2017 se k maturitní zkoušce přihlásilo celkem 81,8 tis. žáků, z toho 69,7 tis. bylo žáků hlásících se k MZ poprvé (tj. 85,2 %). Meziroční pokles celkového počtu

U konkrétního maturujícího může v rámci jednoho zkušebního období nastat souběh konání zkoušek (a v rámci nich i dílčích zkoušek) v opravném i v náhradním termínu, proto na úrovni celé maturitní zkoušky a na úrovni částí maturitní zkoušky hovoříme

MZ 2017	JARNÍ ZO	PODZIMNÍ ZO	POČET PŘIHLÁŠENÝCH
CELKEM	CELKEM		81822
	PRVO MATURANTI	CELKEM	69722
		ŘÁDNÝ	3792
		OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	15579
		-	50306
OSTATNÍ	-	ŘÁDNÝ	45
	CELKEM	CELKEM	12092
		ŘÁDNÝ	461
		OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	632
		-	1121
	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	1532
		-	7755
		ŘÁDNÝ	23
		OPRAVNÝ/NÁHRADNÍ	568

maturantů činí 0,2 tis. žáků, tj. 0,3 %, prvomaturantů pak bylo o 0,5 tis., tedy o 0,7 %, méně než v roce 2016.

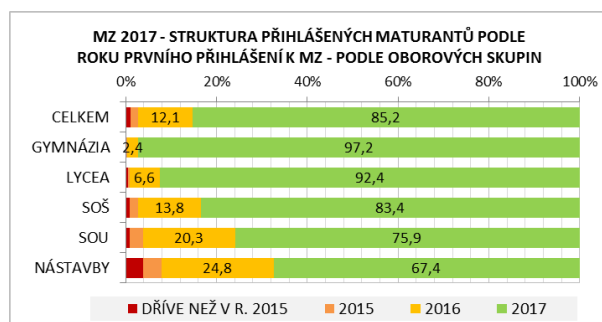

Žáků hlásících se v tzv. odloženém řádném termínu bylo 1,6 tis. (2,0 %), zkoušku v opravném či náhradním termínu si přihlásilo 10,5 tis. maturantů (12,8 %).

Z těch, kteří se v roce 2017 nehlásili k maturitní zkoušce poprvé (celkem 14,8 % ze všech přihlášených), bylo 9,9 tis. (tj. 12,1 %) poprvé přihlášených v roce 2016, dalších 1,4 tis. (1,7 %) žáků podalo přihlášku poprvé v roce 2015 a 0,8 tis. (1,0 %) pak v letech 2011–2014.

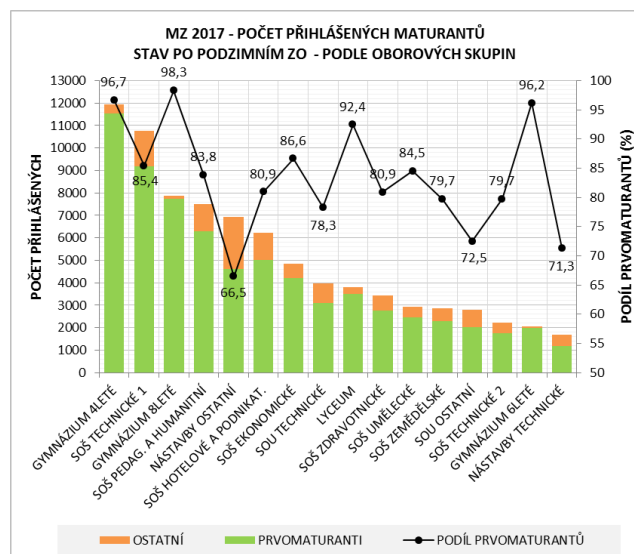
U chlapců činí podíl přihlášených dříve než v roce 2017 celkem 15,3 %, u dívek pak 14,3 %.

Mezi maturanty v denní formě vzdělávání představují přihlášení dříve než v roce 2017 celkem 13,7 %, mezi studujícími v jiné než denní formě 27,0 %.

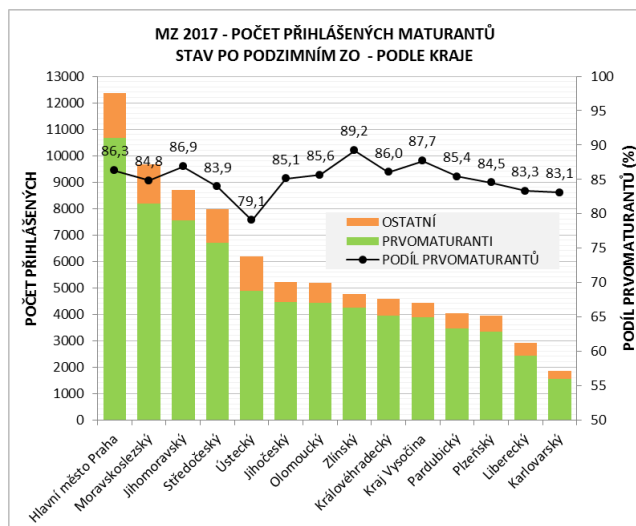
Značné rozdíly jsou pak vidět mezi jednotlivými oborovými skupinami, tyto rozdíly vyplývají především z neúspěšnosti maturantů jednotlivých oborových skupin v předchozích letech. Na gymnáziích bylo v roce 2017 dříve přihlášených 2,8 % maturantů, na lyceích 7,6 %, na SOŠ 16,6 %, na SOU 24,1 % a v nástavbovém studiu téměř třetina.

OBOROVÝ POHLED

Variabilita podílů maturantů, kteří podali přihlášku poprvé v roce 2017, je mezi jednotlivými oborovými skupinami značná. Na gymnáziích činil podíl prvomaturantů 96,2–98,3 %, na lyceích 92,4 %. Na SOŠ se tento podíl pohyboval od 86,6 % (SOŠ ekonomické) po 79,7 % (SOŠ zemědělské a technické skupiny 2), na technických oborech SOU dosáhl 78,2 %, na netechnických učilištích pak 72,5 %. V nástavbovém studiu technického zaměření se podíleli prvomaturanti 71,3 %, na netechnických oborech nástavby pouze 66,5 %.

KRAJSKÝ POHLED

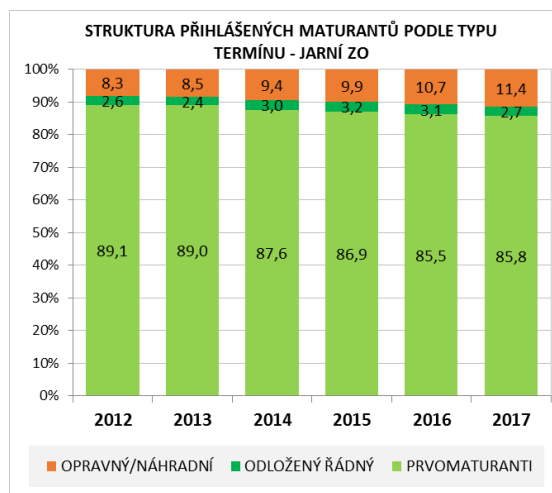
Napříč kraji se struktura přihlášených k maturitní zkoušce z hlediska roku podání první přihlášky lišila. Rozdíly podílů prvomaturantů od republikového průměru se pohybovaly od +4,0 po -6,2 procentního bodu.

Nejvyšší podíl prvomaturantů byl ve Zlínském kraji, Kraji Vysočina a kraji Jihomoravském, naopak nejnižší v krajích Ústeckém, Karlovarském a Libereckém.

1.4. Přihlášení k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období

Celkem se k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2017 přihlásilo 81,2 tis. žáků, tj. o 0,8 tis. méně než v předchozím roce. Meziroční pokles tedy činil 1,0 p. b. Počet maturantů přihlášených k maturitní zkoušce poprvé v roce 2017 klesl oproti roku 2016 o 0,4 tis. (o 0,6 %) na 69,7 tis. (na 85,8 % celkového počtu přihlášených). Žáků hlásících se k odloženému řádnému termínu bylo 2,2 tis. (2,7 % z celkového počtu přihlášených).

K opravné či náhradní zkoušce se přihlásilo 9,3 tis. žáků (11,4 % z celkového počtu přihlášených). Od roku 2012 dochází k nárůstu podílu těchto maturantů, protože se od roku 2011 postupně čím dál větší počet maturantů bez řádně složené zkoušky „přelévá“ do dalších ročníků.

Zastoupení žáků přihlášených v odloženém řádném termínu se oproti roku 2016 snížilo na 2,7 %, tedy o 0,4 p. b. Celkově je v čase tato skupina co do podílu maturantů relativně stabilní.

Naprostá většina prvomaturantů se hlásí na obě části MZ (96,9 %), tedy na společnou i profilovou část. Podíl těch, kteří mají přihlášenou pouze profilovou část MZ, činí 2,9 % (2,0 tis.), přičemž nejvýraznější je tato skupina maturantů na pedagogických a humanitních SOŠ (21,2 %) a na uměleckých SOŠ (7,9 %). Na tyto školy častěji vstupují ti, kteří již maturitní zkoušku složili a doplňují si odborné vzdělání.

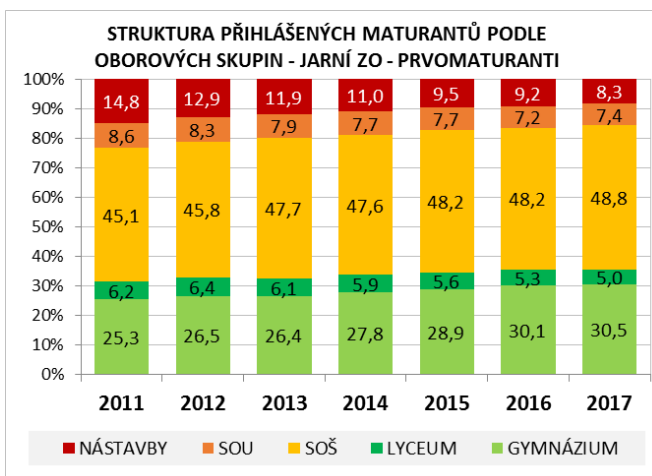
V roce 2017 přistupovalo pouze ke společné části MZ 85 žáků ze škol nabízejících program International Baccalaureate nahrazující standardní profilovou část MZ.⁵

⁵ Program IB – International Baccalaureate, na který jsou akreditovány některé střeň školy v ČR, představuje plnohodnotnou alternativu k profilové části maturitní zkoušky na dané škole. Žáci skládající tuto mezinárodní zkoušku pak mají povinnost složit společnou část MZ, ovšem klasickou profilovou část maturitní zkoušky neskládají.

1.4.1. Oborová struktura přihlášek

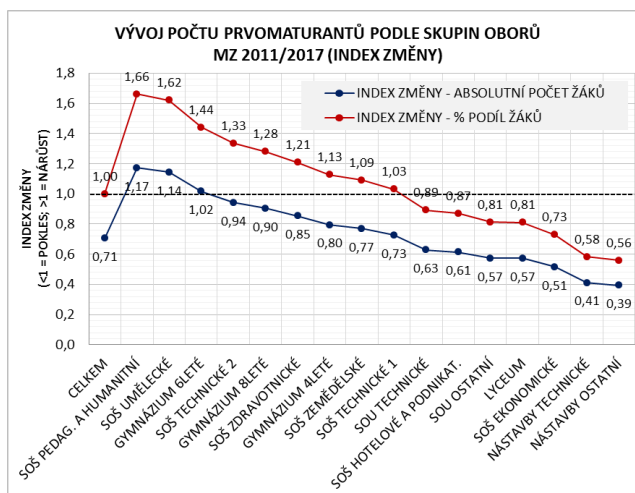
Rok 2017 z hlediska oborového složení prvomaturantů potvrzuje několik trendů:

- Růst podílu gymnazistů, kteří v roce 2017 představovali 30,5 % maturitní populace (21,3 tis.). Oproti roku 2016 se jedná o nárůst o 0,4 procentního bodu, ve srovnání s rokem 2011 o 5,2 p. b.
- Růst podílu maturantů na SOŠ, kteří v roce 2017 představovali 48,8 % maturitní populace (34,0 tis.). Oproti roku 2016 se jejich podíl zvýšil o 0,6 p. b. Od prvního ročníku MZ se tato skupina maturantů zvětšila o 3,7 p. b.
- Pokles podílu maturantů lyceí, kteří v roce 2017 zaujíмали 5,0 % (3,5 tis.) ze všech přihlášených prvomaturantů. Ve srovnání s rokem 2011 je to o 1,2 p. b. méně.
- Pokles podílu maturantů z nástavbového studia, kteří v roce 2017 představovali 8,3 % maturitní populace (5,8 tis.). Mezi roky 2016 a 2017 jejich podíl klesl o 0,9 p. b. Od roku 2011 se pak jedná o pokles o 6,5 p. b.
- Maturanti středních odborných učilišť se na maturitní populaci podíleli 7,4 % (5,1 tis.). Pokles jejich podílu pozorovaný od roku 2011 se tak zastavil. Meziročně tato skupina navýšila podíl o 0,2 p. b. (a zvýšil se mírně i absolutní počet prvomaturantů v této skupině), avšak ve srovnání s rokem 2011 je o 1,2 p. b. menší.

Sektor všeobecného a všeobecně odborného (gymnázia a lycea) vzdělávání tedy v roce 2017 představoval 35,5 % maturitní populace a oproti roku 2011 zvýšil svůj podíl o 4 procentní body. Na odborné vzdělávání pak připadal 64,5% podíl, který od roku 2011 vykazuje pokles.

V detailnějším oborovém členění lze pozorovat zejména výrazný nárůst maturantů na pedagogických a humanitních SOŠ⁶ a v SOŠ uměleckých, a to jak v relativním vyjádření v rámci všech maturantů, tak i co se týče absolutního počtu žáků. Spolu s 6letými gymnázii jsou to jediné tři oborové skupiny, kde absolutní počet žáků i přes populační pokles věkové kohorty 19letých oproti roku 2011 vzrostl.

⁶ Nárůst počtu i podílu žáků ve skupině pedagogických a humanitních SOŠ souvisí zejména s příchodem těch, kteří již maturitní zkoušku v minulosti složili a dodělávají si pouze profilovou část kvůli profesním požadavkům. SŠ tak studují často v neprezenční formě vzdělávání.

Nárůst relativního zastoupení v maturitní populaci oproti roku 2011 zaznamenaly vedle výše zmíněných oborových skupin ještě 4letá a 8letá gymnázia (o 13 %, resp. 28 %). Dále navýšily podíl SOŠ technické 2 (o 33 %), SOŠ zdravotnické (o 21 %), zemědělské (o 9 %) a technické skupiny 1 (o 3 %).

Výrazně menší podíl ve srovnání s rokem 2011 zaujímaly především již výše zmíněné obory nástavbového studia – procentní podíl skupiny netechnických oborů klesl o 44 %, podíl technických pak o 42 %. Poměrně výrazný pokles podílu zaznamenaly také SOŠ ekonomické (o 27 %), dále již zmiňovaná lycea (o 19 %) a netechnické obory SOU (o 19 %). Pokles podílu se týkal ještě hotelových a podnikatelských SOŠ (o 13 %) a technických SOU (o 11 %).

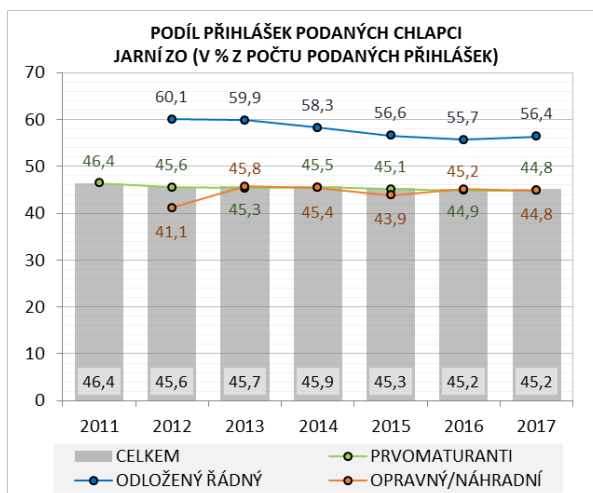
1.4.2. Genderová struktura přihlášek

Z celkového počtu přihlášených maturantů v jarním zkušebním období roku 2017 bylo 45,2 % chlapců a 54,8 % dívek. Tento poměr se meziročně nezměnil, oproti roku 2012 podíl chlapců klesl o 0,4 procentního bodu, od roku 2011 pak o 0,8 p. b.

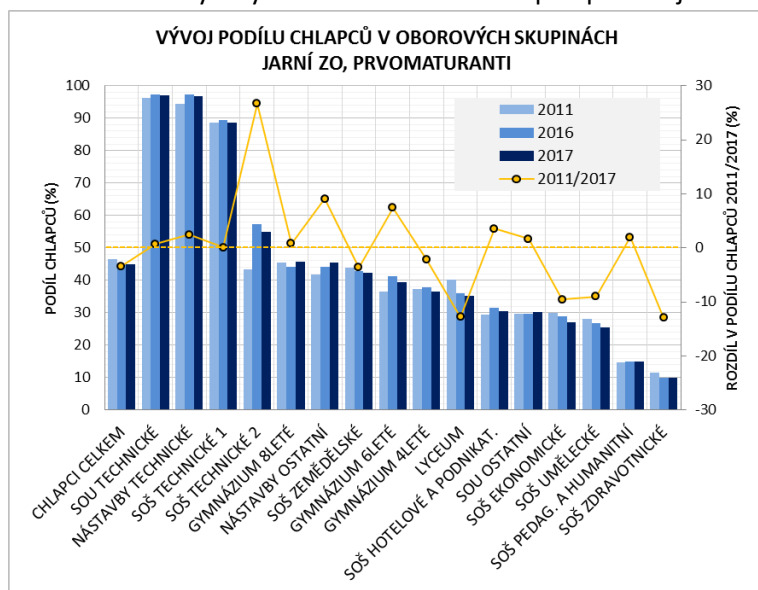
Mezi prvomaturanty byl podíl chlapců 44,8 %, což je hodnota o 1,6 procentního bodu nižší než v roce 2011. Trend poklesu podílu chlapců mezi maturanty je tak setrvalý.

Ve skupině přihlášených k odloženému řádnému termínu tvoří chlapci většinu (56,4 %). Oproti roku 2016 došlo k drobnému nárůstu o 0,7 procentního bodu, ve srovnání s rokem 2012 je však v roce 2017 podíl chlapců v této skupině maturantů o 3,7 p. b. nižší. Mezi chlapci je vyšší podíl těch, kteří neukončí úspěšně poslední ročník, a tedy nejsou k maturitní zkoušce připuštěni.

Podíl chlapců mezi přihlášenými k opravné či náhradní zkoušce v roce 2017 byl 44,8 %. Oproti roku 2016 klesl podíl chlapců v této skupině pouze o 0,4 p. b.

Mezi obory s výraznou dominancí chlapců patří zejména všechny obory technické, a to jak na úrovni SOŠ (skupina 1, tedy klasické průmyslovky), tak SOU a nástavbového studia. Na technických SOU a nástavbách je podíl chlapců vyšší než 90 %.

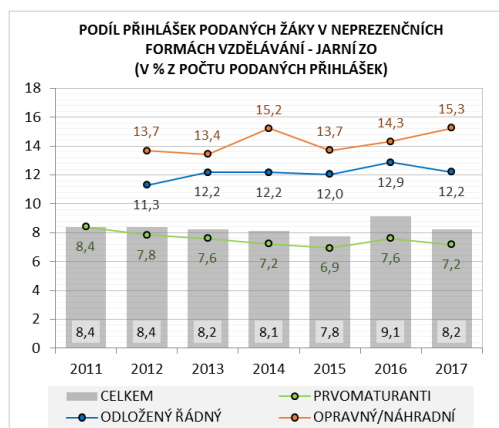
Na opačném pólu, tedy s více než tříčtvrtinovým zastoupením dívek, figurují obory zdravotnické, pedagogické a humanitní, umělecké a ekonomické (obchodní akademie). Za dívčí obory lze dále označit také hotelové a podnikatelské SOŠ a netechnická střední odborná učiliště.

Na gymnáziích se podíl dívek pohyboval od 54,2 % (4letá), tedy lehce pod

republikovým průměrem podílu dívek, přes 60,7 % (6letá) po 63,4 % (8letá).

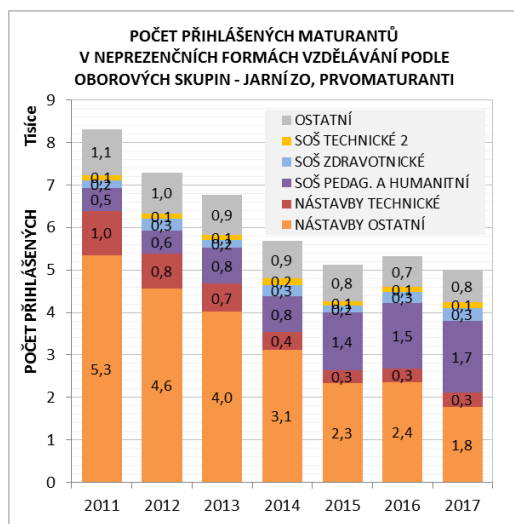
Klesající trend v podílu chlapecké populace od roku 2011 je nejvýrazněji vidět na zdravotnických SOŠ (o 12,9 %), kde je zastoupení chlapců již tak velmi nízké. Dále na lyceích (o 12,7 %). Pokles se týká i ekonomických (o 9,5 %) a uměleckých (o 9 %) oborů SOŠ.

Opačnou tendenci vykazují SOŠ technické 2, kde populace chlapců od roku 2011 vzrostla o 26,7 %. Nárůst se týká také netechnických oborů nástavby (o 9,1 %) a 6letých gymnázií (o 7,4 %).

1.4.3. Struktura přihlášek podle formy vzdělávání

Z celkového počtu maturantů, kteří podali přihlášku k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2017, představovali žáci v neprezenčních formách vzdělávání 8,2 % (6,7 tis.).

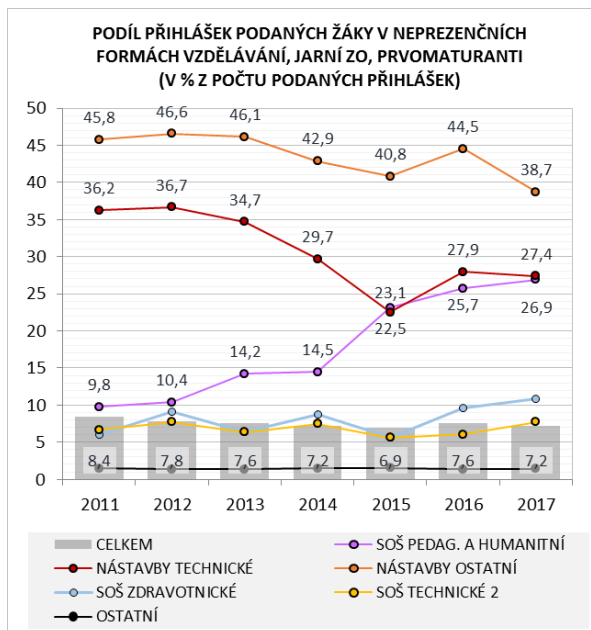

v roce předchozím. Velmi mírně narostl jejich podíl také v oborech zdravotnických (na 10,9 %, tedy o 1,3 p. .b.)

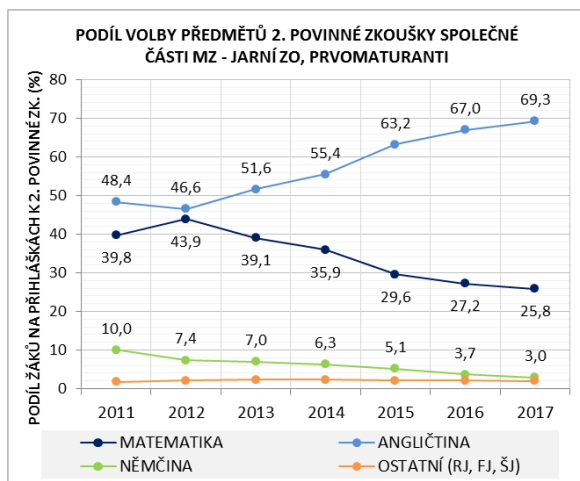
Naopak v oborové skupině, kde je podíl neprezenčních forem vzdělávání tradičně nejvyšší – netechnické nástavby, došlo k poklesu mezi lety 2016 a 2017 o 5,8 p. b. (od roku 2012 o 7,9 p. b.). V technických oborech nástavbového studia po nárůstu mezi lety 2015 a 2016 opět došlo k poklesu, který započal v roce 2012.

Podíl žáků neprezenčních forem vzdělávání mezi prvomaturanty činil v roce 2017 v jarním ZO 7,2 % (5 tis.). Od roku 2011 do roku 2015 podíl těchto maturantů klesal z 8,4 % (8,3 tis.) v roce 2011 na 6,9 % (5,1 tis.) v roce 2015, rok 2016 znamenal pro tuto skupinu nárůst podílu na 7,6 % (5,3 tis.).

Detailnější oborový pohled na podíl žáků v neprezenčních formách vzdělávání ukazuje rostoucí tendenci zejména v pedagogických a humanitních oborech. V jarním ZO 2017 bylo jejich zastoupení 26,9 %, tj. o 1,2 p. b. vyšší než

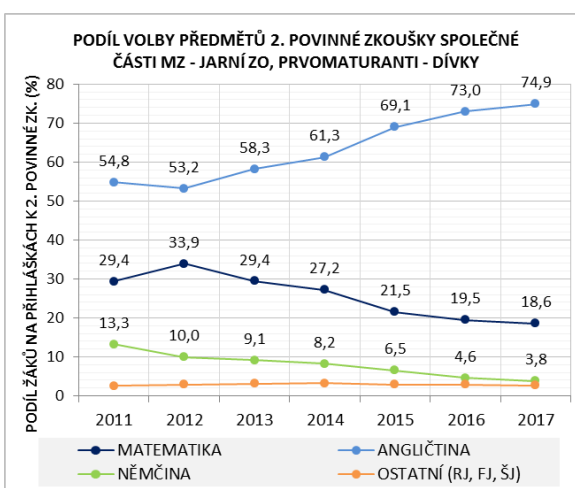
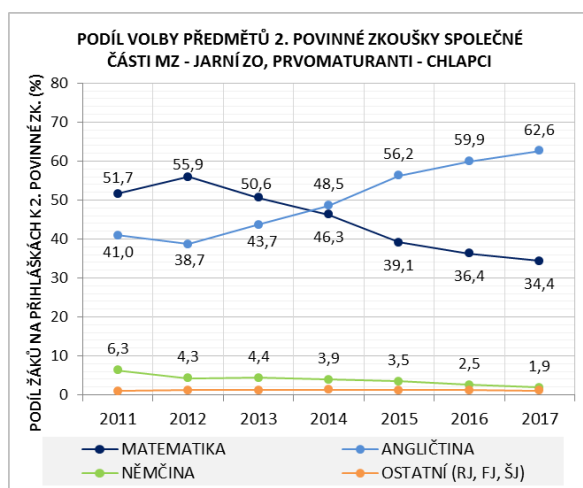
1.4.4. Volba předmětu druhé povinné zkoušky

Ke druhé povinné zkoušce společné části MZ se v jarním zkušebním období roku 2017 přihlásilo celkem 67,3 tis. prvomaturantů, z toho 17,4 tis. (25,8 %) si vybralo matematiku, 49,9 tis. (74,2 %) pak zvolilo cizí jazyk. Trendy ve volbě předmětového portfolia, které začaly v roce 2013, se potvrdily i po čtyřech letech.

Podíl žáků, kteří si volí matematiku, rok od roku klesá, mezi roky 2016 a 2017 došlo k poklesu podílu volby 1,4 p. b., oproti roku 2012 je podíl volby v roce 2017 o 18,1 p. b. nižší. Mezi chlapci si matematiku v roce 2017 vybralo 34,4 %, tedy o 1,9 p. b. méně než v roce předchozím a o 21,5 p. b. méně než

v roce 2012. Od roku 2014 převažuje u chlapců volba angličtiny. Matematiku si v roce 2017 vybralo 18,6 % dívek, což představuje meziroční pokles necelý 1 procentní bod, rozdíl ve volbě oproti roku 2012 pak činí 10,8 p. b.

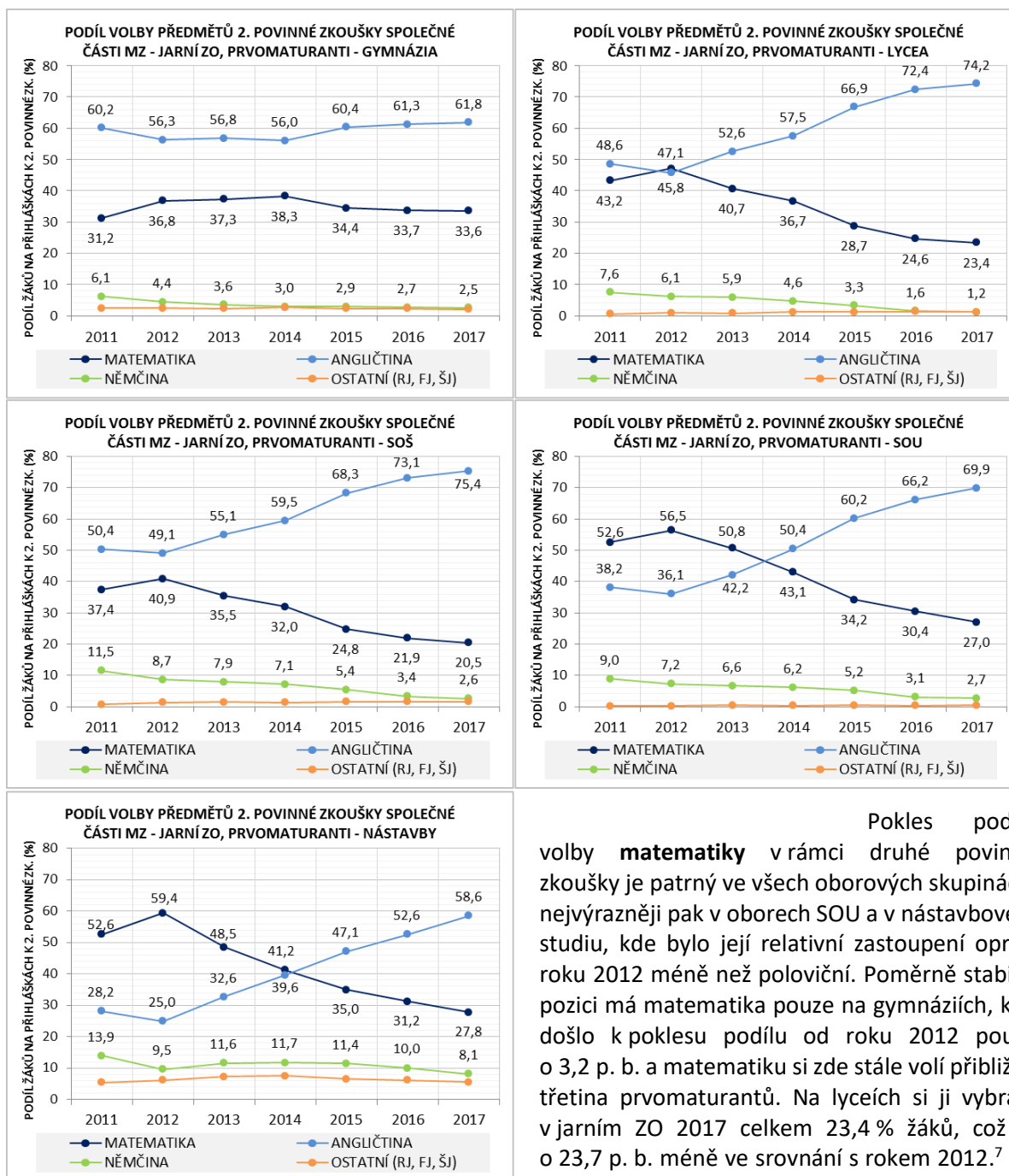

Angličtina představuje dominantní předmět z hlediska podílu volby v rámci druhé povinné zkoušky SČ MZ. Celkem si ji v roce 2017 vybralo 69,3 % (46,6 tis.) prvomaturantů. Kromě podílu volby angličtiny, kde došlo k meziročnímu nárůstu o 2,3 p. b., se i přes celkový pokles populace lidí ve věku 19 let zvýšil také absolutní počet maturantů z tohoto předmětu. Nárůst podílu volby od roku 2012 představuje 22,7 p. b. Chlapci si angličtinu v roce 2017 vybrali v 62,6 % případů, což je o 2,7 p. b. více než v předchozím roce a o 23,9 p. b. více než v roce 2012. V případě dívek si v roce 2017 tento předmět vybraly bezmála tři čtvrtiny z nich. Meziroční nárůst dosáhl v roce 2017 hodnoty 1,9 p. b., od roku 2012 pak vzrostla volba angličtiny mezi dívkami o 20,1 p. b.

U němčiny dochází k poklesu volby od prvního ročníku reformované maturitní zkoušky, kdy si ji vybrala desetina maturantů. V roce 2017 si ji zvolila pouhých 3 % prvomaturantů, tedy o 0,7 p. b. méně než v roce předchozím. Tento předmět si vybralo 3,8 % dívek, což představuje pokles o téměř 10 p. b. oproti roku 2011. U chlapců se pro němčinu v roce 2017 rozhodlo 1,9 %, tj. o 4,4 p. b. méně než v roce 2011.

Ostatní jazyky (ruština, francouzština, španělština) reprezentují 1,9 % z celkového počtu přihlášek k druhé povinné zkoušce mezi prvomaturanty a v roce 2017 se tak poprvé od roku 2012 dostaly pod 2% zastoupení. Ruštinu si vybralo 1 034, francouzštinu 119 a španělštinu 153 žáků.

OBOROVÝ POHLED

Pokles podílu volby **matematiky** v rámci druhé povinné zkoušky je patrný ve všech oborových skupinách, nejvýrazněji pak v oborech SOU a v nástavbovém studiu, kde bylo její relativní zastoupení oproti roku 2012 méně než poloviční. Poměrně stabilní pozici má matematika pouze na gymnáziích, kde došlo k poklesu podílu od roku 2012 pouze o 3,2 p. b. a matematiku si zde stále volí přibližně třetina prvomaturantů. Na lyceích si ji vybralo v jarním ZO 2017 celkem 23,4 % žáků, což je o 23,7 p. b. méně ve srovnání s rokem 2012.⁷ Na SOŠ má matematika obecně nejmenší zastoupení

– 20,5 % – existuje zde ovšem vysoká variabilita mezi jednotlivými detailněji členěnými oborovými skupinami. Na SOU a v nástavbovém studiu si matematiku zvolilo cca 27 % prvomaturantů, což představuje pokles o 29,5, resp. o 31,6 p. b. oproti roku 2012.

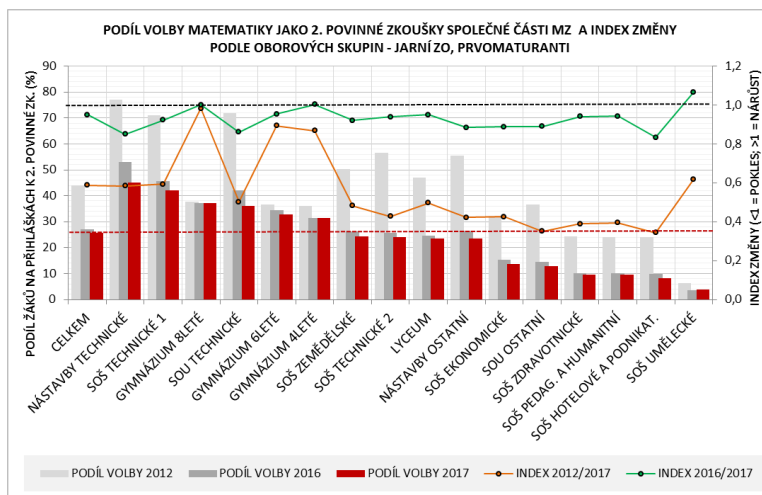
Angličtina má nejvyšší zastoupení na SOŠ, kde si ji vybraly přes tři čtvrtiny prvomaturantů, a ve srovnání s rokem 2012 tento podíl narostl o 26,3 p. b. Druhý nejvyšší podíl zaujímá na lyceích – 74,2 % – což

⁷Pokles volby matematiky na lyceích částečně souvisí, vedle úbytku volby napříč všemi obory lyceí, také s proměnou zastoupení jednotlivých oborů lyceí, tedy úbytkem maturantů z technických lyceí, kde volba matematiky dominuje, a nárůstem podílu těch oborů, kde je zastoupena méně (pedagogická, zdravotnická a ekonomická lycea).

představuje nárůst o 28,4 p. b. od roku 2012. Na SOU, kde si angličtinu vybralo 69,9 %, se podíl volby od roku 2012 zvýšil vůbec nejvíce – o 33,8 p. b. – a volba angličtiny zde dominuje od roku 2014. Gymnazisté si vybrali angličtinu v 61,8 % případů. Od roku 2012 je její zastoupení vyšší jen o 5,5 p. b. Žáci nástavbového studia zvolili angličtinu z 58,6 %, ve srovnání s rokem 2012 jde o nárůst o 33,6 p. b.

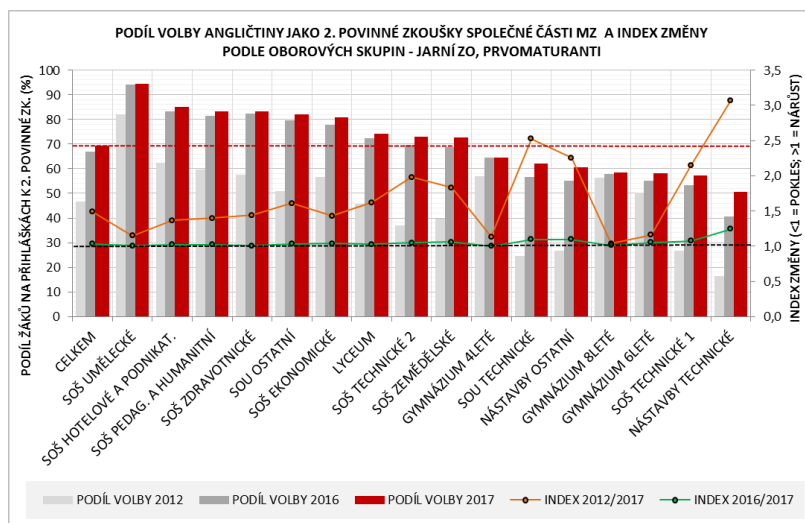
Němčina má největší podíl volby mezi prvomaturanty na nástavbách, kde si ji v roce 2017 zvolilo přes 8 % žáků. Od roku 2011, kdy měla němčina celkově nevyšší míru volby, došlo v této oborové skupině k poklesu o 5,8 procentního bodu. Na gymnáziích, SOŠ a SOU se míra volby němčiny pohybuje kolem 2,5 %, nejmenší zastoupení má pak v lyceích – 1,2 %.

Detailnější pohled na oborové skupiny ukazuje, že **matematika** má nejvyšší zastoupení na technických oborech nástavbového studia (45,1 %) a na SOŠ technických skupiny 1 (42,0 %). Nadprůměrně si matematiku vybírají ještě maturanti na gymnáziích a také na technických oborech SOU (37,1–31,4 %). Lehce pod republikovým průměrem roku 2017 se z hlediska volby matematiky nacházejí prvomaturanti na SOŠ

zemědělských, technických skupiny 2, na lyceích a v netechnických oborech nástavby (24,3–23,4 %). Hluběji pod průměrem ČR jsou pak maturanti na ekonomických SOŠ a na netechnických oborech SOU (13,7; resp. 12,8 %). Velmi malé zastoupení (méně než 10 %) má matematika na SOŠ zdravotnických, pedagogických a humanitních, hotelových a podnikatelských, nejméně ji pak volí žáci na uměleckých SOŠ (3,9 %).

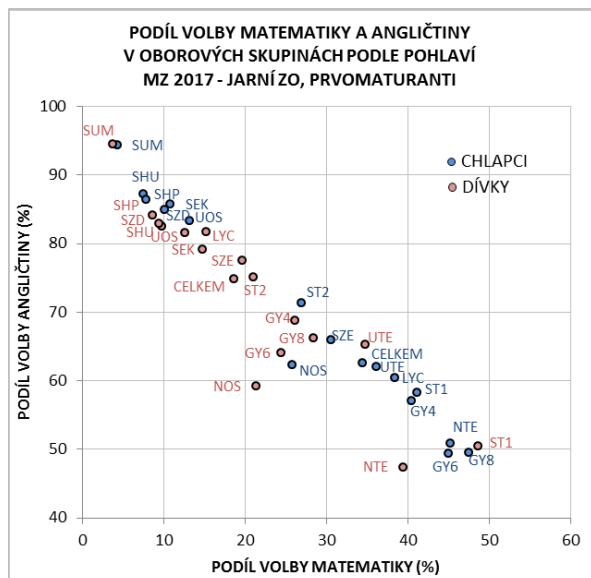
Nejvýraznější pokles volby matematiky oproti roku 2012 lze vidět v oborových skupinách s podprůměrným zastoupením tohoto předmětu u druhé povinné zkoušky – zejména na hotelových a podnikatelských SOŠ a v netechnických oborech SOU. Naopak nejméně se změnil podíl maturantů volících matematiku na 8letých gymnáziích, kde byla v roce 2017 situace obdobná jako v roce 2012.

Detailní oborový pohled na volbu **angličtiny** jako druhé povinné zkoušky vykazuje do značné míry inverzní charakter vůči volbě matematiky. Nejvíce si angličtinu vybírají maturanti v netechnicky zaměřených oborových skupinách s velkým zastoupením dívek – SOŠ umělecké, hotelové a podnikatelské, pedagogické a humanitní a zdravotnické, netechnická SOU a SOŠ ekonomické – zde se podíl volby angličtiny pohybuje od 94,5 po

80,9 %. Lehce nad republikovým průměrem se nacházejí lycea, SOŠ technické skupiny 2 a SOŠ zemědělské s podílem angličtiny 74,2–72,7 %. Mírně pod průměrem pak jsou 4letá gymnázia, dále

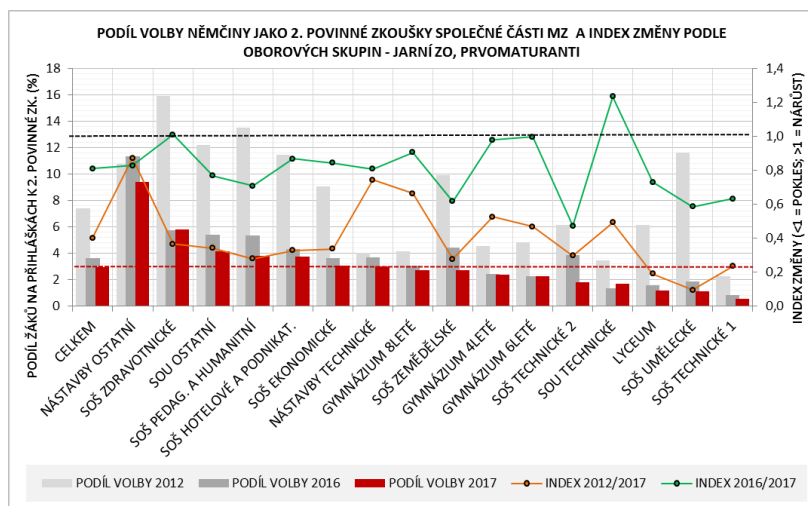
technické obory SOU a netechnické nástavby, kde se míra volby angličtiny pohybuje mezi 64,5 a 60,6 %. Relativně nejméně si angličtinu vybírají maturanti na víceletých gymnáziích (58,6; resp. 58,1 %), na technických SOŠ skupiny 1 (57,3 %) a v technických oborech nástaveb (50,7 %), kde však došlo meziročně k nejvýraznějšímu nárůstu podílu angličtiny v předmětovém portfoliu.

Nejvýraznější nárůst volby angličtiny oproti roku 2012 lze pozorovat ve všech oborových skupinách technického zaměření, nejvíce na nástavbách, dále na SOU a na SOŠ technických 1. K relativně vysokému nárůstu podílu angličtiny došlo také na netechnických nástavbách, na SOŠ technických skupiny 2 a SOŠ zemědělských. Nejméně stoupla volba angličtiny ve srovnání s rokem 2012 na všech typech gymnázií.

Největší rozdíl mezi volbou matematiky a angličtiny z hlediska genderu je patrný na lyceích a gymnáziích. Na gymnáziích chlapci výrazněji preferují matematiku – vybírá si ji více než 40 % z nich, zatímco dívky na gymnáziích si ji volí přibližně ve čtvrtině případů. V případě lyceí je poměrně velký rozdíl mezi chlapci a dívkami ve

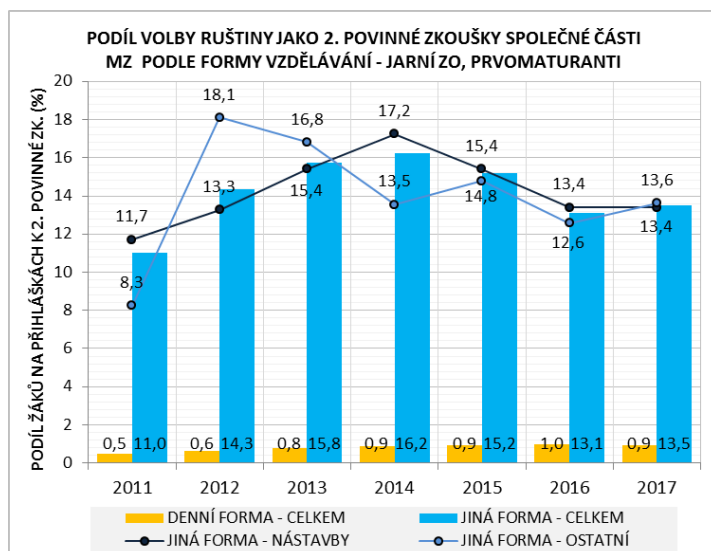
volbě předmětů druhé povinné zkoušky dán zejména značnou heterogenitou této oborové skupiny. Chlapci navštěvují zejména technická lycea, jejich podíl zde činí bezmála 80 %, a výrazně častěji než dívky si vybírají matematiku. Více dívek než chlapců studuje na pedagogických, zdravotnických a ekonomických lyceích, kde tak převládá volba angličtiny. Mezi oborové skupiny, kde si dívky volí matematiku častěji než chlapci, patří technické SOŠ skupiny 1 a SOŠ ekonomické.

Němčina má nejvyšší zastoupení na netechnických oborech nástaveb, kde si ji zvolila bezmála desetina prvomaturantů v jarním ZO 2017. Nadprůměrně si tento předmět volí ještě SOŠ zdravotnické, netechnická SOU, humanitní a pedagogické a hotelové a podnikatelské SOŠ. Minimální zájem o němčinu je zejména na technických SOŠ skupiny 1, kde převládá volba angličtiny a matematiky, dále na

uměleckých oborech, lyceích, technických SOU a SOŠ technických 2.

Oproti roku 2012 došlo k největšímu propadu volby němčiny způsobenému odlivem směrem k angličtině na uměleckých SOŠ, na lyceích, dále na humanitních a pedagogických SOŠ, zemědělských, hotelových a podnikatelských SOŠ a na obchodních akademiích.

Ruština má poměrně specifické složení maturantů, a to jak z hlediska oborového, tak z hlediska formy vzdělávání. Zatímco v denní formě vzdělávání k volbě ruštiny přistoupilo v roce 2017 necelé 1 % prvomaturantů, což je úroveň srovnatelná s předchozími 4 lety, mezi žáky neprezenčních forem vzdělávání si ji vybralo 13,5 %.

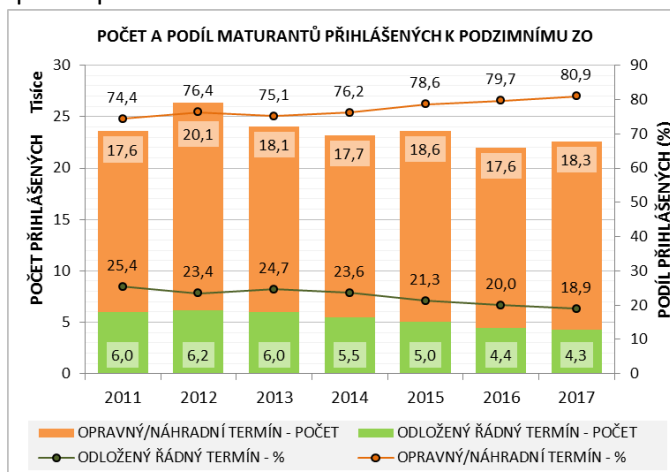
Meziročně došlo k velmi mírnému nárůstu podílu volby ruštiny (+0,4 p. b.) a zastavil se tak pokles patrný od roku 2014 mezi žáky jiných než denních forem vzdělávání.

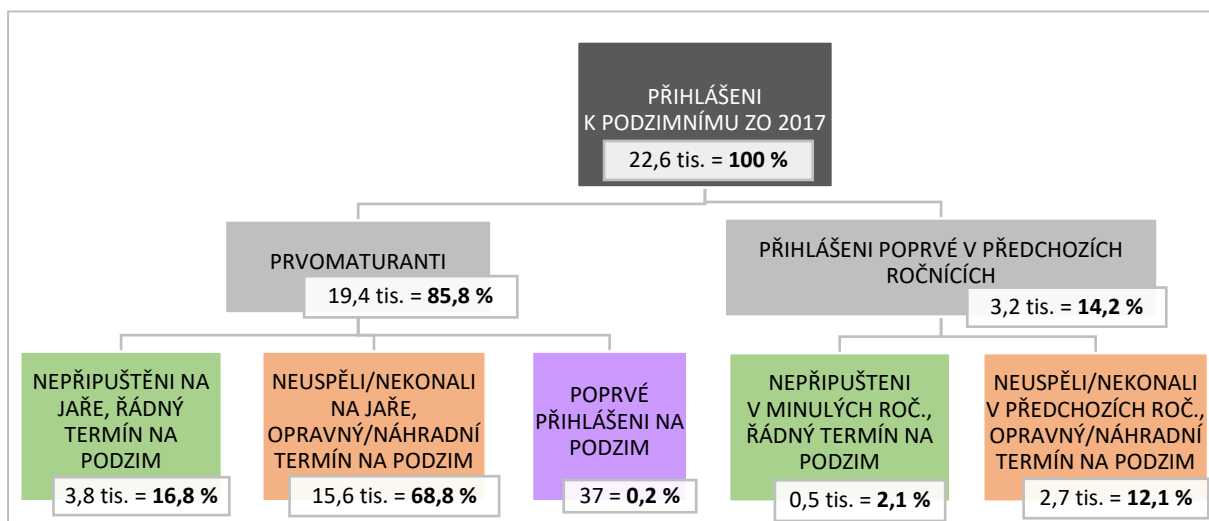
1.5. Přihlášení k maturitní zkoušce v podzimním zkušebním období

K maturitní zkoušce se v podzimním zkušebním období roku 2017 přihlásilo celkem 22,6 tis. maturujících (tj. o 0,6 tis. více než v roce 2016). Z toho k odloženému řádnému termínu zkoušky se přihlásilo 4,3 tis. maturantů (o 0,1 tis. méně než v roce 2016), tj. 18,9 % všech, kteří podali přihlášku k podzimnímu zkušebnímu období. K opravné, resp. náhradní zkoušce se přihlásilo 18,3 tis. (o 0,7 tis. více než v roce 2016), tj. 80,9 % všech, kteří podali přihlášku.

Od roku 2013 roste relativní zastoupení žáků, kteří v podzimním ZO absolvují opravnou, resp. náhradní zkoušku. Oproti roku 2013 se jejich podíl zvýšil o 5,8 p. b., meziroční nárůsty tak činí v průměru 1,4 p. b.

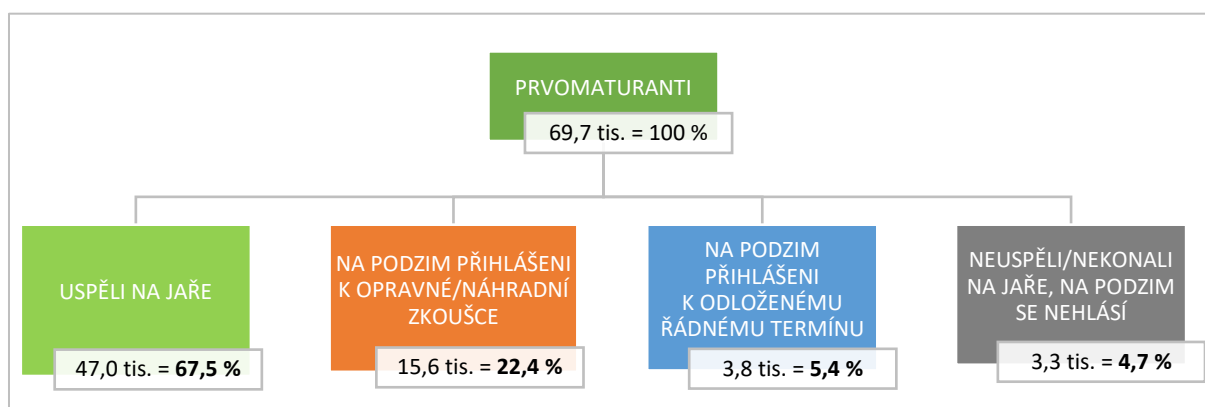
Detailnější kategorizace přihlášených k podzimnímu ZO ukazuje, že největší skupinou jsou ti maturanti, kteří se ke zkoušce poprvé přihlásili v jarním ZO daného roku a neuspěli, popř. ji nekonali z jiného důvodu, než je nepřipustění k maturitě. V podzimním ZO tak konají zkoušky v opravném, resp. náhradním termínu. V roce 2017 představovali 68,8 % všech přihlášených. Druhá, avšak výrazně menší, skupina jsou ti, kteří se také poprvé přihlásili v daném roce, ale na jaře neukončili poslední ročník. Na podzim se tak hlásí k řádnému termínu zkoušky. V roce 2017 jich bylo 16,8 %. Dalších 12,1 % jsou maturanti, kteří se hlásili k opravné či náhradní zkoušce, ale své středoškolské studium ukončili dříve než v roce 2017. Zbývající část podzimních přihlášek (2,1 %) podali ti, kteří se poprvé přihlásili dříve než v roce 2017, ovšem v daném roce neukončili ročník, nebyli k MZ připuštěni a následně po ukončení ročníku se tak opět hlásili k řádnému termínu. Celkem 37 žáků (0,2 %) pak vůbec poprvé podalo přihlášku až k podzimnímu ZO 2017.

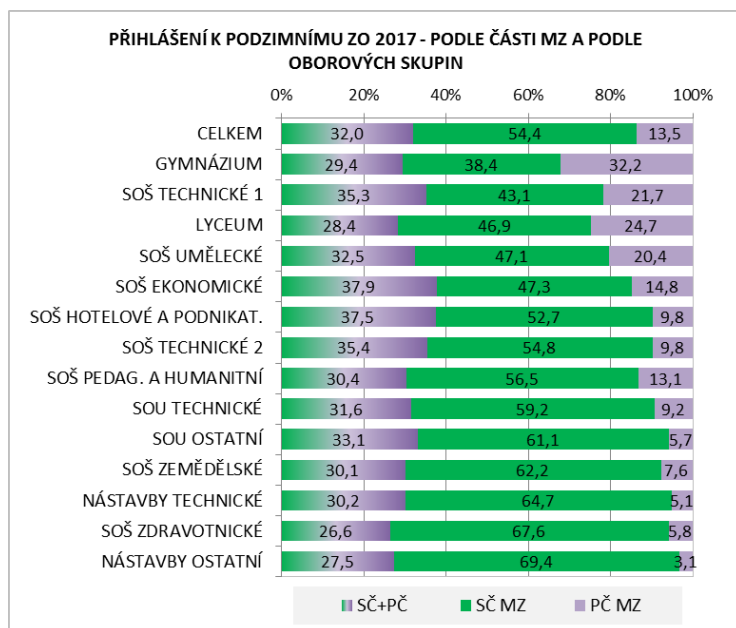
Z prvomaturantů přihlášených v roce 2017 celkem 22,4 % tvoří ti, kteří se na podzim hlásili k opravnému či náhradnímu termínu, protože zkoušku v jarním ZO nekonali (ne však z důvodu nepřipuštění k MZ) nebo nevykonali úspěšně. Dále 5,4 % prvomaturantů se hlásilo na podzim k odloženému řádnému termínu, jelikož v jarním zkušebním období neukončili ročník a nebyli k maturitní zkoušce připuštěni. Zbývajících 4,7 % žáků přihlášených poprvé na jaře 2017 byli ti, kteří sice v jarním ZO zkoušku nekonali nebo v ní neuspěli, avšak k podzimnímu ZO se nehlásili.

Z celkového počtu přihlášek (22,6 tis. maturantů) bylo 54,4 % (12,3 tis.) podáno ke společné části MZ, 13,5 % (3,0 tis.) bylo přihlášek jen k profilové zkoušce a k oběma částem MZ se přihlásilo 32 % žáků (7,3 tis.).

Struktura přihlášek k podzimnímu ZO podle toho, k jaké části se maturanti daného oboru hlásili, do značné míry souvisí s mírou neúspěšnosti u maturitní zkoušky v jarním ZO. Oborové skupiny s nízkou mírou neúspěšnosti vykazují nižší podíl přihlášek ke společné části MZ, naopak vyšší podíl maturantů se v nich hlásí k části profilové a naopak. Mezi oborové skupiny s nejnižším podílem žáků přihlášených na podzim jen k společné části MZ patří gymnázia (38,4 %), technické SOŠ skupiny 1, lycea a umělecké a ekonomické SOŠ (43,1–47,3 %). Kolem průměru se pohybovaly hotelové a podnikatelské, technické skupiny 2 a pedagogické a humanitní SOŠ (52,7–56,5 %). Nadprůměrný podíl přihlášek k samotné

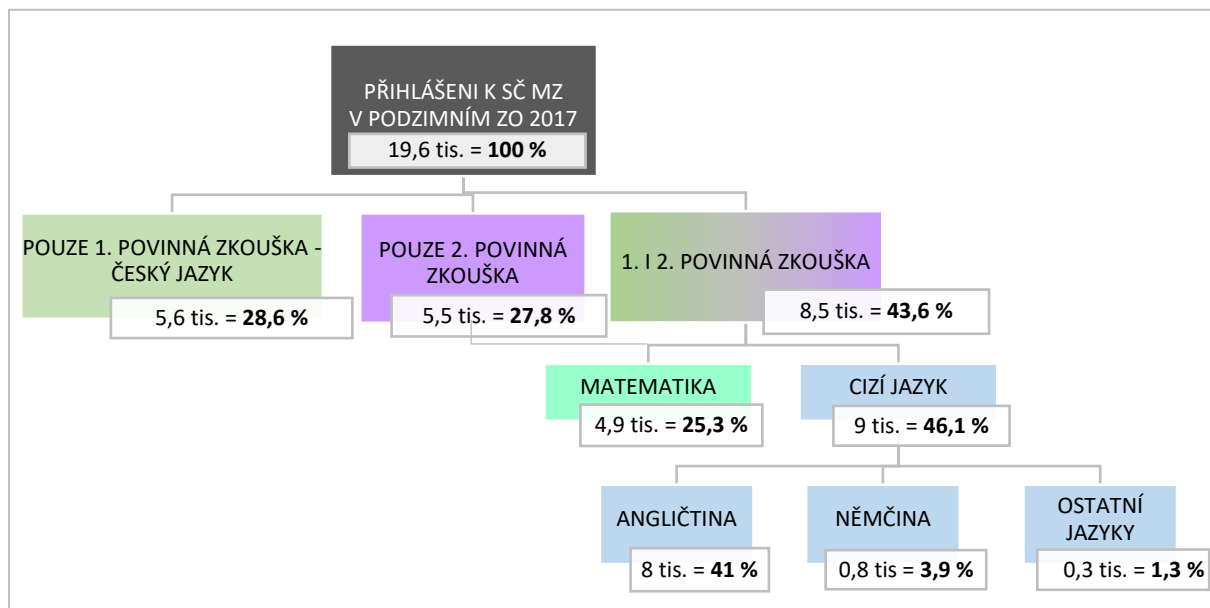
společné části MZ na podzim vykazaly všechny obory SOU, dále SOŠ zemědělské a zdravotnické a všechny typy nástavbového studia (59,2–69,4 %).

Z celkem 19,6 tis. maturantů, kteří se hlásili v podzimním ZO 2017 ke společné části MZ, podalo přihlášku k 1. i 2. povinné zkoušce 8,5 tis., tj. 43,6 %. Pouze český jazyk si přihlásilo 5,6 tis., tj. 28,6 %, samotnou 2. povinnou zkoušku pak 5,5 tis. žáků, tj. 27,8 %.

Český jazyk si přihlásilo celkem 14,1 tis., tj. 72,2 % ze všech přihlášených k SČ MZ. K matematice se přihlásilo 4,9 tis., tj. 25,3 %, a k cizímu jazyku 9,0 tis., tj. 46,1 % maturantů v podzimním ZO. Z toho připadlo 8,0 tis. přihlášek na angličtinu (41,0 %), 0,8 tis. na němčinu (3,9 %) a ostatní „malé jazyky“ si přihlásilo

0,3 tis. žáků (1,3 %).

2. Neúspěšnost u maturitní zkoušky

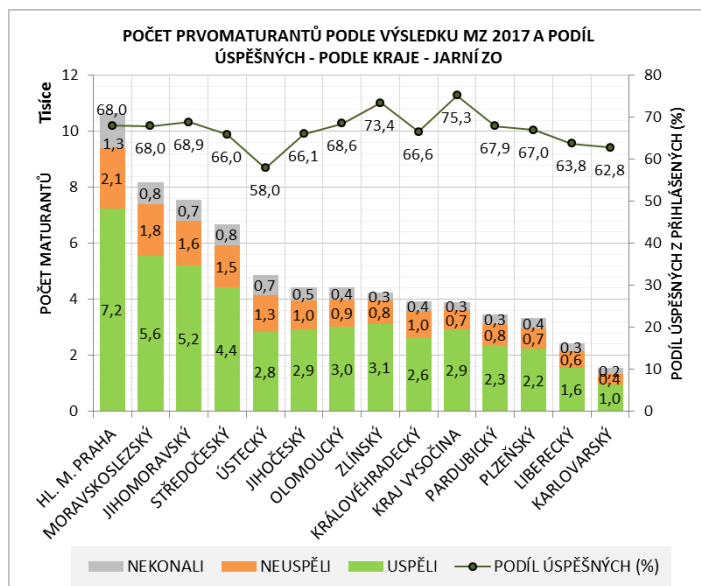
2.1. Neúspěšnost v jarním zkušebním období

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období 2017 přihlásilo celkem 81,2 tis. žáků, z nichž ji úspěšně složilo 51 tis. (62,8 %), neúspěšných pak bylo 20,4 tis. (25,2 %). Zkoušku pak nekonalo 9,8 tis. (12,0 %) přihlášených.

V jarním ZO 2017 se ke **společné části MZ** přihlásilo 78,2 tis. maturantů a zkoušku pak konalo 69 tis. Celkem 51,2 tis. (65,5 % z přihlášených) zkoušku úspěšně vykonalo, 17,7 tis. (22,7 %) u zkoušky neuspělo a 9,2 tis. (11,8 %) zkoušku nekonalo.

Profilovou část MZ mělo na jaře 2017 přihlášenou 74,2 tis. maturantů, ke zkoušce se pak dostavilo 65,5 tis. Celkem 59,6 tis. (80,4 %) žáků bylo úspěšných, 5,9 tis. (7,9 %) u zkoušky neuspělo a 8,7 tis. (11,7 %) zkoušku nekonalo.

V jarním ZO 2017 se k maturitní zkoušce přihlásilo 69,7 tis. **prvomaturantů**. Celkem 47,0 tis. (67,5 %) pak zkoušku složilo úspěšně, pro 15,4 tis. (22,0 %) zkouška skončila neúspěchem a 7,3 tis. (10,5 %) zkoušku nekonalo.

Ke **společné části MZ** se v jarním zkušebním období 2017 přihlásilo 67,6 tis. **prvomaturantů**, zkoušku pak konalo 60,7 tis. z nich. Úspěšně složilo SČ MZ 47,7 tis. (70,5 %) přihlášených, neúspěšných pak bylo 13 tis. (19,2 %) a ke zkoušce se nedostavilo 7,0 tis. (10,3 %).

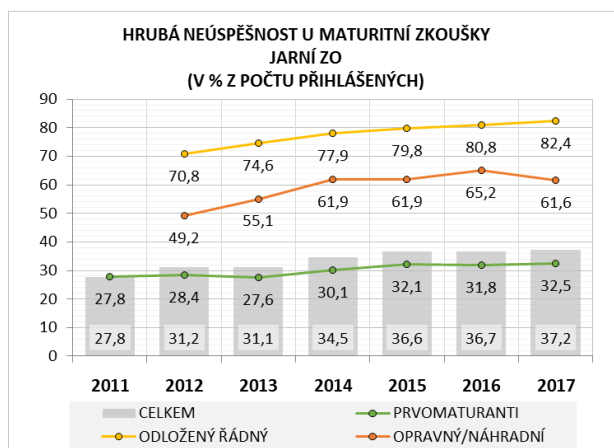
Profilovou část MZ mělo v jarním ZO 2017 přihlášeno 70,0 tis. **prvomaturantů**, z nichž zkoušku konalo 62,5 tis. U zkoušky pak uspělo 57,8 tis. (83,0 %) žáků, neúspěchem skončila pro 4,8 tis. (6,9 %) a nedostavilo se 7 tis. (10,1 %) ze všech prvomaturantů přihlášených k profilové zkoušce.

2.1.1. Souhrnná neúspěšnost u MZ

Z celkového počtu 81,2 tis. maturantů přihlášených ke zkoušce v jarním zkušebním období 2017 neuspělo či zkoušku nekonalo 30,2 tis. žáků a hrubá neúspěšnost⁸ tak činí 37,2 %. Čistá neúspěšnost⁹ všech, kteří maturitní zkoušku konali, dosáhla 28,6 %. Oba ukazatele si od roku 2012 udržují rostoucí tendenci. Hrubá míra neúspěšnosti meziročně vzrostla o 0,5 procentního bodu, čistá pak o 0,8 p. b.

⁸ Hrubá neúspěšnost = počet těch, kteří nekonali maturitní zkoušku nebo ji konali neúspěšně / počet přihlášených k maturitní zkoušce.

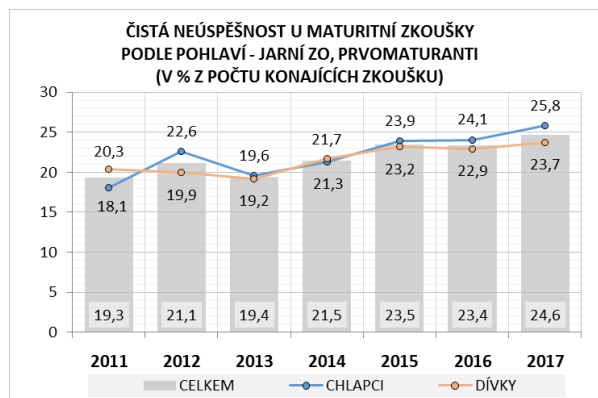
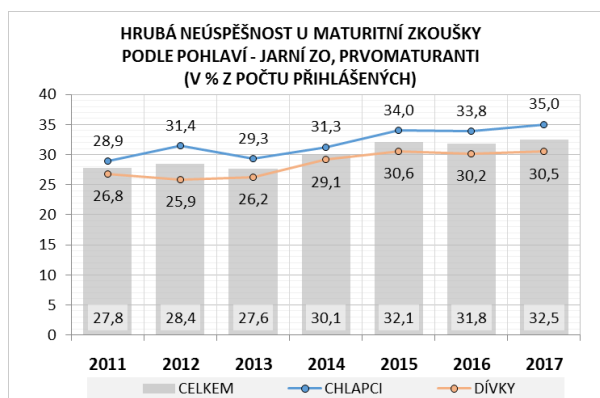
⁹ Čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky = počet zkoušku konajících neúspěšně / počet zkoušku konajících. Ukazatel tedy nevjadřuje míru neúspěšnosti všech přihlášených, ale pouze těch, kteří zkoušku skutečně konali.

V porovnání s rokem 2012 se hrubá neúspěšnost zvýšila o 6,0 p. b. Čistá neúspěšnost narostla o 5,1 p. b.

Mezi **prvomaturanty**, kteří tvoří v jarním ZO 2017 celkem 86 % všech přihlášených (69,7 tis.), se hrubá neúspěšnost pohybuje na úrovni 32,5 % a meziročně se zvýšila o 0,7 procentního bodu. Čistá neúspěšnost prvomaturantů dosáhla 24,6 %, tj. o 1,2 procentního bodu více než v roce předchozím.

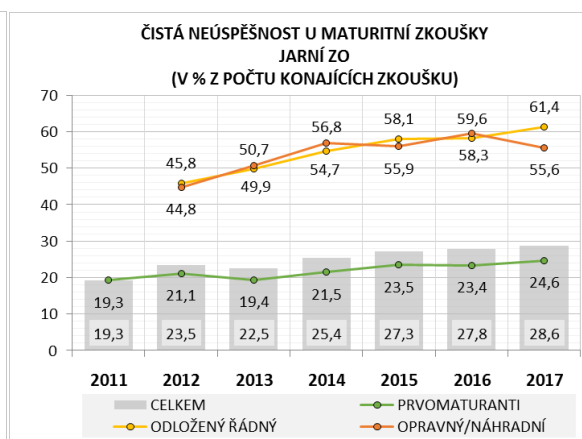
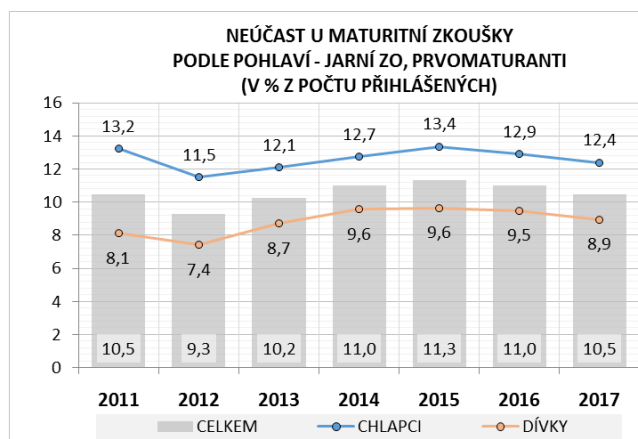
V **odloženém řádném termínu** bylo přihláшено ke zkoušce 2,2 tis. maturujících. Z nich zkoušku nekonalo 54,4 % a dalších 28,0 % u zkoušky neuspělo.

Hrubá neúspěšnost tedy v této skupině přihlášených byla 82,4 %. Čistá míra neúspěšnosti byla v jarním ZO 61,4 %.

K **opravné či náhradní zkoušce** se v roce 2017 přihlásilo 9,3 tis. žáků (11,4 % ze všech přihlášených) a hrubá míra neúspěšnosti se zde dostala na úroveň 61,6 %, což je o 3,5 procentního bodu méně než v roce 2016. Z těch, co zkoušku konali, bylo neúspěšných 55,6 %, což představuje meziroční pokles neúspěšnosti o 4,0 procentní body a přerušení trendu rostoucí míry neúspěšnosti v této skupině maturantů.

Genderový pohled na neúspěšnost u maturitní zkoušky potvrzuje trend zvyšujících se rozdílů mezi chlapci a dívkami, který započal v roce 2014. Mezi prvomaturanty se hrubá neúspěšnost chlapců v jarním ZO 2017 dostala na úroveň 35 %, což představuje meziroční nárůst 1,2 p. b. U dívek se tento ukazatel pohybuje na úrovni 30,5 % a nárůst oproti roku 2016 činí pouze 0,3 p. b. Rozdíl mezi chlapci

a dívkami v podílu neúspěšných, resp. nekonajících ze všech, kteří se ke zkoušce přihlásili, tak v roce 2017 představuje 4,5 procentního bodu, v roce 2016 to bylo 3,7 p. b., v roce 2014 pak 2,1 p. b.

Čistá míra neúspěšnosti pohledem genderu vykazuje podobné tendence jako ukazatel hrubé neúspěšnosti, tedy zvyšování odstupů chlapců a dívek. Zatímco chlapci neuspěli v 25,8 % případů, což je o 1,8 procentního bodu více než v roce předchozím, u dívek se meziročně podíl neúspěšných zvýšil jen o 0,8 procentního bodu na 23,7 %.

Podíl prvomaturantů, kteří se k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2017 nedostavili a byli řádně omluveni (ať již z důvodu nepřipuštění k MZ nebo z jiného důvodu), oproti roku 2016 klesl o 0,5 p. b. na 10,5 %. U chlapců činil pokles také 0,5 p. b. a míra neúčasti se tak dostala na 12,4 %. Podíl nekonajících u dívek se v roce 2017 dostal na 8,9 %, tedy byl o 0,6 p. b. nižší než v předchozím roce a o 3,5 p. b. nižší než u chlapců.

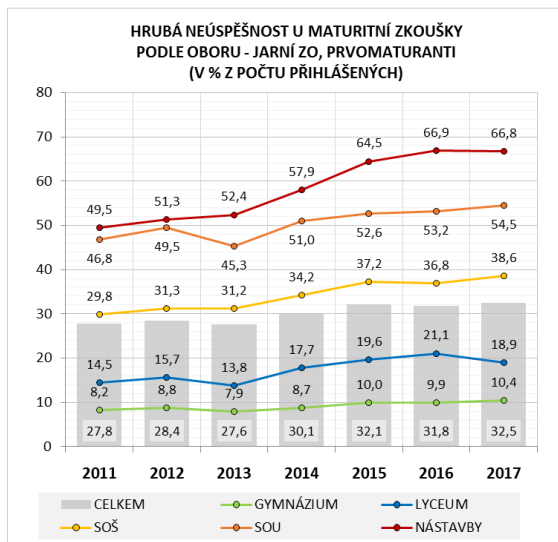
Za nárůstem podílu žáků, kteří v jarním ZO 2017 končí bez maturitního vysvědčení, tak stojí faktický neúspěch těch, kteří se ke zkoušce dostavili, nikoli neúčast. Poměr faktoru neúspěchu u zkoušky vs. neúčasti na zkoušce v rámci ukazatele hrubé neúspěšnosti v roce 2017 činil 68 : 32, v roce předchozím byl tento poměr 65 : 35. Mezi chlapci prvomaturanty tento poměr dosáhl úrovně 65 : 35 (v roce předchozím byl 62 : 38), u dívek pak 71 : 29 (v předešlém roce 69 : 31).

2.1.2. Oborový pohled

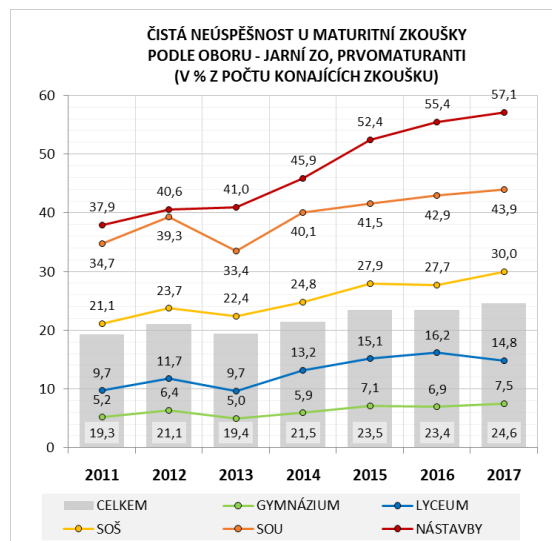
Rozdíly mezi jednotlivými typy škol z hlediska hrubé neúspěšnosti u MZ jako celku v roce 2017 jsou obdobné jako v roce předchozím (za čímž stojí zejména nižší míra neúčasti / nepřipuštění k MZ). Na úrovni čisté neúspěšnosti mezi nejlepšími – gymnazisty, a nejslabšími – nástavbami, rozdíl činí bezmála 50 procentních bodů. (V prvním ročníku reformované maturity přitom tento rozdíl činil 33 p. b.) Meziroční změny v míře neúspěšnosti v jednotlivých typech škol de facto kopírují změny v jejich

zastoupení v maturitní populaci – s poklesem podílu dané oborové skupiny pozorujeme pokles neúspěšnosti a naopak.

Podíl prvomaturantů, kteří v jarním ZO 2017 nezískali maturitní vysvědčení z důvodu neúspěchu či neúčasti na zkoušce, se u gymnazistů dostal na úroveň 10,4 % s meziročním nárůstem pouze 0,5 p. b. Od roku 2013, kdy se tento ukazatel dostal nejnižší, se tak hrubá

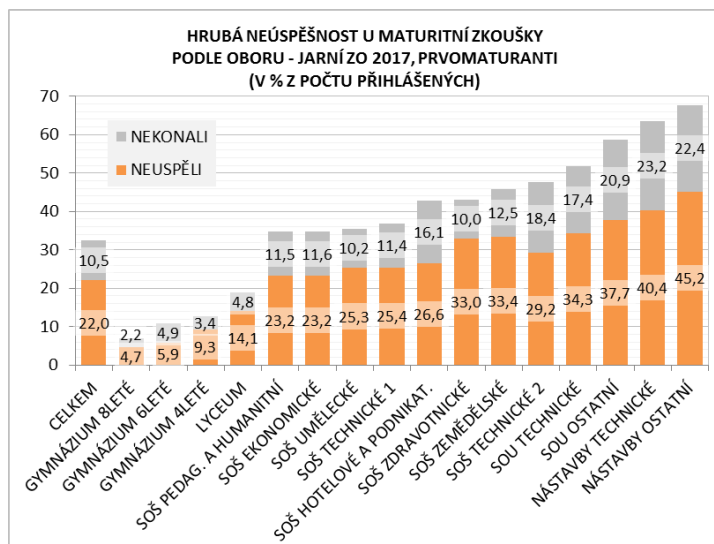

neúspěšnost zvýšila o 2,5 p. b. Pod republikovým průměrem hrubé neúspěšnosti jsou ještě lycea, která si oproti roku 2016 naopak polepšila o 2,1 p. b. na 18,9 %, nicméně oproti hodnotě roku 2013 se hrubá neúspěšnost zde zvýšila o 5,1 p. b. Nad průměrem ČR se pak vyskytují prvomaturanti ze SOŠ, u nichž hrubá neúspěšnost stoupla meziročně vůbec nejvíce – o 1,8 p. b., na hodnotu 38,6 %, a nárůst od roku 2013 činí

7,4. p. b. Mezi prvomaturanty na SOU došlo meziročně k růstu neúspěšnosti o 1,3 p. b., ta se tím dostala na hodnotu 54,5 %, což je oproti roku 2013 skok o bezmála 10,0 p. b. V nástavbovém studiu nezískaly vysvědčení na jaře 2017 více než dvě třetiny prvomaturantů, tedy srovnatelně s rokem předchozím. V porovnání s prvním ročníkem státní maturity, kdy byla jejich neúspěšnost nejnižší, se však zvýšila o více než 17,0 p. b.

Ukazatel **čisté neúspěšnosti** vykázal růst na všech typech škol s výjimkou lyceí. Na gymnáziích u zkoušky neuspělo v jarním ZO 2017 celkem 7,5 % těch, kteří se k ní dostavili, tj. o 0,6 p. b. více než v roce

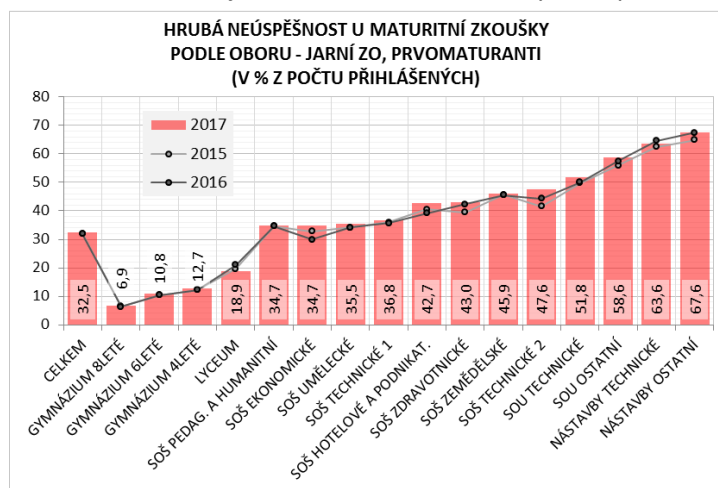
předchozím a o 2,5 p. b. více než v roce 2013. Prvomaturanti v lyceích se meziročně zlepšili o 1,3 p. b. na úroveň 14,8 %, což je však o více než 5,0 p. b. vyšší hodnota oproti roku 2013. Na SOŠ došlo, stejně jako u hrubé neúspěšnosti, vůbec k největšímu meziročnímu nárůstu, a to o 2,2 p. b. na úroveň 30,0 %, což je oproti roku 2011, kdy zde byl podíl neúspěšných nejnižší, skok o bezmála 9 p. b. Prvomaturanti na SOU se meziročním růstem o 1,0 p. b. dostali na hodnotu 43,9 %, od roku 2013 si pohoršili o více než 10,0 p. b. Nástavbové studium vykázalo míru

neúspěšnosti v rámci všech konajících 57,1 %, tedy o 1,7 p. b. více než v předešlém ročníku. Od roku 2011 se jedná o zhoršení o bezmála 20,0 p. b.

Detailní pohled na oborové skupiny ukazuje, že míra hrubé neúspěšnosti se pohybuje v rozmezí 6,9 – 7,6 % (tj. -77 až +129 % republikového průměru). V roce 2016 se rozpětí mezi nejlepší a nejhorší oborovou skupinou pohybovalo od 6,4 po 67,5 % (-78 až +134 % republikového průměru).

Pod celkovým průměrem hrubé neúspěšnosti jsou pouze gymnázia (6,9–12,7 %), a lycea (18,9 %). Těsně nad ním pak figurují SOŠ pedagogické a humanitní a SOŠ ekonomické (shodně 34,7 %), dále jsou zde ještě umělecké a technické SOŠ skupiny 1 (35,5 %, resp. 36,8 %). Neúspěšnost mezi 42,7 % a 47,6 % vykazují ostatní obory SOŠ – hotelové a podnikatelské, zdravotnické, zemědělské a technické 2. Nad 50% hranici se pak dostaly všechny obory SOU, nad 60% hranici všechny obory nástaveb.

Meziročně se největší zhoršení hrubé míry neúspěšnosti týká SOŠ ekonomických (o 4,8 p. b.), dále

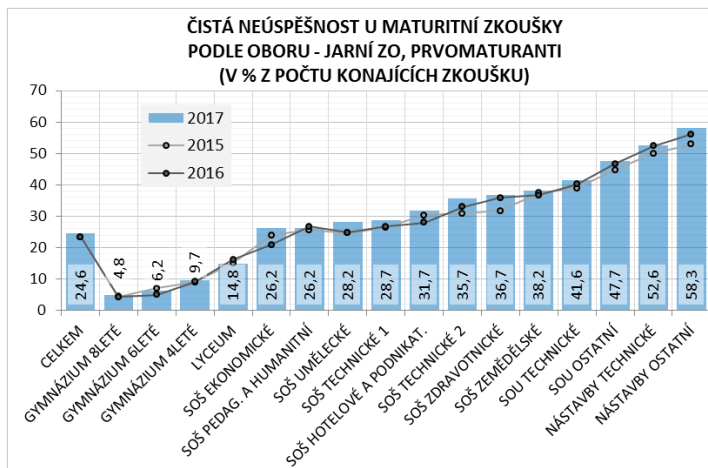
hotelových a podnikatelských SOŠ a SOŠ technických 2 (3,6, resp. 3,2 p. b.). Nárůst hrubé neúspěšnosti mezi 1 a 2 p. b. se týká ještě uměleckých a technických oborů SOŠ skupiny 1 a obou typů oborů SOU. K poklesu naopak došlo u lyceí a o 1,1 p. b. klesla také neúspěšnost na technických nástavbách.

Čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky se v oborových skupinách pohybovala v jarním ZO 2017 od 4,8 do 58,3 % (tj. -79 až +173 % republikového průměru).

Gymnázia vykazala neúspěšnost mezi 4,8 a 9,7 %, lycea pak 14,8 %. Lehce nadprůměrnou míru čisté neúspěšnosti měli prvomaturanti na ekonomických SOŠ, na SOŠ pedagogických a humanitních, uměleckých a technických 1 (26,2– 28,7 %). Více než 30 % čisté neúspěšnosti dosáhli na hotelových a podnikatelských SOŠ, SOŠ technických 2, zdravotnických a zemědělských (31,7– 38,2 %), více než 40 % pak v oborech SOU – technické zaměření 41,6 %, netechnické obory 47,7 %. V nástavbovém studiu pak míra čisté neúspěšnosti překročila 50 %, v technických oborech byla na úrovni 52,6 % a nejhůře dopadly netechnické nástavby s čistou neúspěšností ve výši 58,3 %.

Oproti roku 2016 si nejvíce pohoršily ekonomické obory SOŠ, a to o 5,3 p. b.

Zhoršení se týká dále hotelových a podnikatelských oborů SOŠ (o 3,7 p. b.), uměleckých SOŠ (o 3,3 p. b.), netechnických oborů nástavby (o 2,2 p. b.) a SOŠ technických 1 (o 2,0 p. b.). Jediné dvě skupiny oborů, které meziročně zmírnily podíl neúspěšných, jsou opět lycea (o 1,3 p. b.) a pedagogické a humanitní SOŠ (o 0,5 p. b.).

2.1.3. Společná a profilová část

Z celkem 69,7 tis. prvomaturantů přihlášených k jarnímu zkušebnímu období 2017 bylo 67,5 tis., tj. 96,9 %, přihlášeno k oběma částem maturitní zkoušky, 2 tis (2,9 %) se hlásilo pouze k profilové části MZ a 85 žáků se přihlásilo pouze ke společné části maturitní zkoušky. Oproti roku 2016 mírně narostl podíl těch žáků, kteří skládají pouze profilovou část (o 0,2 p. b.).

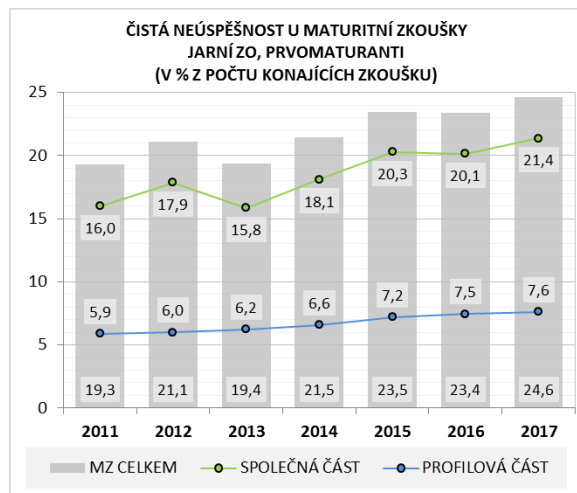
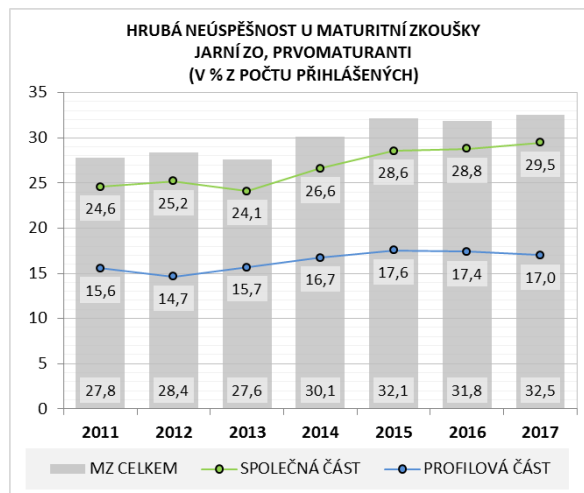
Obě části maturitní zkoušky se v roce 2017 podařilo složit 64,8 % žáků, když připočteme úspěšné, kteří byli přihlášeni pouze k profilové a pouze ke společné části (2,6 %), celkem zkoušku složilo 67,4 % přihlášených prvomaturantů. Neúspěch v obou částech MZ zaznamenalo 3,2 % přihlášených maturantů.

Společnou část úspěšně složilo 68,4 % přihlášených prvomaturantů a profilovou pak 82,9 % žáků. Neúspěšných ve společné části bylo 18,6 % přihlášených, v profilové části se neúspěch týkal 6,8 % žáků a zkoušku nekonalo 10,5 %.

MZ 2017 – JARNÍ ZO PRVOMATURANTI (%)		PROFILOVÁ ČÁST				
		CELKEM	NEUSPĚLI	USPĚLI	NEKONALI	NEPŘIHLÁŠENI
SPOLEČNÁ ČÁST	CELKEM	100	6,8	82,9	10,1	0,1
	NEUSPĚLI	18,6	3,2	15,2	0,1	0,0
	USPĚLI	68,4	3,5	64,8	0,1	0,0
	NEKONALI	10,0	0,0	0,2	9,6	0,1
	NEPŘIHLÁŠENI	2,9	0,1	2,6	0,3	-

Hrubá neúspěšnost prvomaturantů se v roce 2017 u společné části MZ dostala na úroveň 29,5 %, což je meziročně o 0,7 procentního bodu více, oproti roku 2011 jde o nárůst o 4,9 p. b a celkově se jedná o nejvyšší hodnotu v historii reformované maturity. Profilovou zkoušku nesložilo úspěšně či se ke zkoušce nedostavilo 17,0 % přihlášených prvomaturantů, tedy o 0,4 p. b. méně než v roce 2016 a o 1,4 p. b. více, než tomu bylo v prvním ročníku státní maturity.

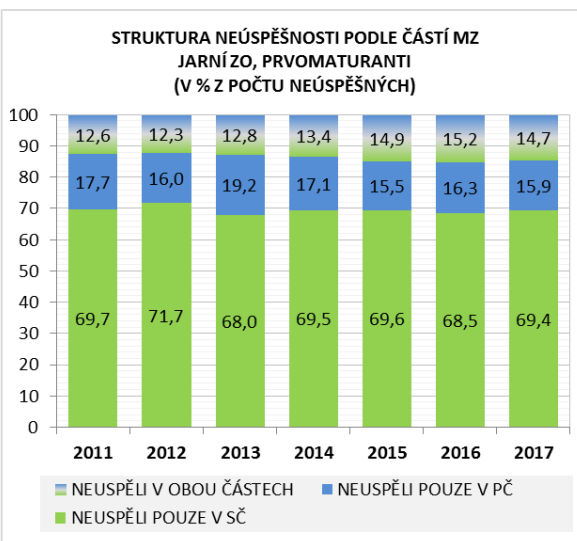
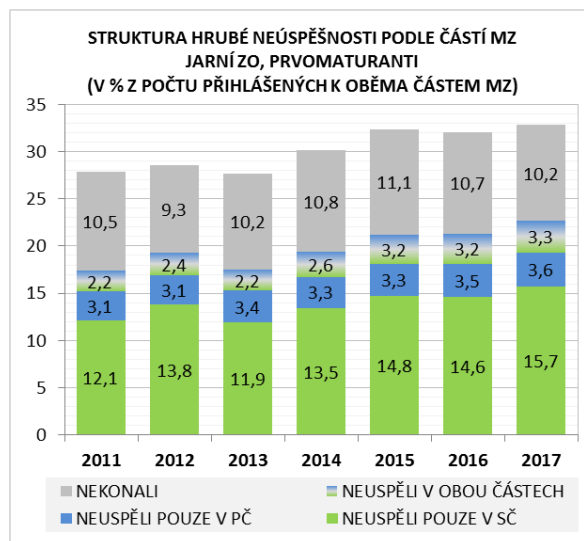
Podíl neúspěšných prvomaturantů z těch, kteří se ke zkoušce dostavili, se v roce 2017 u společné části MZ dostal také vůbec nejvýše od roku 2011, a to na 21,4 %. Meziročně vzrostl o 1,2 p. b., od roku 2011 se zvýšil o 5,4 p. b. V profilové zkoušce čistá neúspěšnost také průběžně roste od roku 2011, nikoli však tak výrazně, jako je tomu u SČ MZ. V jarním ZO 2017 neuspělo 7,6 % prvomaturantů (o 0,1 p. b. více

než v roce 2016, o 1,7 p. b. více než v roce 2011).

Z celkového počtu prvomaturantů přihlášených k oběma částem MZ bylo 15,7 % těch, kteří neuspěli pouze ve společné části, 3,6 % bylo neúspěšných v profilové části a 3,3 % neuspělo v obou částech zároveň. Zkoušku nekonal 10,2 % žáků. Oproti roku 2016 narostl podíl těch, kteří byli neúspěšní ve SČ MZ (o 1,1 p. b.). Podíl neúspěšných v profilové části či těch, kteří neuspěli v obou částech MZ, se nezměnil nijak výrazně a podíl žáků, kteří se k maturitní zkoušce nedostavili, klesl meziročně o 0,5 p. b.

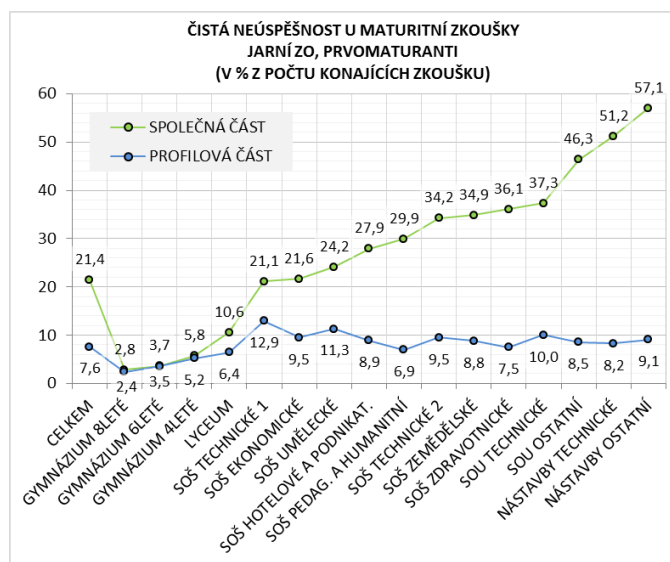
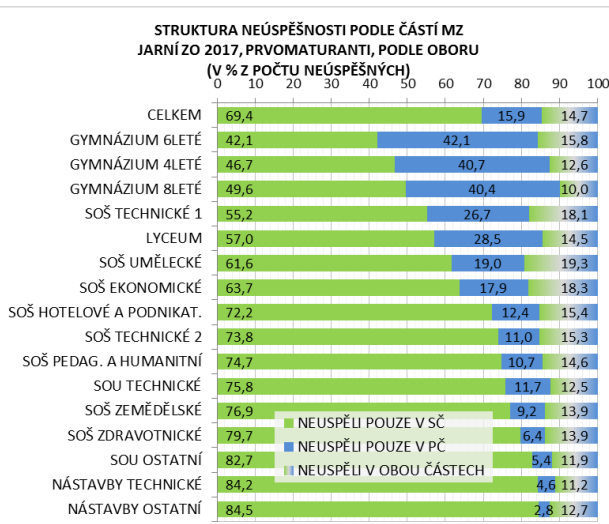
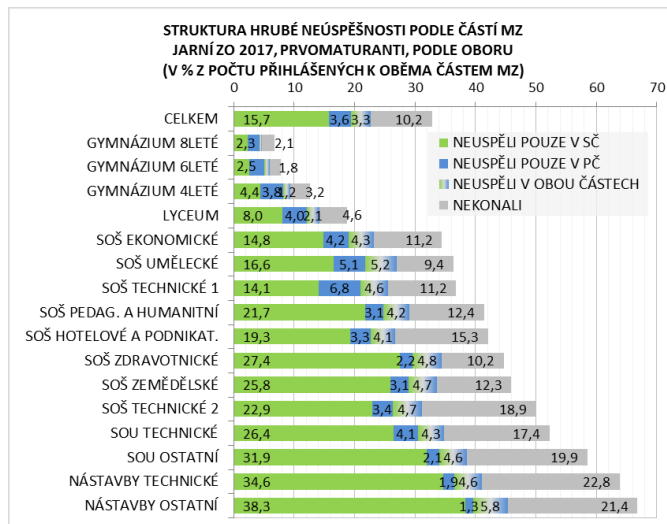
Samotná společná část se tedy na neúspěchu u maturitní zkoušky těch prvomaturantů, kteří se ke

zkoušce dostavili, podílela 69,4 % (10,6 tis.), profilová pak 15,9 % (2,4 tis.) a kombinovaný neúspěch ve společné i profilové části činil 14,7 % (2,2 tis.).

Rozložení neúspěšnosti u společné a profilové části je napříč obory velmi odlišné. V případě společné části se míra čisté neúspěšnosti pohybuje v intervalu 2,8 % až 57,1 %, u profilové části pak od 2,4 % po 12,9 %.

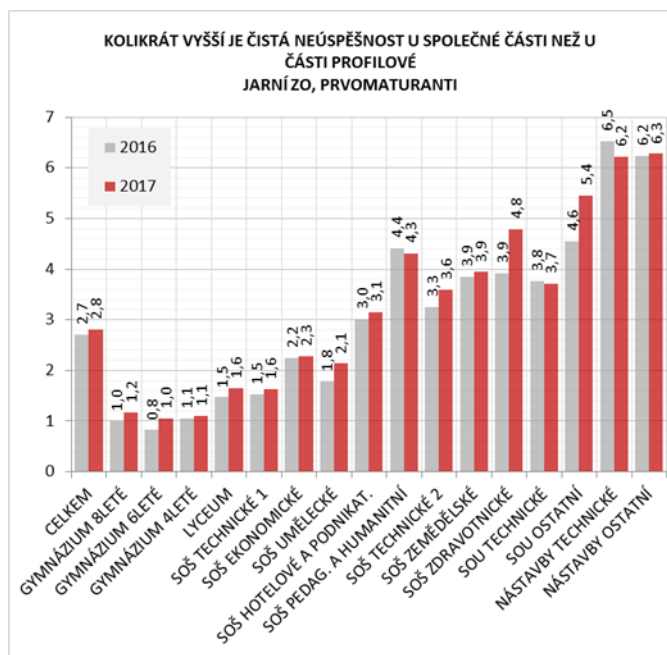
Neúspěšnost u společné části je tak 2,7krát vyšší než neúspěšnost v profilové části MZ.

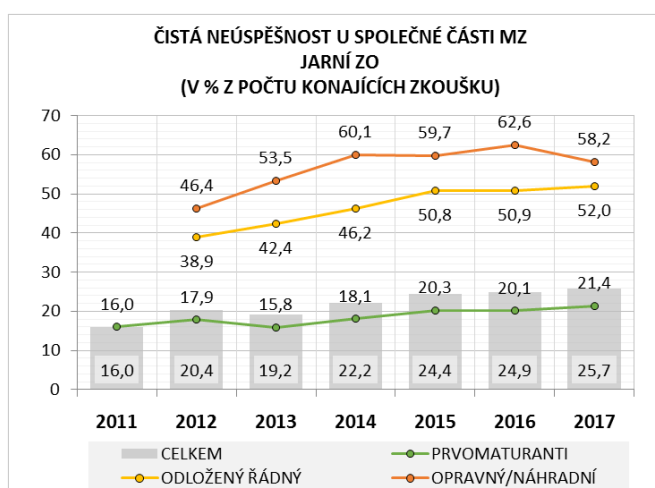
V jednotlivých oborových skupinách se pak pohybuje poměr hrubé neúspěšnosti v SČ a PČ od 1,1 po 6,3. Nejnižší poměr vykazují gymnázia (1,1–1,2), dále pak lycea a technické SOŠ 1 (1,6) a pod průměrem se nacházejí ještě umělecké a ekonomické SOŠ (2,1; resp. 2,3). Poměr od 3 do 4, tedy lehce nad průměrem ČR, je patrný na ostatních SOŠ vyjma pedagogických a humanitních a zdravotnických, kde dosahuje míra neúspěšnosti u SČ MZ více než 4násobku neúspěšnosti v části profilové. Na netechnických SOU dosahuje zmíněný poměr neúspěšností hodnoty vyšší než 5, u nástaveb dokonce hodnoty 6.

Profilová část má poměrně výrazný selektivní efekt především na technických SOŠ skupiny 1, kde je míra neúspěšnosti vůbec nejvyšší ze všech skupin oborů. Opačnou tendenci vykazují zejména pedagogické a humanitní SOŠ a SOŠ zdravotnické.

Meziročně došlo k drobnému prohloubení rozdílu mezi společnou a profilovou částí MZ u podílu neúspěšných prvomaturantů, kteří se ke zkoušce dostavili. Historicky nejvyšší byl tento poměr v roce 2012, což souviselo se zavedením centrálního hodnocení písemných prací, a tedy zvýšením míry neúspěšnosti ve společné části MZ.

2.1.4. Společná část

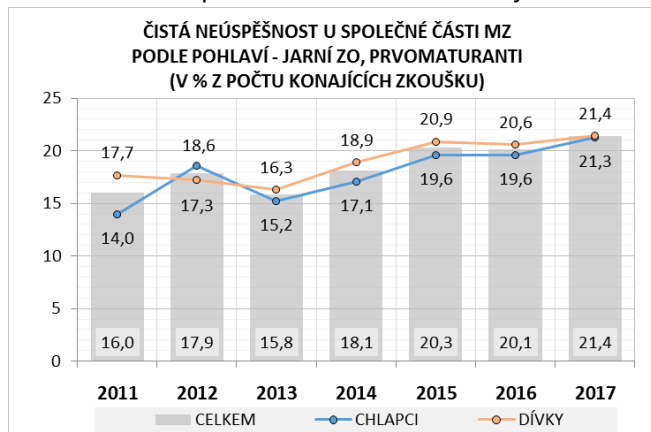

V jarním zkušebním období roku 2017 neuspělo u společné části MZ celkem 25,7 % (17,7 tis.) ze všech maturantů (69,0 tis.), kteří se ke zkoušce dostavili.

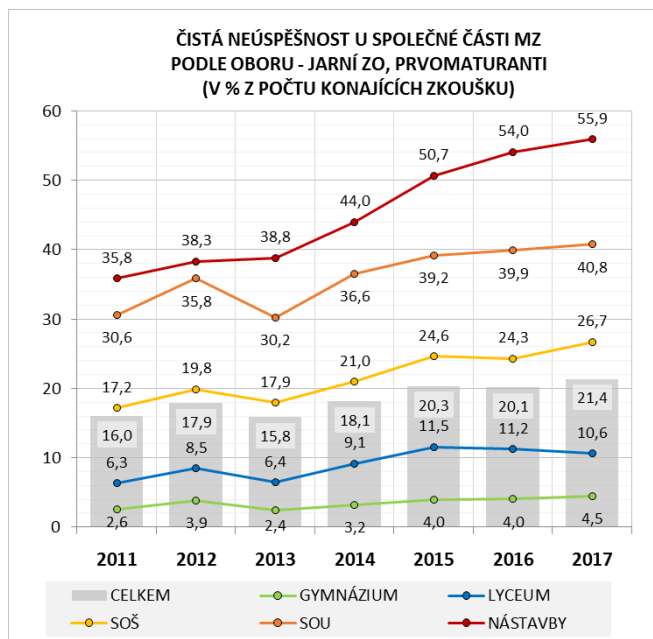
Mezi **prvomaturanty** se čistá neúspěšnost dostala na úroveň 21,4 % (neuspělo tak 13,0 tis. z 60,7 tis. konajících zkoušky). Po nepatrném poklesu mezi roky 2015 a 2016 tak rok 2017 opět navazuje na rostoucí trend v míře neúspěšnosti u SČ MZ. Meziročně se čistá neúspěšnost zvýšila o 1,2 p. b., oproti roku 2013 pak o 5,5 p. b.

Žáci, kteří konali zkoušky společné části v **odloženém řádném termínu**, nebyli úspěšní v 52,0 % případů (neuspělo 526 žáků z 1 tis. konajících zkoušky), opět se jedná o historicky nejvyšší míru čisté neúspěšnosti – od roku 2012 jde o nárůst o 13,0 p. b.

Čistá neúspěšnost mezi maturanty, kteří konali **opravnou zkoušku** či zkoušku v **náhradním termínu**, činila v jarním ZO 2017 celkem 58,2 % (neuspělo 4,3 tis. žáků z 7,3 tis. konajících zkoušky), což je o 4,4 p. b. méně než v roce 2016. Ve srovnání s rokem 2012, kdy byla na svém minimu, pak stoupla o 11,8 p. b.

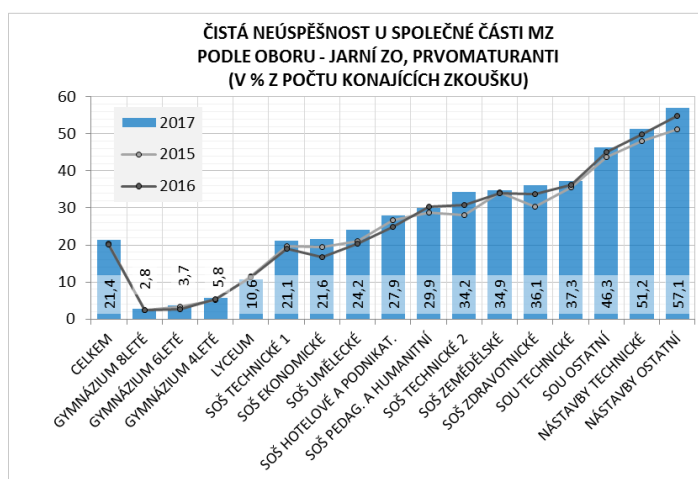
Genderový pohled ukazuje na postupné přibližování výsledků společné části u chlapců a dívek od roku 2014, a to zejména v neprospěch chlapců. V jarním ZO 2017 byl výsledek chlapců a dívek téměř totožný – dívky neuspěly v 21,4 % případů, chlapci byli jen o 0,1 p. b. úspěšnější. V roce 2016 činil odstup 1,0 p. b., v roce 2015 celkem 1,3 p. b. a v roce 2014 na tom byli chlapci o 1,8 p. b. lépe než dívky. Meziročně narostla čistá neúspěšnost ve SČ MZ u chlapců o 1,7 p. b., zatímco u dívek pouze o 0,8 p. b. Od roku 2013, kdy byla čistá neúspěšnost vůbec nejnižší, vzrostla míra neúspěšnosti u chlapců o 6,1 p. b., tj. v průměru 2,6 p. b. ročně. U dívek nárůst mezi lety 2013 a 2017 činil 5,1 p. b., ročně v průměru 2,3 p. b.

z pohledu jednotlivých typů škol se ve společné části maturitní zkoušky od prvního ročníku zvyšuje rozdíl mezi studijně nejsilnějšími a studijně nejslabšími skupinami. Zatímco gymnazisté si za 6 let pohoršili o necelé 2 p. b. a lycea o 4,3 p. b., prvomaturantům na SOŠ vzrostla míra neúspěšnosti o 9,5 p. b., na SOU o 10,2 p. b.

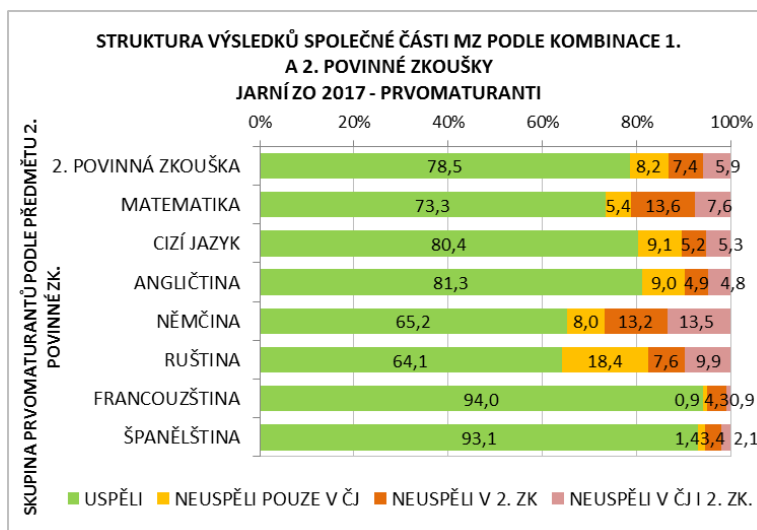
Rozdíl v čisté neúspěšnosti na jaře 2011 mezi gymnáziem a nástavbami byl 28 p. b., v roce 2017 to bylo již 36,3 p. b. Vyjádřeno procenty vztaženými k průměrné míře neúspěšnosti všech prvomaturantů se výsledky roku 2011 pohybují od -83,6 % (gymnázia) až po +123,6 % (nástavby) republikového průměru, v roce 2017 bylo toto rozpětí -79 % až +161,6 %.

a nejhorší situace je tradičně v nástavbovém studiu, kde rozdíl oproti roku 2011 činí více než 20 p. b.

Detailnější třídění do oborových skupin ukazuje rozpětí výsledků společné části MZ na jaře 2017 od 2,8 % (8letá gymnázia) po 57,1 % (netechnické nástavby), tj. od -86,7 po +167,1 % celorepublikového výsledku. Pod průměrem ČR se nacházejí vedle gymnázií (s neúspěšností 2,8–5,8 %) ještě lycea (10,6 %). Kolem průměru se nacházejí SOŠ technické 1 (21,1 %) a obchodní akademie (21,6 %). Mírně nad průměrem ČR se pohybují umělecké, hotelové a podnikatelské, pedagogické a humanitní SOŠ s podílem neúspěšných 24,2–29,9 %. Nad 30% hranici se dostaly SOŠ technické 2, zemědělské a zdravotnické a

gymnázia) po 57,1 % (netechnické nástavby), tj. od -86,7 po +167,1 % celorepublikového výsledku. Pod průměrem ČR se nacházejí vedle gymnázií (s neúspěšností 2,8–5,8 %) ještě lycea (10,6 %). Kolem průměru se nacházejí SOŠ technické 1 (21,1 %) a obchodní akademie (21,6 %). Mírně nad průměrem ČR se pohybují umělecké, hotelové a podnikatelské, pedagogické a humanitní SOŠ s podílem neúspěšných 24,2–29,9 %. Nad 30% hranici se dostaly SOŠ technické 2, zemědělské a zdravotnické a

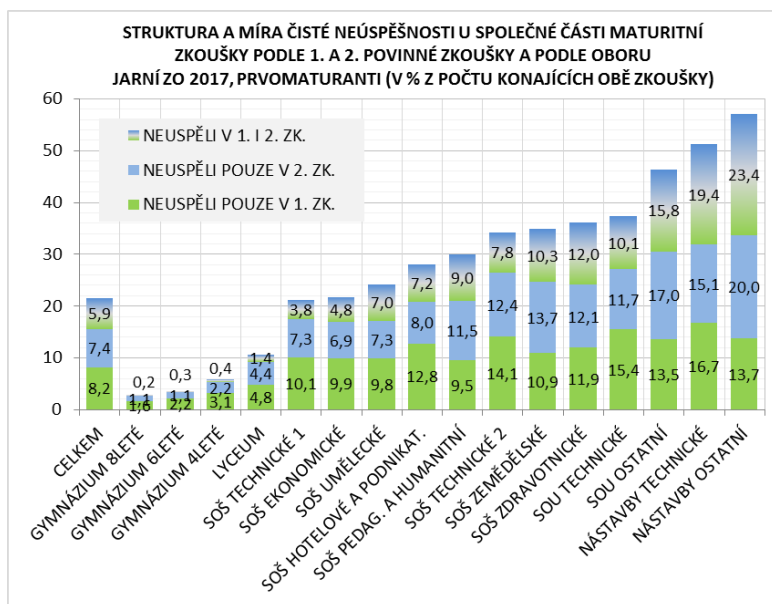
technická SOU s neúspěšností od 34,2 po 37,3 %. Podíl neúspěšných na úrovni 46,3 % vykazala netechnická SOU. Nejhuře pak tradičně dopadají prvomaturanti z oborů nástaveb – na technických neuspěli v 51,2 % případů, na netechnických z 57,1 %.

Nejvyšší meziroční nárůst neúspěšnosti vykazaly ekonomické obory SOŠ (o 4,8 p. b.), umělecké SOŠ (3,7 p. b.), SOŠ technické 2 (o 3,5 p. b.) a SOŠ hotelové a podnikatelské (o 3 p. b.). O více než 2 p. b. si pohoršily SOŠ zdravotnické a netechnické nástavby. Jediné oborové skupiny, které si oproti roku 2016 polepšily, jsou lycea (o 0,6 p. b.) a pedagogické a humanitní SOŠ (o 0,5 p. b.).

Z celkem 60,4 tis. prvomaturantů, kteří konali na jaře 2017 obě povinné zkoušky společné části MZ, neuspělo 12,9 tis. žáků (21,5 %), z toho 4,9 tis. (8,2 %) neuspělo pouze v 1. povinné zkoušce – českém jazyce, 4,5 tis. (7,4 %) neuspělo pouze ve 2. povinné zkoušce a 3,5 tis. (5,9 %) žáků zaznamenalo neúspěch v obou z nich. Poměr těchto 3 skupin je 38 : 35 : 27.

Mezi prvomaturanty, kteří si vybrali jako 2. povinnou zkoušku matematiku, konalo obě povinné zkoušky celkem 15,8 tis. maturantů, přičemž čistá neúspěšnost ve SČ MZ celkem je u nich 26,7 %. Z toho 5,4 % neuspělo jen v češtině, 13,6 % neuspělo pouze v matematice a 7,6 % pak bylo neúspěšných v obou předmětech současně (poměr 20 : 52 : 29).

Prvomaturanti, kteří zvolili jako 2. povinnou zkoušku cizí jazyk, se dostavili k oběma povinným zkouškám v počtu 44,6 tis., z čehož

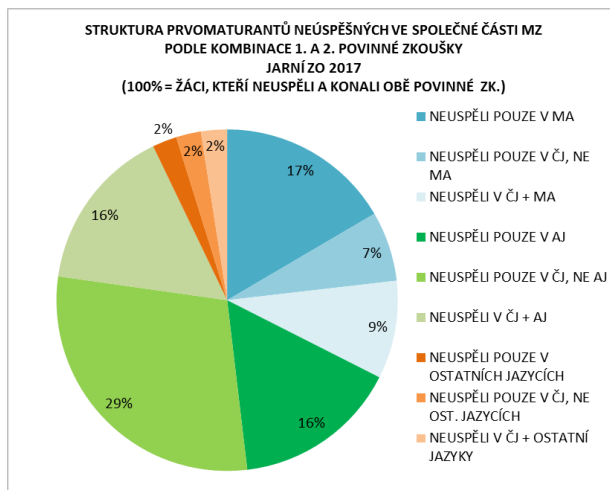
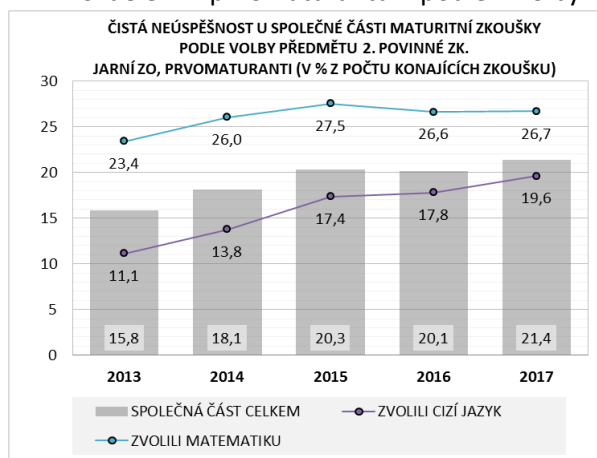
neuspělo ve společné části MZ 19,6 % přišedších (tedy o 7,1 p. b. méně, než je tomu u skupiny, která si vybrala matematiku). Dále 9,1 % představují ti, jež neuspěli pouze v češtině, 5,2 % neuspělo pouze v cizím jazyce a kombinovanou neúspěšnost vykazalo 5,3 % z nich (poměr 47 : 27 : 27). Skupina žáků, kteří si zvolili jako 2. povinnou zkoušku angličtinu, vzhledem k tomu, že zaujímá mezi cizími jazyky 93% podíl, se z hlediska výsledků chová velmi podobně jako výše popsaná část maturantů volících cizí jazyk.

Mezi prvomaturanty, kteří konali zkoušku z jiného cizího jazyka než angličtiny (celkem 2,8 tis.), bylo neúspěšných u SČ MZ 13,7 %, z toho 10,7 % neuspělo v českém jazyce, 10,5 % neuspělo ve 2. zkoušce a 11,3 % bylo neúspěšných jak v češtině, tak ve 2. zkoušce. Poměr těchto tří skupin v rámci neúspěšných prvomaturantů činí 33 : 32 : 35. Mezi žáky, kteří konali zkoušku z němčiny, zaujímají vyšší podíl ti, kteří neuspěli právě v ní. Naopak u skupiny žáků volících ruštinu převažuje neúspěšnost v českém jazyce, což může do jisté míry souviset s nezanedbatelným podílem maturantů, kteří jsou rodilí mluvčí.

Mezi jednotlivými oborovými skupinami je distribuce neúspěšnosti mezi 1. a 2. povinnou zkoušku poměrně rozdílná. Do značné míry platí, že čím vyšší je čistá neúspěšnost v dané oborové skupině, tím je podíl neúspěšných současně v 1 i 2. povinné zkoušce vyšší. Naopak ve studijně silnějších oborových skupinách (gymnázia) je vyšší neúspěšnost v 1. povinné zkoušce.

Ve struktuře prvomaturantů, kteří u společné části maturitní zkoušky v jarním ZO 2017 neuspěli z těch, kteří konali obě povinné zkoušky, převládají žáci, kteří si vybrali angličtinu jako 2. povinnou zkoušku, ovšem neuspěli v českém jazyce (tvoří 29 % ze všech neúspěšných). Druhá největší skupina jsou prvomaturanti, kteří neuspěli pouze v předmětu matematika (tvoří 17 %), následují žáci neúspěšní pouze v předmětu angličtina a žáci neúspěšní zároveň v češtině a angličtině (shodně 16 %).

Při rozdělení prvomaturantů podle volby

předmětu 2. povinné zkoušky se v čase ukazuje, že skupina žáků volících matematiku vykazuje vyšší míru neúspěšnosti u SČ MZ (v roce 2017 o 7,1 p. b., nekopíruje však trend rostoucí čisté neúspěšnosti ve společné části MZ tak silně, jako je tomu u skupiny žáků, která si vybírá cizí jazyk. U prvně zmíněných rozdíl oproti roku 2013 činí 3,3 p. b. a v posledních dvou ročnících je dokonce míra neúspěšnosti nižší, než jaká byla v roce 2015, zatímco u prvomaturantů volících cizí jazyk představuje nárůst od roku 2013 8,5 p. b. Z hlediska míry neúspěšnosti u společné části maturitní zkoušky tak dochází k přibližování úrovní

obou porovnávaných skupin maturantů. Souvislost a příčiny je možné hledat v:

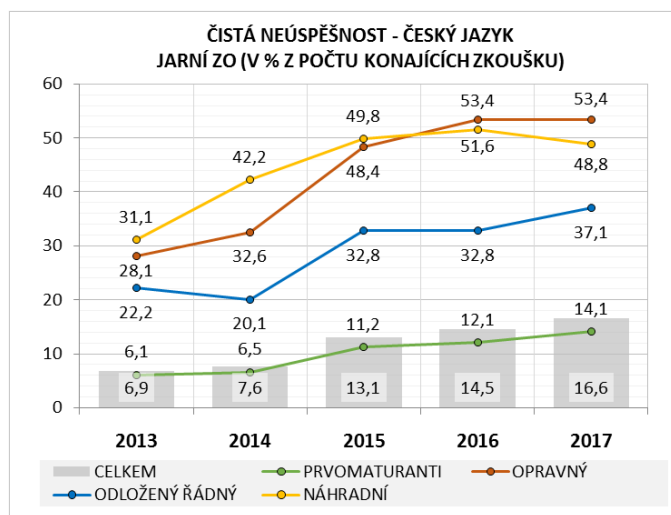
- rostoucí míře volby cizího jazyka, konkrétně angličtiny, což způsobuje vyšší zastoupení maturantů ze studijně slabších oborů v této skupině;
- rostoucí neúspěšnosti v předmětu angličtina;
- rostoucí neúspěšnosti v českém jazyce, která se výrazněji projevuje zejména u skupiny žáků volících cizí jazyk.

Oborový pohled na neúspěšnost u společné části MZ podle volby předmětu 2. povinné zkoušky v jarním ZO 2017 potvrzuje ve všech oborových skupinách fakt, že žáci volící matematiku jsou neúspěšní ve vyšší míře, než je tomu u žáků maturujících z cizího jazyka. Největší odstup mají tyto dvě skupiny v oborech, kde výrazně dominuje volba cizího jazyka – SOŠ umělecké,¹⁰ hotelové a podnikatelské, pedagogické a humanitní, ekonomické a netechnická SOU – a míra neúspěšnosti těch žáků, kteří si zde zvolili matematiku, se pohybuje výrazně výše než u skupiny jazykářů. Zároveň v těchto oborových skupinách

dochází ve větší míře k souběhu neúspěšnosti u obou povinných zkoušek. Mezi žáky, kteří maturují z cizího jazyka, je příčinou neúspěšnosti u společné části MZ spíše čeština, u studijně slabších oborů pak souběh neúspěšností z obou předmětů.

Nejmenší rozdíl v míře neúspěšnosti u společné části MZ mezi žáky volícími matematiku a těmi, kteří volí cizí jazyk, je ve studijně silných oborech – gymnáziích a lyceích a technických SOŠ skupiny 1.

2.1.4.1. Neúspěšnost u první povinné zkoušky – český jazyk a literatura

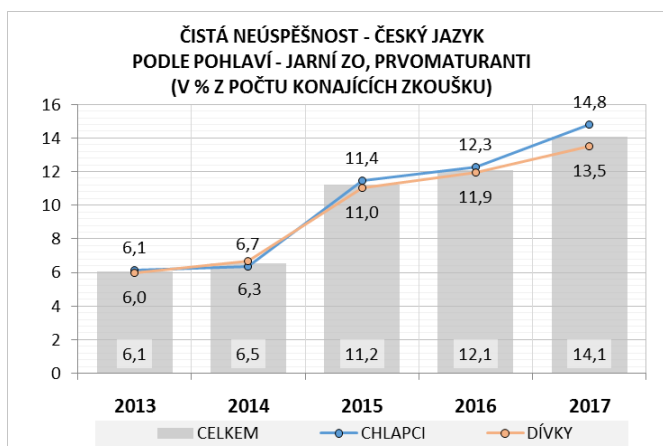
Komplexní zkoušku z českého jazyka a literatury v jarním ZO 2017 konalo celkem 65,4 tis. maturantů, z toho 60,8 tis. byli prvomaturanti, 1,0 tis. žáků zkoušku konal v odloženém řádném termínu, 3,2 tis. v opravném a 0,4 tis. v termínu náhradním.

Celková míra čisté neúspěšnosti na jaře 2017 byla 16,6 %, tedy o 2,1 p. b. vyšší než v roce předchozím a o 9,3 p. b. vyšší než v roce 2013.

¹⁰ U uměleckých SOŠ je třeba brát v potaz velmi nízké zastoupení prvomaturantů volících matematiku.

Maturanti skládající zkoušku v **odloženém řádném termínu** neuspěli v 37,1 % případů a meziročně si pohoršili o 4,3 p. b. Žáci konající **opravnou zkoušku** z češtiny byli neúspěšní z 53,4 %, což je hodnota srovnatelná s rokem 2016, v porovnání s rokem 2013 jde však o nárůst čisté neúspěšnosti o 25,3 p. b. (při porovnávání výsledků roku 2017 s lety před rokem 2015 je potřeba vzít v úvahu, že od roku 2016 došlo ke dvěma významným změnám v katalogu požadavků zkoušky z českého jazyka a literatury, které se skokově projeví v míře čisté neúspěšnosti žáků – zejména se jedná o zařazení otevřených úloh do didaktického testu). Z těch, kteří skládali zkoušku v **náhradním termínu**, bylo neúspěšných 48,8 % žáků.

Mezi **prvomaturanty** dosáhl podíl neúspěšných ze všech, kteří zkoušku konali, úrovně 14,1 %, meziročně tedy stoupl o 2,0 p. b. a oproti roku 2013 o plných 8,0 p. b. Největší meziroční nárůst neúspěšnosti nastal v češtině v letech 2014 a 2015 (4,7 p. b.), což souvisí se změnami jak v didaktickém testu,¹¹ tak v hodnocení ústní zkoušky.¹² Nárůst neúspěšnosti mezi lety 2016 a 2017 je částečně zapříčiněn opětovným zavedením centrálního hodnocení písemných prací u zkoušky z češtiny.

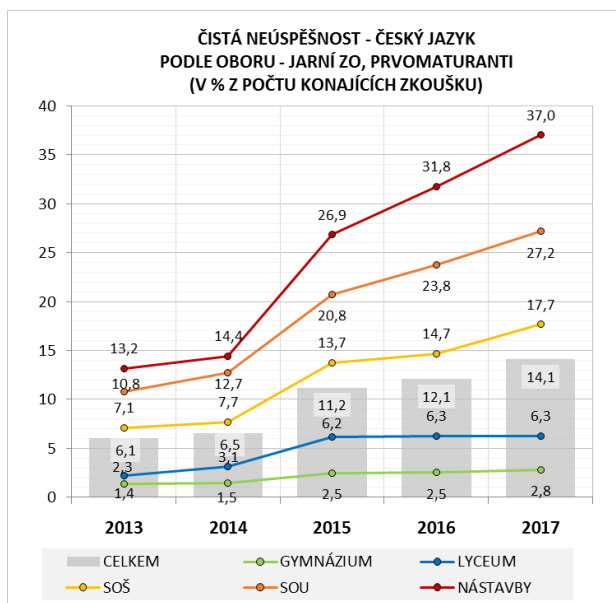

Vývoj od roku 2014 z pohledu genderu ukazuje rychlejší růst neúspěšnosti u chlapců než u dívek. Zatímco v roce 2014 na tom byli chlapci z hlediska čisté neúspěšnosti lépe (neuspělo 6,3 % oproti 6,7 % dívek), počínaje rokem 2015 jsou na tom chlapci hůře a v roce 2017 se rozdíl ještě prohloubil – mezi chlapci neuspělo 14,8 % prvomaturantů, tedy o 2,5 p. b. více než v předchozím roce; mezi dívkami pak 13,5 %, což je o 1,6 p. b. více než v roce 2016. Rozdíl v neúspěšnosti dívek a chlapců byl tedy v jarním ZO 2017 1,3 p. b., v roce 2016 činil 0,3 a o rok dříve 0,4 p. b.

Co se týká úspěšnosti oborových skupin, rozdíly se postupně prohlubují. Zatímco v roce 2013 byl rozdíl nejlepší (gymnázia) a nejslabší (nástavby) skupiny 11,8 p. b. a nástavby měly neúspěšnost na úrovni 5,7násobku gymnázií, v roce 2017 byl rozdíl již 34,2 p. b. (nástavby vykázaly více než 12násobek neúspěšnosti gymnazistů).

¹¹ V didaktickém testu z češtiny byly v roce 2015 zavedeny otevřené úlohy a úlohy přiřazovací. Mezi tematické okruhy byla zařazena literární historie. Změny se týkaly také bodování úloh – test byl nově postaven na maximální počet bodů 50, zatímco v letech 2011–2014 bylo bodové maximum 69. Snížil se počet bodů za úlohy typu multiple-choice ze 2 bodů na 1 a za svazky dichotomických úloh ze 3 bodů na 2.

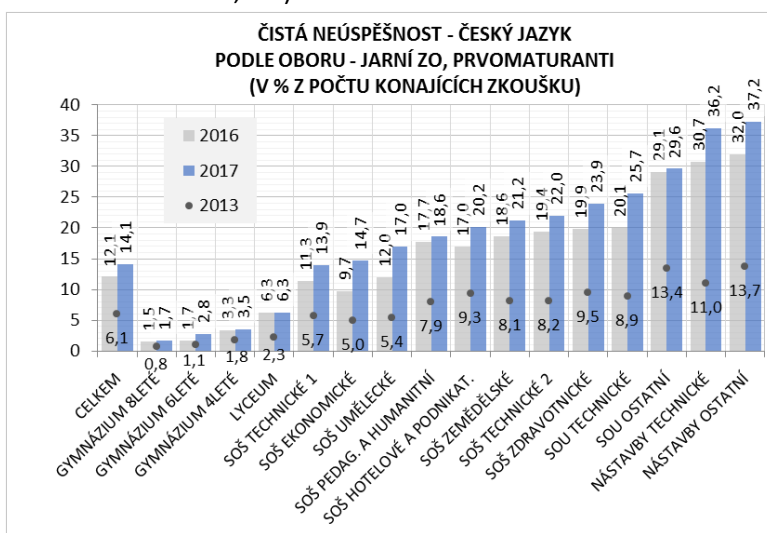
¹² Ústní zkouška od roku 2015 obsahuje tzv. vnitřní podmínku hodnocení a maximum dosažitelných bodů se posunulo z 9 na 28. Žák je hodnocen v 7 oblastech, ve všech může získat maximálně 4 body.

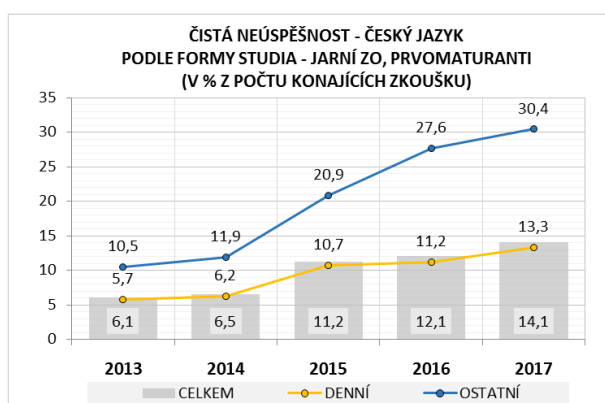
Od roku 2013 narostla neúspěšnost u gymnázií o 1,5 p. b. V roce 2017 tak gymnazisté propadli v 2,8 % případů, na lyceích za stejné období narostla neúspěšnost o 4 p. b. a to na 6,3 %. Prvotaturanti na SOŠ si od roku 2013 pohoršili o více než 10 p. b. na úroveň 17,7 %, na SOU se míra neúspěšnosti zvýšila o 16,4 p. b. na 27,2 %. A konečně v nástavbovém studiu dosáhl nárůst podílu neúspěšných 23,8 p. b. a v roce 2017 propadlo z češtiny 37,0 % prvotaturantů.

Jemnější oborové třídění ukazuje, že výsledky se pohybují od -78,6 % (8letá gymnázia) do +126,4 % (netechnické nástavby) průměrného republikového výsledku (v roce 2016 bylo rozpětí -80,7 % až +131,8 %; v roce 2013 bylo -79,4 % až +98,7 %).

Pod průměrem ČR v jarním ZO 2017 byla vedle gymnázií s čistou neúspěšností 1,7–3,5 % ještě lycea (6,3 %), těsně kolem průměru pak SOŠ technické 1, ekonomické SOŠ (13,9 %, resp. 14,7 %). Dále nad průměrem se nacházely umělecké a pedagogické a humanitní SOŠ (17,0 %, resp. 18,6 %). Podílu neúspěšných od 20 do 25,7 % dosáhly netechnické obory SOŠ a také technická SOU. Těsně pod 30% hranicí byla netechnická SOU. V nástavbovém studiu propadlo 36,2 % (technické obory) a 37,2 % (netechnické obory) prvotaturantů.

36,2 % (technické obory) a 37,2 % (netechnické obory)

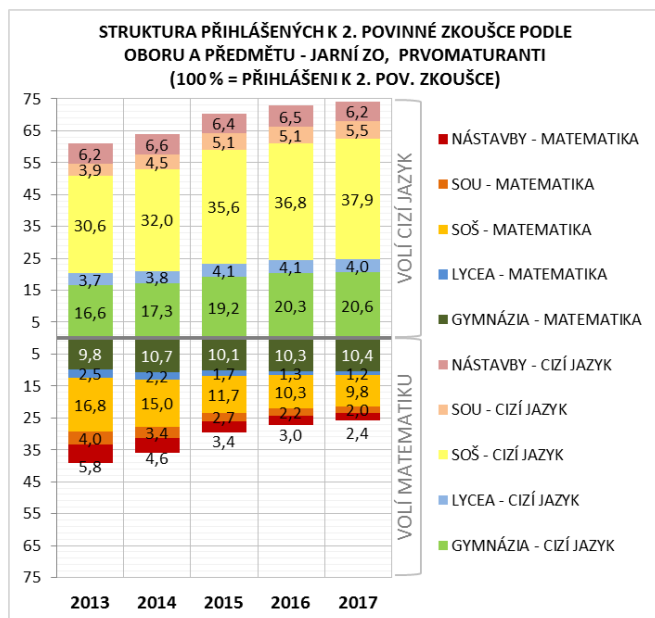

Meziročně největší zhoršení nastalo v oborech technických SOU a nástavb (nárůst o 5,6; resp. 5,5 p. b.) Technické nástavby jsou zároveň oborová skupina, která si nejvíce pohoršila od roku 2013 (o více než 25 p. b.). O 5 a více p. b. si oproti roku 2013 pohoršily ještě netechnické nástavby a SOŠ ekonomické, o 4,9 p. b. vzrostla neúspěšnost na uměleckých SOŠ a o 4,0 p. b. na SOŠ zdravotnických. Prakticky beze změny zůstala pouze lycea, 8letá a 4letá gymnázia.

Podle kritéria formy vzdělávání se ukazuje, že výrazněji rostla míra neúspěšnosti v češtině u neprezenčních forem, kde v jarním ZO 2017 dosáhla 30,4 %, oproti tomu v denní formě vzdělávání neuspělo 13,3 % prvotaturantů. Od roku 2013 narostl podíl neúspěšných v neprezenčních formách téměř o 20 p. b., prvotaturanti v denní formě vzdělávání si pohoršili o 7,6 p. b.

2.1.4.2. Neúspěšnost u druhé povinné zkoušky

Ke 2. povinné zkoušce se v roce 2017 v jarním ZO přihlásilo celkem 67,3 tis. prvomaturantů.¹³ Zkoušku pak konalo 60,4 tis. přihlášených, z toho 44,7 tis. (73,9 %) byli žáci konající zkoušku z cizího jazyka, 15,8 tis. (26,1 %) pak z matematiky.

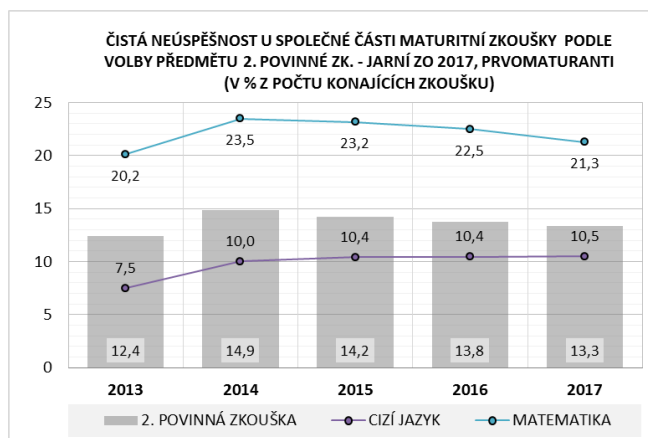
Ke 2. povinné zkoušce se nedostavilo 10,1 % přihlášených prvomaturantů. Mezi těmi, kteří se přihlásili k matematice, byla neúčast na úrovni 9,2 %, prvomaturanti přihlášení k cizímu jazyku se nedostavili ke zkoušce v 10,5 % případů.

Z proměny oborové struktury přihlášených prvomaturantů k 2. povinné zkoušce podle toho, zda se hlásí k cizímu jazyku či matematice, vyplývá, že sektor odborného vzdělávání se postupně od roku 2013 přesouvá od matematiky k cizím jazykům (k angličtině). Zatímco v roce 2013 byl poměr prvomaturantů z odborných škol (SOŠ, SOU, návstavy) vs. z gymnázií a lyceí u matematiky na úrovni 68 : 32, v roce 2017 činí tento poměr 55 : 45. V cizím jazyce se poměr

odborného sektoru vs. gymnázia a lycea v čase prakticky nemění a činí 67 : 33.

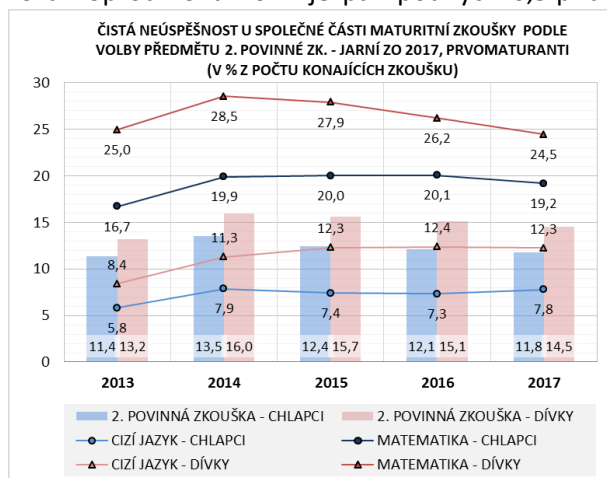
Čistá neúspěšnost u 2. povinné zkoušky v roce 2017 v jarním ZO dosáhla 13,3 % (neuspělo 8,1 tis. prvomaturantů). Od roku 2014, kdy byla na svém maximu (14,9 %), postupně dochází k jejímu poklesu, a to v průměru o 0,5 p. b. ročně. Pokles je způsoben dvěma faktory, které však mohou být vzájemně provázané:

- postupným přesunem maturantů od matematiky k angličtině, která z hlediska podílu neúspěšných vychází výrazně lépe než zkouška z matematiky;
- postupným poklesem míry čisté neúspěšnosti u matematiky, což souvisí se změnami ve struktuře žáků, kteří si matematiku vybírají – nárůst podílu prvomaturantů ze studijně silnějších oborových skupin v důsledku přesunu těch maturantů, kteří nejen u matematiky vykazují tradičně vysokou míru neúspěšnosti, k angličtině.

¹³ Z celkového počtu 67,6 tis. prvomaturantů, kteří se v jarním ZO 2017 přihlásili ke společné části MZ, je 0,4 tis. těch, kteří se ke 2. povinné zkoušce nehlásí.

V matematice v roce 2017 neuspělo 21,3 % (3,4 tis.) konajících zkoušku, zatímco v cizím jazyce činil podíl neúspěšných 10,5 % (4,7 tis.). Meziročně čistá neúspěšnost v matematice klesla o 1,2 p. b. a od roku 2014 o 2,2 p. b. V cizím jazyce je pak výsledek ZO 2017 téměř srovnatelný s rokem 2016 i 2015, rozdíl oproti roku 2014 je pak pouhých 0,5 p. b. Mírou čisté neúspěšnosti jsou však obě povinně volitelné části druhé zkoušky v rámci SČ MZ výše, než tomu bylo v roce 2013 – matematika o 1,1 p. b., cizí jazyk o 3,0 p. b.

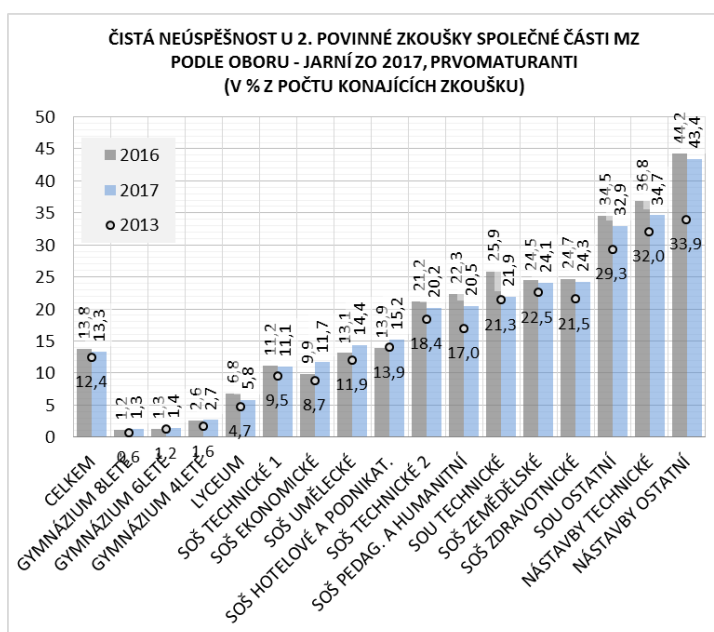
Dívky jsou na tom z hlediska podílu neúspěšných u 2. povinné zkoušky hůře než chlapci, a to jak v matematice, tak v cizím jazyce. V roce 2017 neuspělo u 2. povinné zkoušky 14,5 % dívek a 11,8 % chlapců. Rozdíl v úspěšnosti chlapců a dívek se od roku 2013 do roku 2016 zvětšoval (z 2,6 p. b. na 5,0 p. b.), rokem 2017 se tato tendence zastavila na rozdílu 4,5 p. b.

V cizím jazyce, který si zvolilo 81,4 % dívek (podíl dívek celkově je 59,6 %), neuspělo 12,3 % konajících prvomaturantek. Mezi chlapci si cizí jazyk zvolilo 65,6 % (podíl 40,4 %) a neúspěšnost činila 7,8 %. Meziročně se výsledek dívek změnil jen nepatrně, v roce 2017 byl o 0,1 p. b. nižší, čímž se zastavil růst neúspěšnosti pozorovaný od roku 2013; chlapci si pohoršili o 0,5 p. b., což naopak zastavilo klesající trend započatý v roce 2014.

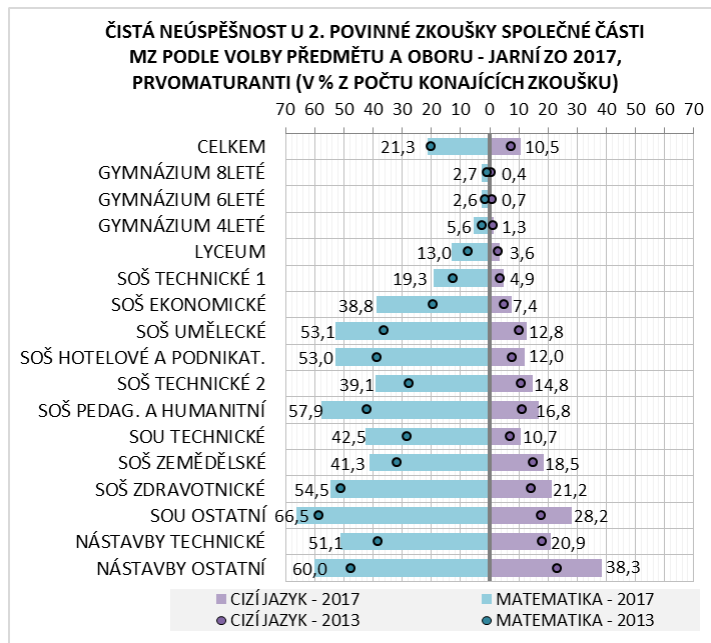
V matematice se výsledky chlapců a dívek přibližují díky klesající míře neúspěšnosti dívek. Dívky si matematiku zvolily v 18,6 % případů (tvořily 39,1 % všech prvomaturantů hlásících se k matematice) a 24,5 % jich u zkoušky neuspělo. Matematiku si vybralo 34,4 % chlapců (tvořili 60,9 % všech prvomaturantů hlásících se k matematice) a jejich neúspěšnost se posunula pod 20% hranici na 19,2 %.

Čistá neúspěšnost u 2. povinné zkoušky z pohledu oborů se v roce 2017 pohybuje od hodnoty 1,3 % po 43,4 % (tj. od -94 % po 226 % republikového průměru). V roce 2016 bylo toto rozpětí od 1,2 % po 44,2 %, v roce 2013 pak od 0,6 % po 33,9 %.

Pod průměrem ČR se nacházejí vedle gymnázií (čistá neúspěšnost 1,3–2,7 %) ještě lycea (5,8%), technické SOŠ 1 a SOŠ ekonomické (11,1 %, resp. 11,7 %). Lehce nadprůměrná je čistá neúspěšnost u uměleckých a hotelových a podnikatelských SOŠ (14,4 %, resp. 15,2 %). Neúspěšnost mezi 20 a 30 % vykazují SOŠ technické 2 (20,2 %), pedagogické a humanitní SOŠ (20,5 %), dále technické obory SOU (21,9 %), SOŠ zemědělské a zdravotnické (24,1 %, resp. 24,3 %). Podíl neúspěšných nad 30 % mají prvomaturanti na netechnických SOU (32,9 %) a technických nástavbách (34,7 %). Na netechnických nástavbách pak propadlo celkem 43,4 % prvomaturantů.

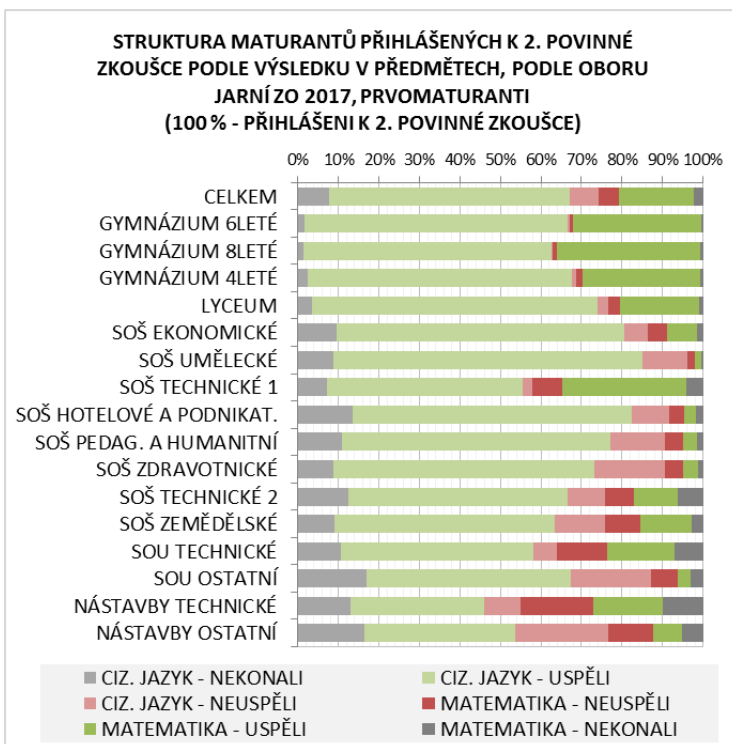
Ve všech oborových skupinách došlo od roku 2013 ke zvýšení neúspěšnosti u 2. povinné zkoušky, což se nejvíce projevilo na netechnických oborech nástavby (o 9,5 p. b.), dále na netechnických SOU (o 3,7 p. b.) a na pedagogických a humanitních SOŠ (o 3,6 p. b.). Minimální změny v čisté neúspěšnosti zaznamenali jednak maturanti na gymnáziích, ale také na technických SOU, kde došlo k vůbec nejvýraznějšímu poklesu neúspěšnosti mezi lety 2016 a 2017. Meziročně si pohoršili jen prvomaturanti na ekonomických, uměleckých a hotelových a podnikatelských SOŠ.

Nesoulad mezi čistou neúspěšností v matematice a v cizím jazyce je napříč jednotlivými oborovými skupinami značný. Na úrovni celku je podíl neúspěšných z matematiky dvojnásobný oproti podílu neúspěšných v cizím jazyce. Větší než průměrné odchýlení obou částí 2. povinné zkoušky vykazují zejména ekonomické SOŠ, hotelové a podnikatelské SOŠ, umělecké SOŠ a technická SOU, kde je čistá neúspěšnost v matematice více než 4krát vyšší než v cizím jazyce. Více než trojnásobná je čistá neúspěšnost v matematice oproti cizímu jazyku na pedagogických a humanitních SOŠ, na lyceích a na technických SOŠ 1. Dále pak

2,2 až 2,6násobku dosahuje čistá neúspěšnost v matematice oproti cizímu jazyce na SOŠ zemědělských, zdravotnických a technických 2, na netechnických SOU a na technických nástavbách. Nejmenší odstup mají obě zkoušky na netechnických nástavbách, kde je míra neúspěšnosti v cizích jazycích nejvyšší a v matematice druhá nejvyšší ze všech oborových skupin.

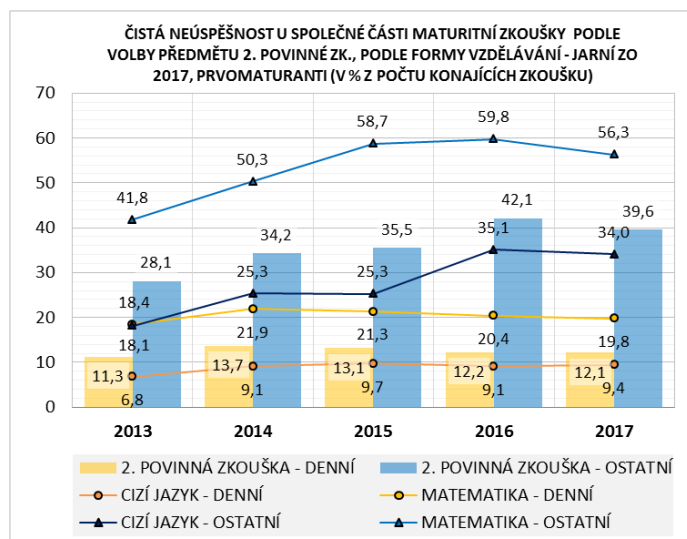
Podíl žáků, kteří úspěšně složili 2. povinnou zkoušku, ze všech přihlášených činí na úrovni celé maturitní populace v roce 2017 v jarním ZO 84,4 % a napříč oborovými skupinami se pohybuje od 98,2 % (víceletá gymnázia) po 57,8 % (technické nástavby). Nad průměrem se nacházejí vedle gymnázií (98,2–96,6 %) ještě lycea (93,2 %), SOŠ ekonomické (86,7 %), SOŠ umělecké (85,3 %) a SOŠ technické 1 (85,0 %).

Netechnické obory SOŠ a technická SOU vykazují podíl úspěšných mezi 83,2 a 72,1 %. Méně než 60 % přihlášených ke 2. povinné zkoušce uspělo na SOU netechnických a na obou typech nástavbového studia.

Z prvomaturantů denní formy vzdělávání v jarním ZO 2017 konalo 2. povinnou zkoušku celkem 57,8 tis. žáků, z toho 7 tis., tj. 12,1 % bylo neúspěšných. V neprezenční formě vzdělávání konalo zkoušku

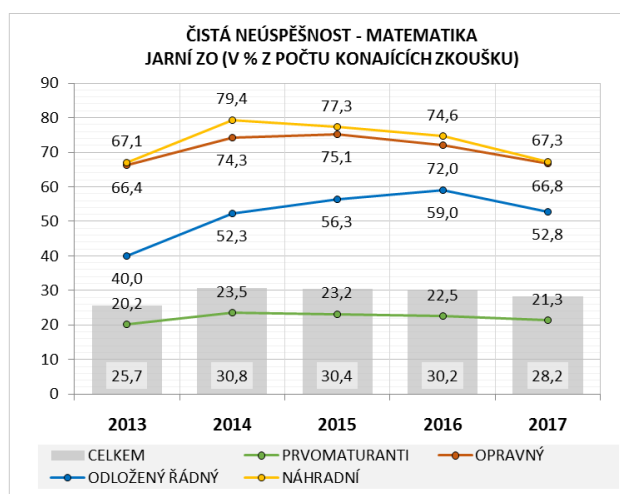
z matematiky či cizího jazyka 2,7 tis. žáků, z nichž 1,1 tis., tj. 39,6 % u zkoušky neuspělo.

U maturantů v denní formě vzdělávání má 2. povinná zkouška z hlediska čisté neúspěšnosti od roku 2014 klesající tendenci, a to zejména v matematice, kde se neúspěšnost dostala na úroveň 19,8 % (pokles o 2,1 p. b. oproti roku 2014). V cizím jazyce činí neúspěšnost 9,4 %, což je o 2,6 p. b. více než v roce 2013, a v posledních 4 ročnících se drží mírně nad 9% hranicí.

V neprezenčních formách vzdělávání docházelo od roku 2013 k růstu neúspěšnosti, který se rokem 2017 zastavil, a to jak v matematice, tak v cizím jazyce. U zkoušky z matematiky neuspělo 56,3 % prvomaturantů v neprezenčních formách, což je o 3,5 p. b. méně než v roce 2016, oproti roku 2013 se však jedná o hodnotu, která je o 15,9 p. b. vyšší. V cizím jazyce neuspělo 34 % konajících zkoušku, tedy o 1,1 p. b. méně než v roce předchozím, ovšem o 14,5 p. b. více než v roce 2013.

2.1.4.3. Neúspěšnost v matematice

Matematiku v jarním ZO 2017 konalo celkem 18,7 tis. maturantů, z toho 15,8 tis. byli prvomaturanti, 0,2 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 2,4 tis. žáků konalo opravnou zkoušku a 0,2 tis. byli žáci konající zkoušku v termínu náhradním.

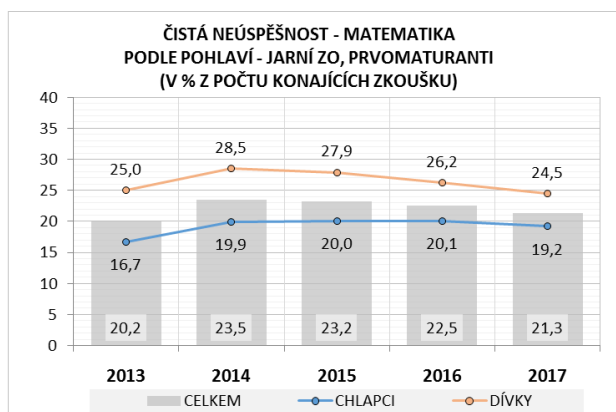
Míra čisté neúspěšnosti v jarním ZO 2017 se na celkovém počtu konajících zkoušku matematiku dostala na úroveň 28,2 %, což je o 2 p. b. méně než v roce předchozím a o 2,6 p. b. méně než v roce 2014, kdy byla na svém maximu.

Maturanti skládající zkoušku v **odloženém řádném termínu** neuspěli v 52,8 % případů

a meziročně si pohoršili o 6,1 p. b. Žáci konající **opravnou zkoušku** z matematiky vykázali neúspěšnost na úrovni 66,8 %, tj. o 5,1 p. b. méně než v roce 2016, a ve srovnání s rokem 2013 jde o prakticky srovnatelnou hodnotu. Malá skupina maturantů skládající zkoušku v **náhradním termínu** propadla v 67,3 % případů.

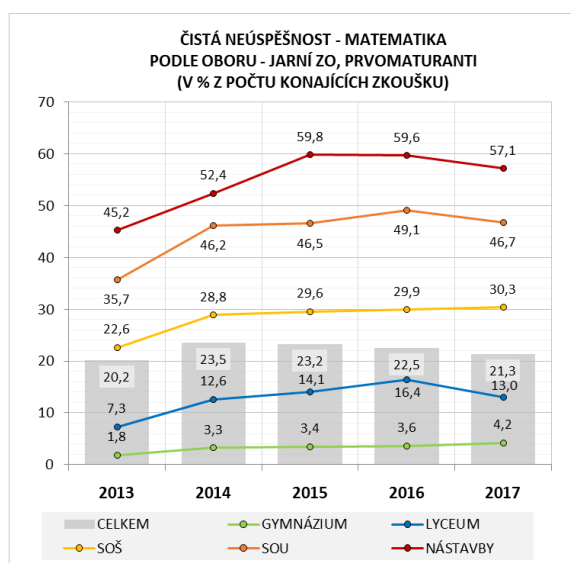
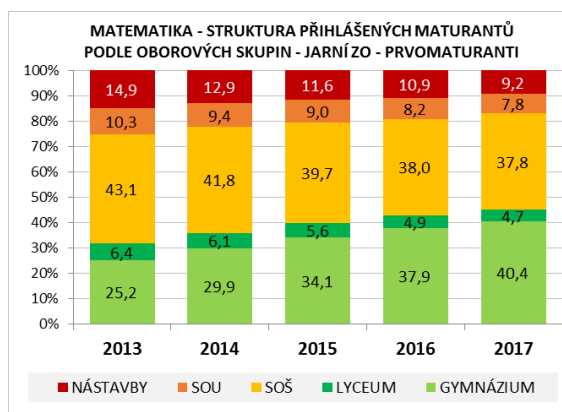
Prvomaturanti dosáhli čisté neúspěšnosti 21,3 %, což meziročně znamená pokles o 1,2 p. b. a oproti roku 2014 jde o pokles o 2,2 p. b.; mírná klesající tendence v neúspěšnosti v matematice je tak rokem 2017 potvrzena.

Vývoj od roku 2014 z pohledu genderu ukazuje přibližování výsledků chlapců a dívek, a to zejména díky výraznějšímu poklesu neúspěšnosti na straně dívek. Zatímco v roce 2014 byl rozdíl čisté neúspěšnosti dívek a chlapců ze sledovaného období vůbec největší – 8,6 p. b. (neuspělo 19,9 % chlapců a 28,5 % dívek), v následujících ročnících tento rozdíl klesá až na hodnotu 5,3 p. b. v roce 2017, kdy neuspělo 19,2 % chlapců a 24,5 % dívek. Pokles čisté neúspěšnosti u dívek mezi lety 2014 a 2017 činil 1,4 p. b. ročně. U chlapců neúspěšnost osciluje kolem hodnoty 20 % a ve sledovaném období se nemění tak výrazně, pouze od roku 2016 došlo k poklesu o necelý 1 procentní bod.

Oborové výsledky v matematice je třeba uvést stručným popisem struktury populace, která si matematiku volí. Od roku 2013 se projevuje, spolu s celkovým úbytkem žáků, kteří se pro matematiku rozhodnou, několik setrvalých tendencí:

- Roste podíl gymnazistů – ve sledovaném období se zvýšil z 25,2 % na 40,4 %, tedy o 15,2 p. b. Týká se to především 4letých a 8letých gymnázií.
- Klesá podíl maturantů ze SOŠ – od roku 2013 o 5,3 p. b., nejvýrazněji pak u oborů hotelových a podnikatelských a ekonomických; jediná oborová skupina, která si drží své zastoupení, jsou SOŠ technické 1, které tvoří kolem 22 % všech prvomaturantů volících matematiku.
- Klesá podíl maturantů ze SOU – od roku 2013 o 2,5 p. b.
- Klesá podíl maturantů z nástavbového studia – od roku 2013 o 5,7 p. b., týká se to především technických oborů.

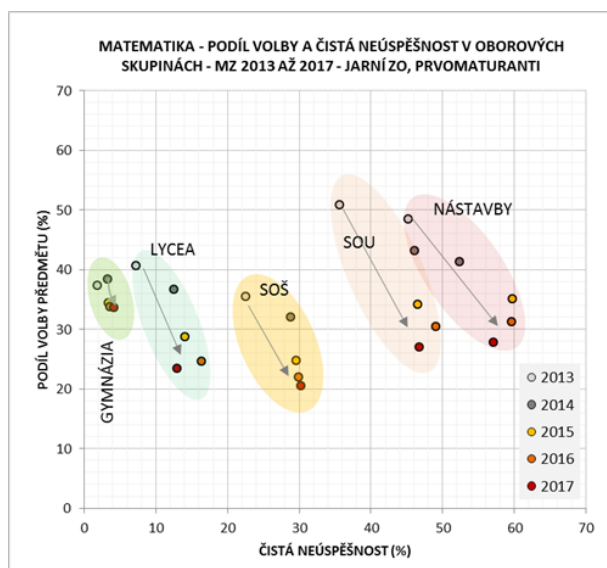

Výsledky za jednotlivé skupiny oborů ukazují nárůst podílu neúspěšných od roku 2013 napříč všemi skupinami, který se však na výsledku celé populace prvomaturantů konajících matematiku neprojevuje tak výrazně. Důvodem je posilování skupin oborů studijně silnějších na úkor těch slabších.

Gymnazisté v období 2013–2017 vykazují pozvolný leč setrvalý růst čisté neúspěšnosti, který činí 2,3 p. b., mezi lety 2016 a 2017 pak 0,6 p. b., podíl neúspěšných je 4,2 %. Vše se odehrává v kontextu pouze velmi mírného poklesu míry volby matematiky v této oborové skupině – maturanti na gymnáziích na rozdíl od ostatních oborových skupin neustupují od volby matematiky jako 2. povinné zkoušky tak výrazně (viz kapitola 1.4.4. Volba

předmětu druhé povinné zkoušky).

Žáci z lyceí s čistou neúspěšností v roce 2017 na úrovni 13 % si od roku 2013 pohoršili o 5,7 p. b., v porovnání s rokem 2016 však zaznamenali zlepšení o 2,6 p. b. Volba matematiky v tomto všeobecně odborném typu vzdělávání, stejně jako v celém sektoru odborného vzdělávání, od roku 2013 setrvale klesá.

Na SOŠ neuspělo v roce 2017 celkem 30,3 % prvomaturantů, což sice znamená vzestup podílu neúspěšných od roku 2013 o 7,7 p. b., ale počínaje rokem 2014 míra neúspěšnosti nestoupá nikterak rapidně – meziročně pouze o 0,4 p. b. Příčinnou souvislost je opět možné hledat v tom, že mezi konajícími klesá zastoupení studijně slabších oborů SOŠ, zejména netechnického zaměření, čímž je posilován vliv oborů, které jsou v matematice z hlediska výsledků relativně silné – SOŠ technické 1.

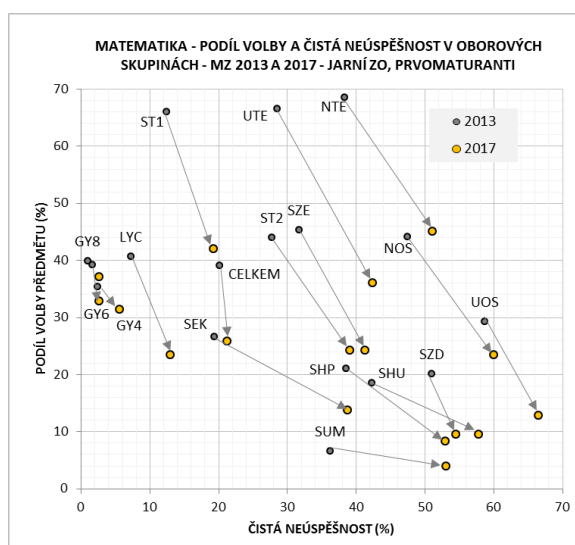
Na SOU v jarním ZO 2017 neuspělo 46,7 % prvomaturantů, tedy o 11,0 p. b. více než v roce 2013, ovšem meziročně došlo k poklesu čisté neúspěšnosti o 2,4 p. b.

Podobný vývoj jako na SOU, tedy zastavení růstu čisté neúspěšnosti v roce 2017, zaznamenali také prvomaturanti na nástavbách. Od roku 2013 zde podíl neúspěšných vzrostl o 11,9 p. b., meziročně se však snížil o 2,5 p. b. na úroveň 57,1 %.

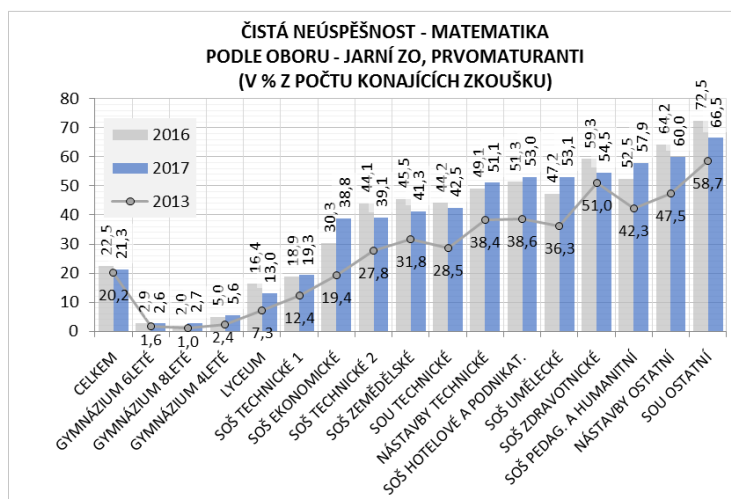
V detailním oborovém třídění se ukazuje, že vývoj v matematice od roku 2013 napříč všemi oborovými skupinami má podobnou tendenci, tedy větší či menší pokles volby předmětu v rámci 2. povinné zkoušky a do roku 2016 nárůst čisté neúspěšnosti.

Pod celkovým průměrem jarního ZO 2017 se nacházejí svým podílem neúspěšných gymnazisté (2,6–5,6 %), dále prvomaturanti z lyceí (13 %) a SOŠ technických 1 (19,3 %).

S poměrně velkým odstupem, a tedy nad průměrem ČR, se nacházejí ekonomické SOŠ (38,8 %) a v těsném závěsu pak SOŠ technické 2 (39,1 %). Za nimi se nacházejí SOŠ zemědělské (41,3 %) a obory SOU technického zaměření (42,5 %).

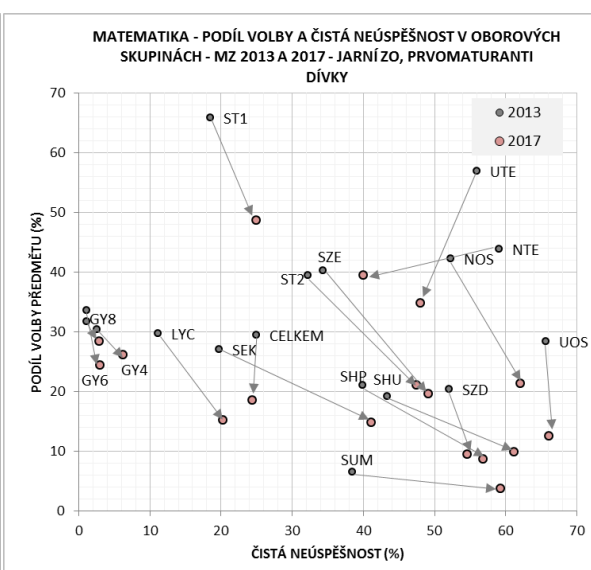
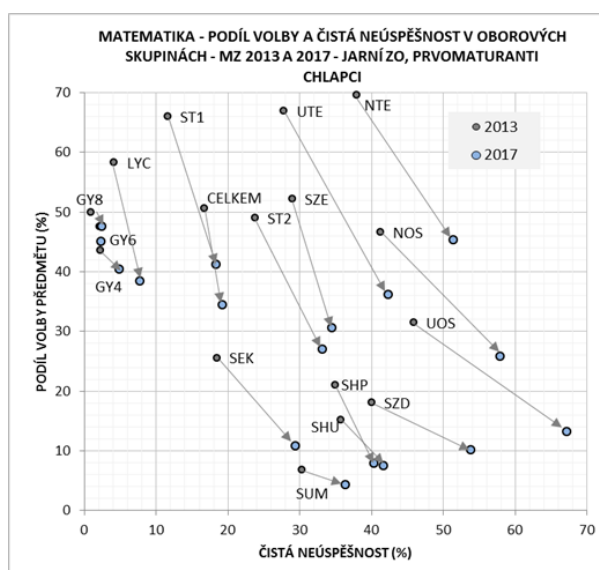
Více než 50% neúspěšnost vykazují netechnické nástavby (51,1 %), hotelové a podnikatelské SOŠ (53,0 %), SOŠ umělecké (53,1 %), SOŠ zdravotnické (54,5 %) a pedagogické a humanitní SOŠ (57,9 %), nad 60 % se dostaly nástavby netechnické a SOU (60,0 %, resp. 66,5 % neúspěšných).

Mezi roky 2016 a 2017 došlo k největšímu nárůstu neúspěšnosti v matematice u ekonomických SOŠ (o 8,5 p. b.), uměleckých SOŠ (o 5,9 p. b.) a pedagogických a humanitních SOŠ (o 5,4 p. b.). Všechny tři zmíněné oborové skupiny mají zároveň ve srovnání s ostatními největší nárůst neúspěšnosti oproti roku 2013. Od roku 2016 si pohoršily také obory technických nástaveb (o 2,0 p. b.) a hotelových a podnikatelských SOŠ (o 1,6 p. b.). Naopak lepší výsledek než v roce 2016 jsme zaznamenali zejména u SOU

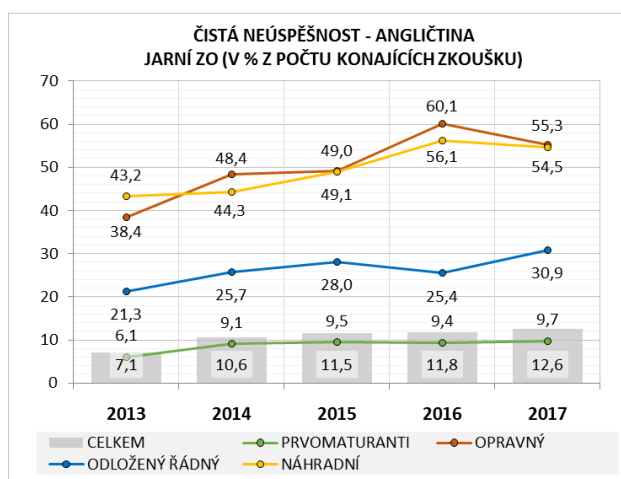
netechnických (o 6,0 p. b.), SOŠ technických 2 (o 5,0 p. b.), SOŠ zdravotnických (o 4,8 p. b.), SOŠ zemědělských (o 4,2 p. b.) a u velmi málo zastoupených netechnických nástaveb (o 4,2 p. b.).

Genderové hledisko v rámci oborových skupin ukazuje, že mezi lety 2013 a 2017 klesl podíl volby matematiky ruku v ruce s nárůstem neúspěšnosti prakticky ve všech oborových skupinách u obou pohlaví. (Jedinou výjimku představují u dívek technická SOU a nástavby, kde je však zastoupení prvomaturantek konajících matematiku v řádu jednotek a skupiny se proto chovají poměrně nestabilně).

Jak u chlapců, tak u dívek platí, že na úrovni gymnázií se pokles podílu volby neprojevuje tak výrazně jako v sektoru všeobecně odborného a odborného vzdělávání. Gymnazisté – jak chlapci, tak dívky – zároveň vykazují relativně nízký růst neúspěšnosti; pouze u dívek na 4letých gymnáziích je o něco vyšší (od roku 2013 činí nárůst 3,6 p. b., u chlapců 2,7 p. b.). Ve všech ostatních oborových skupinách, jak mezi chlapci, tak mezi dívkami, došlo k nárůstu neúspěšnosti oproti roku 2013, a to především u studijně slabších oborových skupin a zejména tam, kde je matematika spíše minoritním předmětem v rámci 2. povinné zkoušky.

2.1.4.4. Neúspěšnost v angličtině

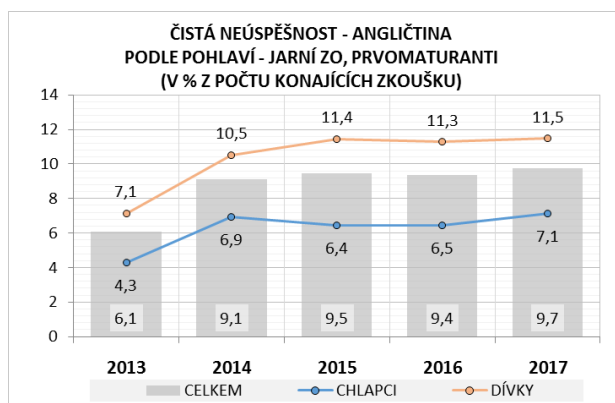

Komplexní zkoušku z angličtiny v jarním ZO 2017 konalo celkem 45,0 tis. maturantů, z toho 41,8 byli prvomaturanti, 0,7 tis. žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 2,3 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 0,2 tis. v termínu náhradním.

Úroveň čisté neúspěšnosti v jarním ZO 2017 byla u celkové populace žáků konajících angličtinu 12,6 %, tedy o 0,8 p. b. vyšší než v roce předchozím a o 5,4 p. b. vyšší než v roce 2013.

Maturanti konající zkoušku v **odloženém řádném termínu** neuspěli v 30,9 % případů a meziročně si pohoršili o 5,5 p. b. Žáci skládající **opravnou zkoušku** z angličtiny vykázali neúspěšnost na úrovni z 55,3 %, což je o 4,8 p. b. méně než v roce 2016, ovšem ve srovnání s rokem 2013 to představuje hodnotu o 16,8 p. b. vyšší. Nepočtená skupina maturantů skládající zkoušku v **náhradním termínu** neuspěla v 54,5 % případů.

Prvomaturanti dosáhli čisté neúspěšnosti 9,7 %, což meziročně znamená nárůst o 0,3 p. b. Oproti roku 2013 činí rozdíl 3,6 p. b., přičemž k největšímu nárůstu neúspěšnosti došlo mezi lety 2013 a 2014. V následujících letech neúspěšnost meziročně osciluje kolem hodnoty 9,5 %. Skokové zhoršení v roce 2014 bylo způsobeno souběhem nárůstu neúspěšnosti v didaktickém testu a v písemné práci, následný mírný růst neúspěšnosti u komplexní zkoušky z angličtiny je zapříčiněn spíše neúspěšností v didaktickém testu¹⁴ samotném.

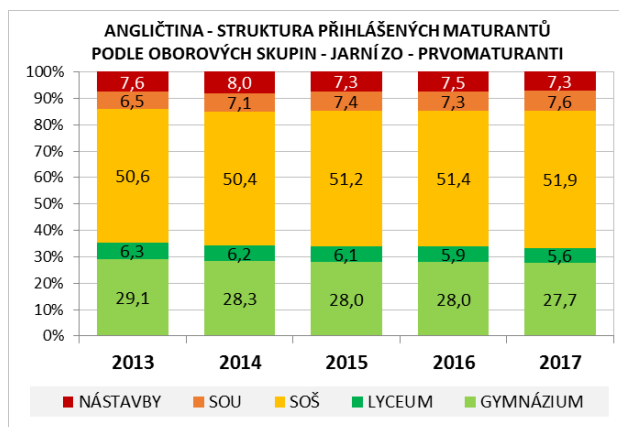

Vývoj od roku 2013 z genderového pohledu ukazuje, že dívky (které tvoří 58,7 % populace „angličtinářů“ a volí si angličtinu v 74,9 % případů) s výjimkou roku 2016 zaznamenávají velmi mírný růst čisté neúspěšnosti, která se v roce 2017 dostala na úroveň 11,5 %. Oproti roku 2013 je to o 4,4 p. b. vyšší hodnota. U chlapců (kteří jsou v angličtině zastoupeni 41,3 % a volí si ji v 62,6 % případů) osciluje neúspěšnost kolem 7 %, s mírným poklesem v letech 2015 a 2016 a nárůstem o 0,6 p. b. v roce 2017. Rozdíl čisté neúspěšnosti u chlapců a dívek se pohybuje v posledních třech letech mezi 4 a 5 p. b., v roce 2013 činil pouze 2,8 p. b.

Za zvyšujícími se rozdíly v neúspěšnosti mezi chlapci a dívkami stojí zejména rostoucí neúspěšnost v didaktickém testu, kde jsou na tom dívky výrazně hůře než chlapci a růst neúspěšnosti má u nich významnější vliv na výsledek komplexní zkoušky. U písemné práce a ústní zkoušky vykazují dívky také vyšší míru neúspěšnosti než chlapci, rozdíly však nejsou tak velké jako právě v didaktickém testu.

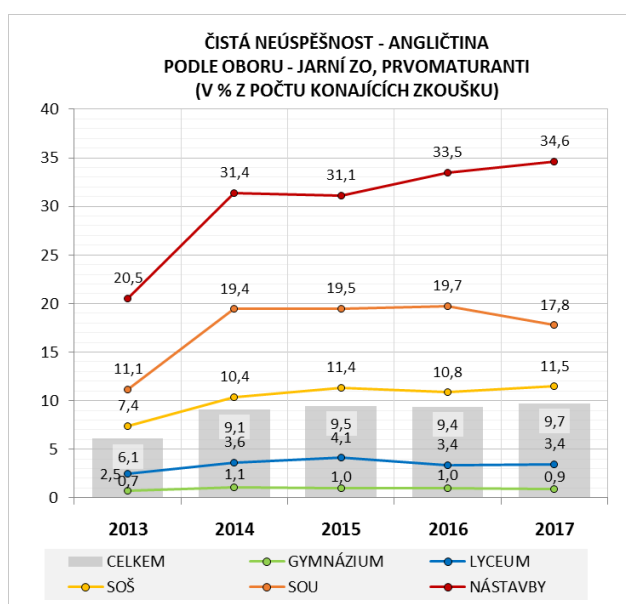
Oborová struktura prvomaturantů volících angličtinu nevykazuje v čase tak velké změny, jako je tomu u matematiky. Gymnazisté zaujímají v roce 2017 celkem 27,7 % a žáci z lyceí 5,6 % populace prvomaturantů volících angličtinu. Dohromady mají tyto dvě oborové skupiny o 2,0 p. b. menší podíl,

¹⁴ U cizích jazyků došlo v didaktickém testu v roce 2015 ke změně způsobu bodování úloh v některých částech testu a úpravě počtu alternativ úloh v 1. části testu (poslech) za účelem snížení náhodného skóre.

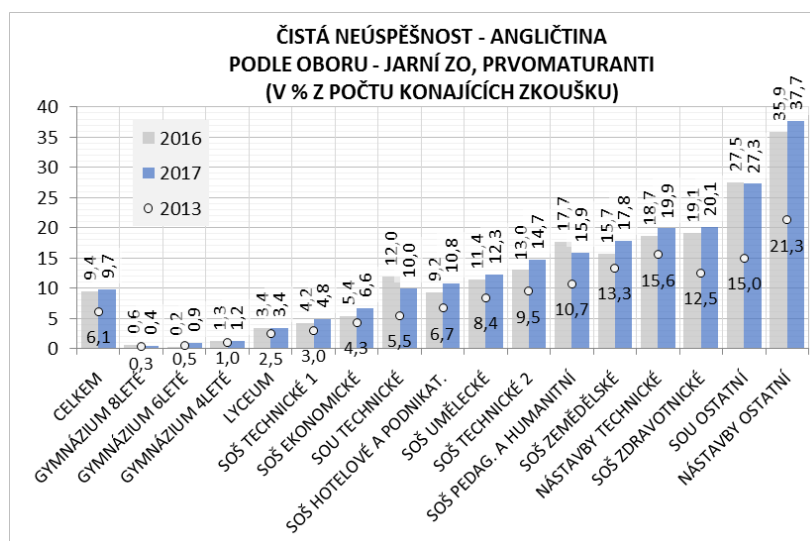

gymnazisty a žáky z nástaveb činil pouze 19,8 p. b.

Gymnazisté se mírou čisté neúspěšnosti pohybují od roku 2013 kolem 1 %, žáci z lyceí neuspěli v roce 2017 v 3,4 % případů, tedy stejně jako v roce 2016, a dopadli o necelý 1 procentní bod hůř než v roce 2013. Na SOŠ se neúspěšnost dostala na úroveň 11,5 %, tedy o 4,1 p. b. nad stav z roku 2013. V posledních 3 letech se zde míra neúspěšnosti mění jen velmi nepatrně. Žáci na SOU neuspěli v 17,8 % případů, což je o 1,9 p. b. méně než v roce 2016, oproti roku 2013 to představuje hodnotu o 6,6 p. b. vyšší. V nástavbovém studiu dochází (s výjimkou v roce 2015) k růstu podílu neúspěšných, který je v roce 2017 na úrovni 34,6 %, tedy o 1,1 p. b. vyšší než v roce předchozím a o 14,1 p. b. vyšší než v roce 2013.

Detailní oborové třídění ukazuje, že v angličtině oproti roku 2013 napříč všemi oborovými skupinami docházelo k nárůstu čisté neúspěšnosti, a to ruku v ruce s rostoucí mírou volby angličtiny jako 2. povinné zkoušky.

a podnikatelských SOŠ (10,0 %, resp. 10,8 %). Za nimi pak následují SOŠ umělecké (12,3 %) a technické

než tomu bylo v roce 2013. Maturanti ze SOŠ jsou zastoupeni 51,9 %, což je o 1,3 p. b. více než v roce 2013. Žáci ze SOU a z nástavbového studia tvoří celkem bezmála 15 % přihlášených k angličtině a oproti roku 2013 je jejich zastoupení prakticky stejné.

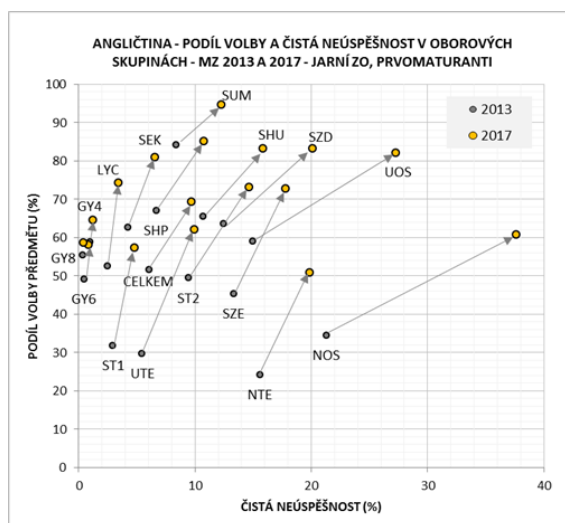
Čistá neúspěšnost v jednotlivých skupinách oborů se v jarním ZO 2017 pohybuje od 0,9 % (gymnázia) do 34,6 % (nástavby), což je rozpětí (33,7 p. b.) výrazně větší, než jaké bylo možné pozorovat v roce 2013, kdy rozdíl mezi

V jarním ZO 2017 se výsledky oborových skupin pohybovaly od 0,4 % do 37,7 %, tedy od -96,6 % do +287 % republikového průměru.

Pod průměrem ČR svým podílem neúspěšných v jarním ZO 2017 byli prvomaturanti z gymnázií (0,4–1,2 %), lyceí (3,4 %), SOŠ technických 1 (4,8 %) a SOŠ ekonomických (6,6 %).

Těsně nad průměrem byli žáci z technických SOU a hotelových

skupiny 2 (14,7 %). Nad 15% hranicí byly SOŠ humanitní a pedagogické (16,9 %), zemědělské SOŠ (17,8 %). Následovaly technické nástavby a zdravotnické SOŠ (19,9 %, resp. 20,1 %). S větším odstupem na úrovni 27,3 % neúspěšných se pak umístila SOU netechnická a na úrovni 37,7 % netechnické nástavby.

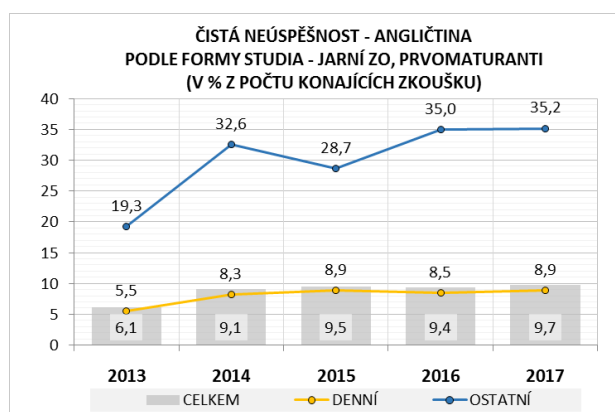

Meziroční pokles neúspěšnosti zaznamenali prvomaturanti technických SOU (o 2,0 p. b.) a SOŠ humanitních pedagogických (o 1,8 p. b.). Naopak ke zhoršení, a to o více než 2. p. b., došlo na zemědělských SOŠ, o 1–2 p. b. si pohoršili prvomaturanti na SOŠ technických 2, hotelových a podnikatelských, ekonomických, na technických nástavbách a na zdravotnických SOŠ.

Od roku 2013 si nejvýrazněji pohoršili žáci z oborů s nejvyšší mírou neúspěšnosti v angličtině – SOU netechnické a nástavby a zdravotnické SOŠ. Relativně beze změny byly pak výsledky gymnazistů a prvomaturantů z lyceí. Ostatní SOŠ a obory technických SOU si od roku 2013 pohoršily o 2–5 p. b.

Prvomaturanti v denní formě vzdělávání, pro něž je angličtina volbou v 68,4 % případů (zkoušku konalo 43,4 tis. žáků), vykázali čistou neúspěšnost 8,9 %, což je hodnota srovnatelná s posledními čtyřmi ročníky MZ a oproti roku 2013 je o 3,4 p. b. vyšší.

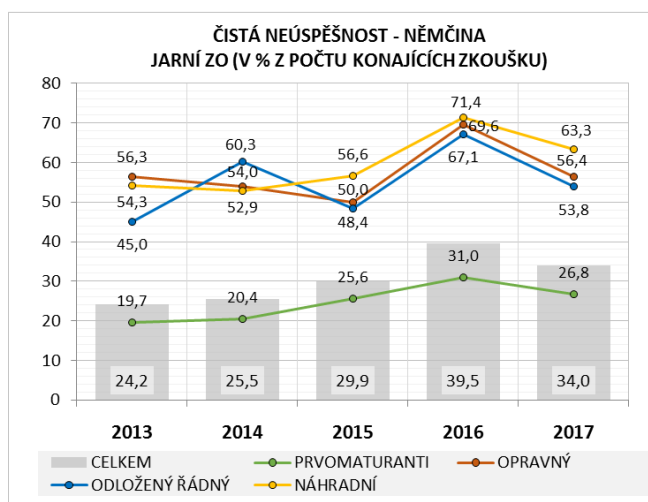
Žáci v neprezenčních formách vzdělávání konající zkoušku z angličtiny v počtu 1,6 tis. prvomaturantů si angličtinu jako 2. povinnou zkoušku vybrali ve 47 % případů. Jejich neúspěšnost se pak v jarním ZO 2017 dostala na úroveň 35,2 %, což je srovnatelná míra s rokem předchozím, avšak oproti roku 2013 jde o nárůst o 15,9 p. b.

2.1.4.5. Neúspěšnost v němčině

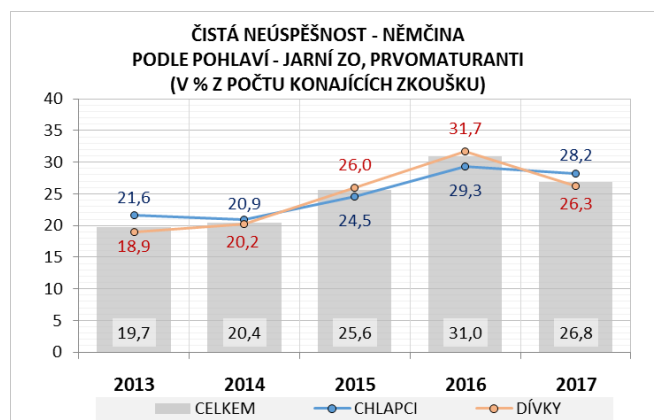
Ke komplexní zkoušce z němčiny se v jarním ZO 2017 přihlásilo 2,7 tis. maturantů, zkoušku pak konalo 2,2 tis. z nich. Z toho 1,7 byli prvomaturanti, 39 žáků konalo zkoušku v odloženém řádném termínu, 0,4 tis. žáků konalo zkoušku v termínu opravném a 49 v termínu náhradním.

Míra čisté neúspěšnosti v jarním ZO 2017 byla u všech žáků konajících zkoušku z němčiny 34,0 %, tedy o 5,5 p. b. nižší než v roce předchozím, ovšem ve srovnání s rokem 2013 jde o hodnotu o 9,8 p. b. vyšší. Rokem 2017 se tak přerušil nárůst neúspěšnosti v němčině trvající od roku 2013.

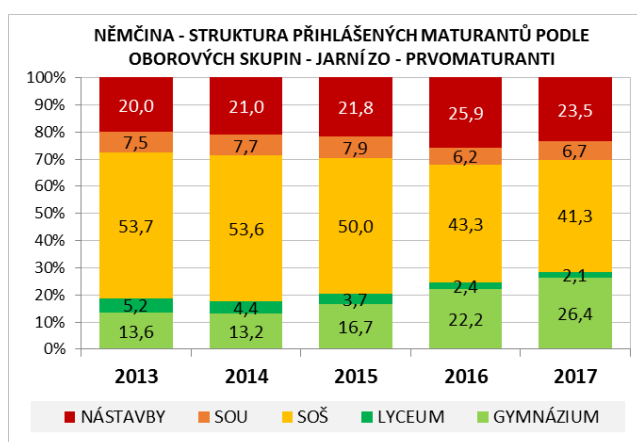
Poměrně malá skupina žáků konajících zkoušku v **odloženém řádném termínu** neuspěla v 53,8 % případů a v čase vykazala, zejména kvůli malému zastoupení, kolísavý vývoj. Žáci skládající **opravnou zkoušku** z němčiny vykazovali neúspěšnost na úrovni z 56,4 %, což je o 13,2 p. b. méně než v roce 2016, při porovnání s rokem 2013 to představuje hodnotu srovnatelnou. Nepočtená skupina maturantů skládající zkoušku v **náhradním termínu** neuspěla v 63,3 % případů.

Prvomaturanti neuspěli z 26,8 %, což meziročně znamená pokles o 4,2 p. b. Oproti roku 2013 je míra neúspěšnosti o 7,1 p. b. vyšší, přičemž k největšímu nárůstu neúspěšnosti došlo mezi lety 2015 a 2016.

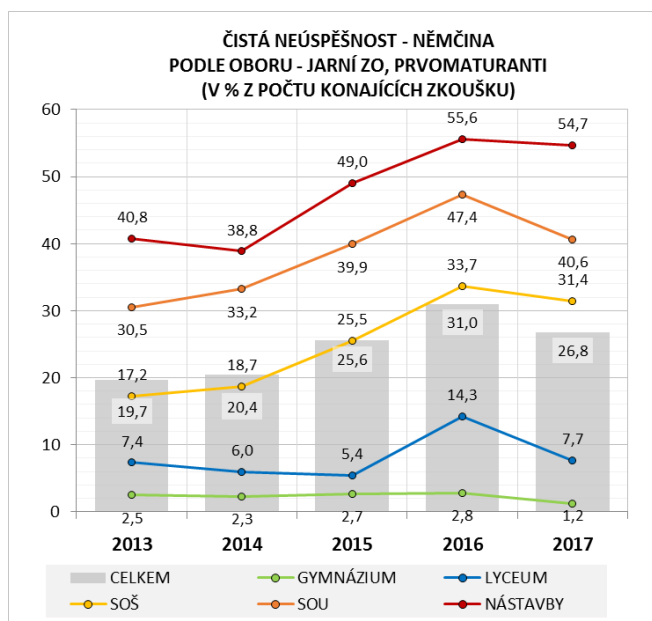

Mezi chlapci prvomaturanty, kteří konali zkoušku z němčiny v počtu 0,6 tis. (němčina je pro ně volbou ve 2,3 % případů), se čistá neúspěšnost dostala na úroveň 28,2 %, tedy o 1,1 p. b. méně než v roce předchozím. Mezi dívkami zkoušku konalo 1,6 tis. prvomaturantek (jako 2. povinnou zkoušku si ji zvolilo 4,6 % z nich) a neuspěl v ní v roce 2017 menší podíl než u chlapců – 26,3 %, meziročně si tedy dívky polepšily o 5,5 p. b.

Rozdíl mezi chlapci a dívkami u čisté neúspěšnosti v němčině od roku 2013 kolísá. V prvních dvou sledovaných ročnících na tom byly dívky o něco lépe než chlapci, v letech 2015 a 2016 se dařilo lépe chlapcům a v posledním roce jsou úspěšnější opět dívky. Chlapci si lépe vedou u didaktického testu a ústní zkoušky, dívky naopak bez výjimky ve všech ročnících MZ lépe u písemné práce. Za vyšší neúspěšností u dívek v letech 2015 a 2016 stojí nárůst nespěšnosti v didaktickém testu, který se u nich projevil na celkovém výsledku komplexní zkoušky z němčiny výrazněji, než tomu bylo u chlapců.

Oborová struktura prvomaturantů přihlášených k němčině mezi lety 2013 a 2017 doznává změn. Spolu s výrazným poklesem maturantů, kteří si němčinu vybírají jako 2. povinnou zkoušku, dochází k nárůstu podílu gymnazistů a žáků z nástavbového studia. Podíl gymnazistů v roce 2017 dosáhl hodnoty 26,4 %, což je o 12,8 p. b. více než v roce 2013. Žáci z lyceí dosáhli podílu 2,1 %, tedy o 3,2 p. b. méně než v roce 2013. Podíl prvomaturantů ze SOŠ byl 41,3 %, tj. o 12,3 p. b. menší než v roce 2013. K nejvýraznějšímu poklesu došlo především na

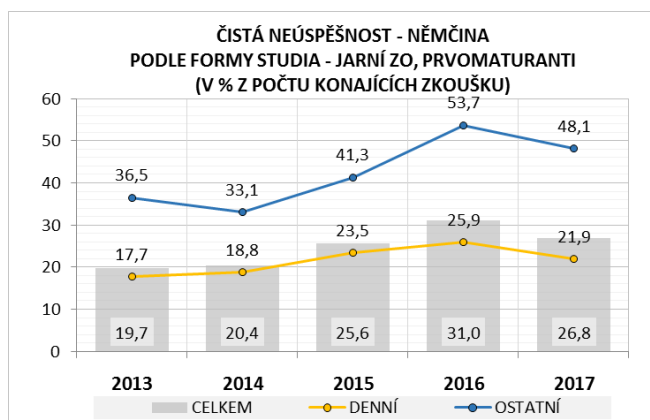

jednalo o pokles o 6,6 p. b., oproti roku 2013 však jde o téměř srovnatelný výsledek.

Prvomaturanti ze SOŠ se v posledních dvou letech dostali nad republikový průměr z hlediska čisté neúspěšnosti, která v roce 2017 dosáhla úrovně 31,4 %. Meziroční pokles činil 2,3 p. b., od roku 2013 to však představuje nárůst o 14,2 p. b.

Na SOU dosáhla v roce 2017 míra čisté neúspěšnosti 40,6 % s meziročním poklesem o 6,8 p. b. V porovnání s rokem 2013 je však tato hodnota o 10,1 p. b. vyšší. Prvomaturanti z nástavbového studia neuspěli v 54,7 % případů, a to s nepatrným meziročním poklesem 0,9 p. b. a nárůstem neúspěšnosti od roku 2013 ve výši 13,9 p. b.

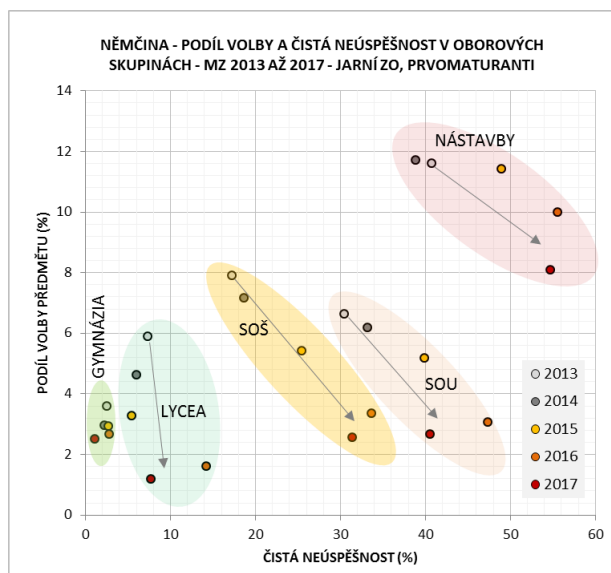
Vyšší míra neúspěšnosti v němčině v porovnání

hotelových a podnikatelských, pedagogických a humanitních a ekonomických SOŠ. Prvomaturanti ze SOU byli zastoupeni z 6,7 %, tj. o 0,8 p. b. méně než v roce 2013. Nástavbové obory dosáhly podílu 23,5 %, nárůst od roku 2013 činil 3,5 p. b.

Pod celkovým podílem neúspěšných (bez ohledu na typ školy) se nacházejí gymnazisté s mírou neúspěšnosti 1,2 %, jako jediná oborová skupina zaznamenali pokles tohoto ukazatele oproti roku 2013, a to o 1,3 p. b. Netýkalo se jich v podstatě ani skokové zvýšení neúspěšnosti mezi lety 2015 a 2016.

Lycea, zastoupená poměrně nízkým počtem konajících, neuspěla ze 7,7 %, meziročně se

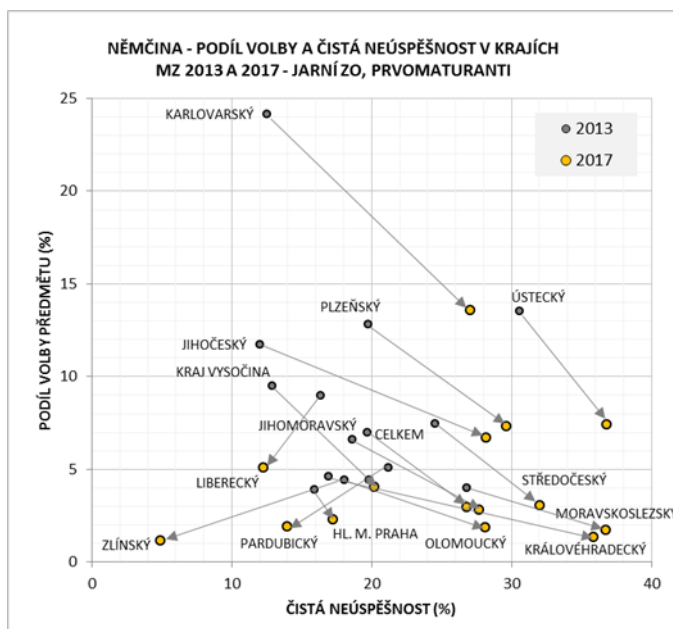

s angličtinou je dána především odlišným oborovým složením maturantů. U němčiny to znamená především vysoké zastoupení žáků z nástaveb, z neprezenčních forem vzdělávání, jejich podíl na populaci „němčinářů“ se od roku 2013 téměř zdvojnásobil – z původních 10,9 % tvoří nyní maturanti z neprezenčních forem 20,6 %. U neprezenčních forem se podíl volby němčiny od roku 2014 pohybuje kolem 12 % a nemá klesající tendenci. Naproti tomu mezi žáky denních forem je němčina volbou z 2,5 % a od roku 2013 setrvale klesá.

Míra čisté neúspěšnosti je pak v případě jiných než denních forem vzdělávání výrazně výše (48,1 %) než u žáků v denní formě vzdělávání (21,9 %).

Němčina má specifické postavení v některých regionech, proto je dále uveden i krajský pohled na úroveň neúspěšnosti a míru volby tohoto předmětu. Společným jmenovatelem všech regionů je větší či menší pokles volby tohoto předmětu.

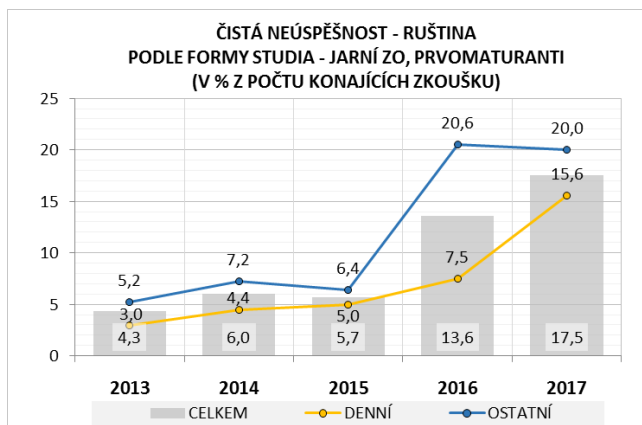
Relativně vysoké zastoupení má němčina v krajích na západě ČR, které bezprostředně sousedí s Německem. Nejvíce je to patrné v kraji Karlovarském, kde si i přes výrazný pokles od roku 2013 němčinu volí 13,6 % prvomaturantů. Nadprůměrné zastoupení má pak ještě v kraji Ústeckém, Plzeňském, Jihočeském a Libereckém. Ve všech zmiňovaných regionech (kromě Libereckého kraje) je však zároveň míra neúspěšnosti nad průměrem celé ČR. Ve všech sledovaných letech měli nejhorší výsledky žáci z Ústeckého kraje (neúspěšnost 36,8 % v roce 2017). V roce 2017 bylo neúspěšných 36,7 % žáků z Moravskoslezského kraje, poté následovali žáci z kraje Královéhradeckého

(35,9 %; jedná se však o poměrně malý počet žáků) a Středočeského (32,0 %). Neúspěšnost kolem průměru ČR, resp. mezi 25 a 30 %, vykázaly kraje Plzeňský, Jihočeský, Olomoucký, Karlovarský, Jihomoravský. Pod celkovým průměrem se pak pohybovaly Kraj Vysočina, dále Praha, Pardubický kraj (zastoupený také poměrně malým počtem maturantů) a kraj Liberecký. Nejmenší míru neúspěšnosti (4,9 %) a zároveň velmi malé zastoupení měla němčina v kraji Zlínském.

2.1.4.6. Neúspěšnost v ostatních cizích jazycích

Ruštinu si v roce 2017 přihlásilo jako 2. povinnou zkoušku 1,2 tis. žáků, z toho 1,0 tis. byli prvomaturanti. Podíl žáků, kteří si tento předmět v jarním ZO 2017 zvolili jako 2. povinnou zkoušku, tak činil 1,5 %, v roce 2015 a 2016 byl tento podíl 1,7 %. Ke zkoušce se dostavilo celkem 0,9 tis. prvomaturantů a čistá neúspěšnost dosáhla hodnoty 17,5 %, což je o 3,9 p. b. více než v roce 2016, kdy zkoušku konal 1 tis. prvomaturantů.

Populace žáků, kteří si volí ruštinu, je specifická především poměrně vysokým podílem žáků neprezenčních forem studia. V roce 2017 v jarním ZO tvořili tito prvomaturanti 44,2 % (0,5 tis.) všech přihlášených k ruštině. Od roku 2013, kdy představovali 60,8 % všech „ruštinářů“, však jejich podíl klesá – mezi lety 2016 a 2017 o 1,1 p. b., od roku 2013 pak o 16,6 p. b.

Míra čisté neúspěšnosti má od roku 2013 rostoucí tendenci, a to s výrazným skokovým zhoršením mezi lety 2015 a 2016 (o 8,0 p. b.), které se výrazněji projevilo právě u maturantů v neprezenčních formách vzdělávání, kde neuspěla více než

pětina konajících. Celkové meziroční zhoršení činilo 3,9 p. b. a ovlivnili ho naopak žáci v denních formách vzdělávání, kteří se tak přiblížili na odstup 4,4 p. b. prvomaturantům v neprezenčních formách. Zvýšení celkové míry neúspěšnosti bylo ovlivněno prakticky všemi dílčími zkouškami, přičemž nejhůře dopadá v čase didaktický test, následován je písemnou prací, ústní zkouška pak vykazuje nejnižší míru neúspěšnosti.

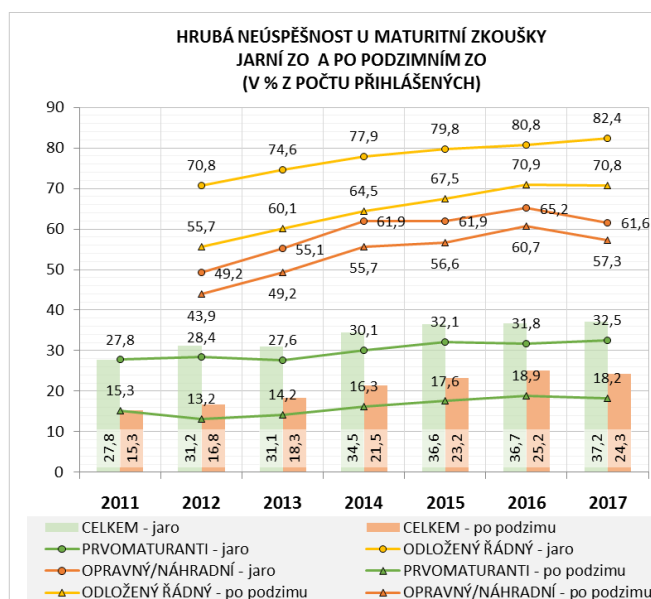
Francouzštinu si v jarním ZO 2017 přihlásilo jako svou 2. povinnou zkoušku 125 žáků, z toho 119 byli prvomaturanti (více než 90 % z nich byli gymnazisté, zbytek pak žáci ze SOŠ; více než 80 % přihlášených byly dívky). Zkoušku skutečně konalo 117 prvomaturantů a neúspěchem skončila pro 5,1 % z nich (6 žáků), v roce 2016 neuspělo 5 ze 125 konajících prvomaturantů.

Španělštinu si přihlásilo celkem 159 žáků, z toho 153 byli prvomaturanti (více než 80 % přihlášek podali žáci z gymnázií, 13,0 % pak žáci SOŠ; dívky tvořily bezmála 70 % všech prvomaturantů). Zkoušku skutečně konalo 145 prvomaturantů, z nichž neuspělo 5,5 % (8 žáků), v roce 2016 neuspěli 4 žáci ze 153 konajících, tj. 2,6 %.

2.2. Neúspěšnost po podzimním zkušebním období

2.2.1. Souhrnná neúspěšnost u maturitní zkoušky

Hrubá neúspěšnost **prvomaturantů** v roce 2017 činila po podzimním zkušebním období 18,2 %. Po dvou zkušebních obdobích tak maturitní vysvědčení z celkem 69,7 přihlášených nezískalo 12,7 tis.

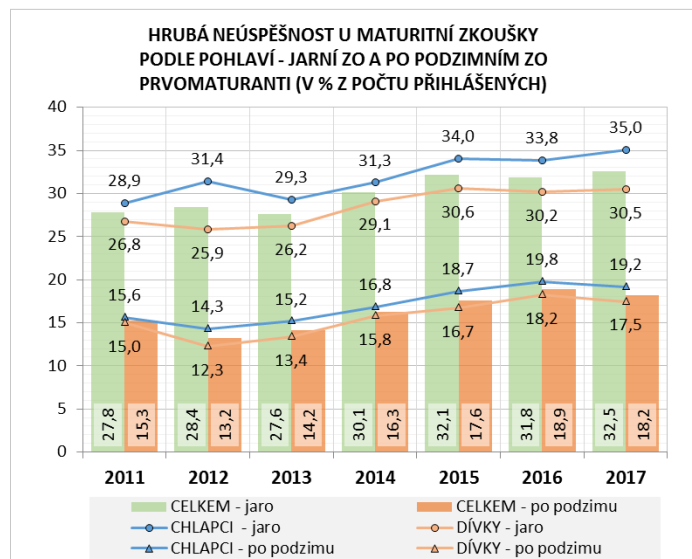
prvomaturantů, z toho 8 tis. u zkoušky neuspělo a 4,7 tis. ji nekonalo (po podzimním období je poměr těchto dvou skupin 63 : 37; po jarním ZO činil 68 : 32). Celkem 57 tis. (81,8 %) prvomaturantů získalo po dvou zkušebních obdobích roku 2017 maturitní vysvědčení. V podzimním zkušebním období se tak počet úspěšných maturantů rozšířil o dalších 10 tis., tj. o 14,3 % ze všech přihlášených prvomaturantů.

Po podzimním zkušebním období hrubá neúspěšnost prvomaturantů klesla z hodnoty v jarním ZO 32,5 % o 44 %, tedy o 14,3 procentního bodu. Rokem 2017 se tak zastavil růst hrubé neúspěšnosti prvomaturantů pozorovaný od roku 2012

(v průměru činil 1,4 p. b. ročně), a to zejména díky nižší míře neúspěšnosti v podzimním ZO. Meziročně (2016/2017) došlo k poklesu hrubé neúspěšnosti prvomaturantů o 0,7 p. b.

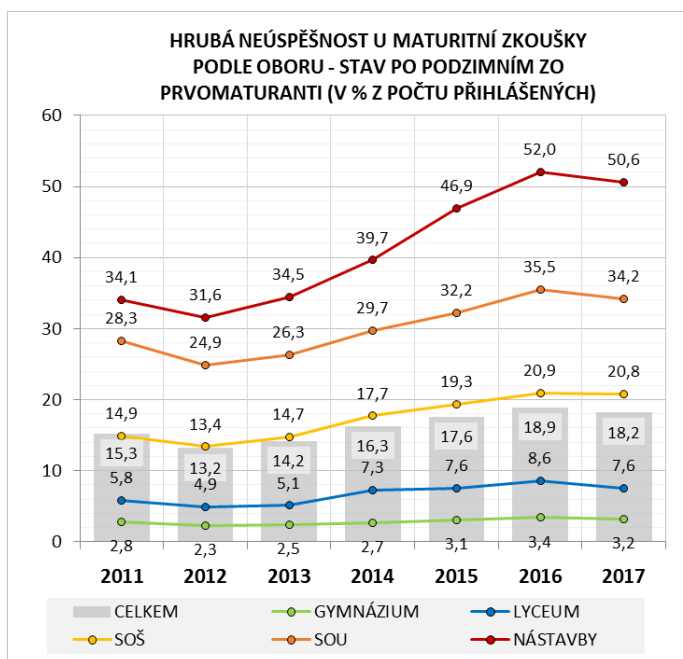
Žáci přihlášení k maturitní zkoušce v **odloženém řádném termínu** v počtu 1,6 tis. po podzimním období vykázali hrubou neúspěšnost 70,8 %, u zkoušky tak neuspělo nebo ji nekonalo 1,1 tis. Oproti výsledku v jarním ZO se jedná o pokles o 11,6 p. b.

Maturanti přihlášení k maturitní zkoušce v **opravném či náhradním termínu** neuspěli v 57,3 % případů. Z celkového počtu 10,5 tis. přihlášených nezískalo maturitní vysvědčení 6 tis. z nich. Oproti jarnímu výsledku je to hodnota o 4,3 p. b. nižší.

Hrubá neúspěšnost chlapců po dvou zkušebních obdobích roku 2017 byla 19,2 % a je o 1,7 procentního bodu vyšší než u dívek (17,5 %). V případě chlapců klesla proti jarnímu ZO, kdy byla na úrovni 35,0 % o více než 45 % (tj. o 15,9 p. b.). U dívek činí pokles hrubé neúspěšnosti po podzimu 43 %, tj. 13 p. b. Jak u dívek, tak i u chlapců se zastavil růst tohoto ukazatele meziročním poklesem o 0,6 p. b. v případě chlapců a o 0,7 p. b. v případě dívek. Oproti roku 2012, kdy byla na svém minimu, však byla hrubá neúspěšnost po podzimu o 5,0 p. b. vyšší.

Ve všech typech škol znamená rok 2017 zastavení růstu hrubé neúspěšnosti prvomaturantů po dvou zkušebních obdobích. Gymnazisté neuspěli v 3,2 %, což znamená oproti jarní hodnotě pokles o 7,2 p. b. (o 69 %). Prvomaturanti z lyceí byli neúspěšní ze 7,6 % a snížili tak jarní hrubou neúspěšnost o 11,4 p. b. (o 60 %). Na SOŠ klesl podíl neúspěšných z 38,6 % na 20,8 %, tj. o 17,8 p. b. (o 46 %). Prvomaturanti na SOU vykázali po podzimu podíl neúspěšných 34,2 %, což je o 20,3 p. b. (o 37 %) méně než v jarním ZO. V nástavbových oborech nemá po podzimu maturitní vysvědčení více než polovina přihlášených, oproti jarnímu ZO se jedná o pokles o 16,2 p. b. (o 24 %).

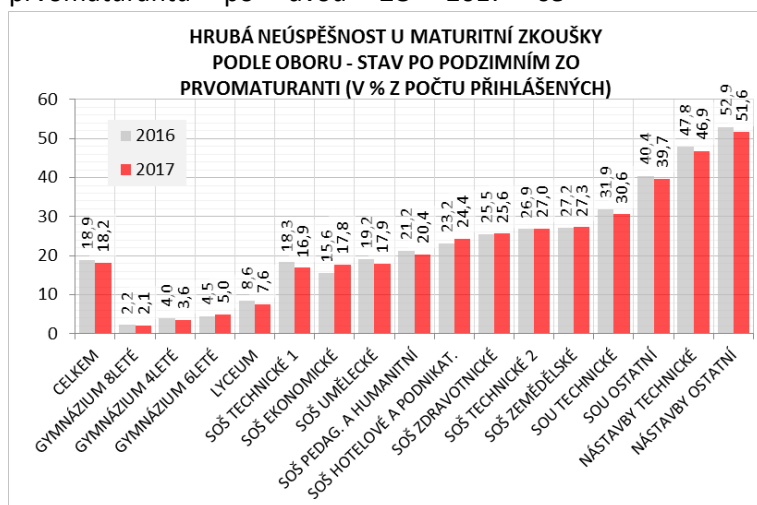
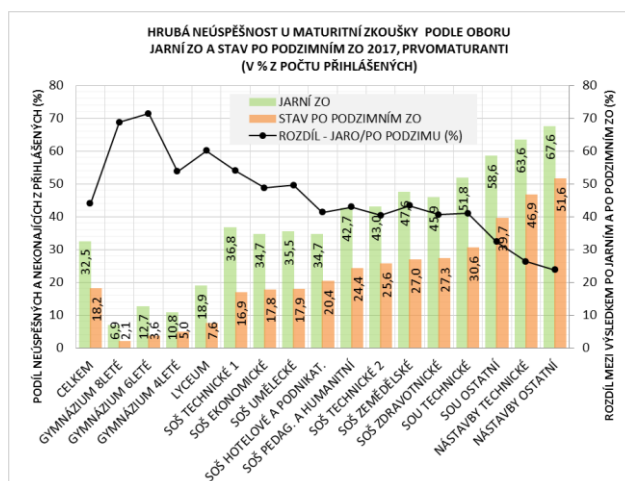
Hrubá neúspěšnost po podzimním zkušebním období 2017 napříč obory do značné míry odráží výsledky z jarního ZO. Největší relativní pokles hrubé neúspěšnosti mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím vykázaly obory s nejnižší hodnotou tohoto ukazatele – víceletá gymnázia, kde neuspělo 2,1, resp. 3,6 % prvomaturantů (pokles oproti jarnímu ZO činí 69 %, resp. 71 %), dále lycea s neúspěšností 7,6 % (pokles o 60 %), 4letá gymnázia, kde neuspělo 5 % přihlášených a SOŠ technické 1 s neúspěšností 16,9 % (obě skupiny snížily hrubou neúspěšnost o 54 %).

K většímu než průměrnému poklesu došlo ještě na uměleckých a ekonomických SOŠ, kde neuspělo 17,8 %, resp. 17,9 % prvomaturantů a pokles ve srovnání s jarním ZO činí 50 %, resp. 49 %. Ostatní SOŠ se z hlediska neúspěšnosti po podzimu nacházejí v pásmu 20,4–27,3 % a pokles neúspěšnosti se u nich pohybuje od 40 do 43 %. Neúspěšnost 30,6 % a pokles o 41 % jsme zaznamenali na technických SOU. Bezpečně 40 % prvomaturantů neuspělo ani po dvou pokusech na netechnických SOŠ, ti si od jarního ZO polepšili o 32 %. Na technických nástavbách klesla hrubá neúspěšnost o 26 % na hodnotu 46,9 %.

Na netechnických pak neuspěla více než polovina přihlášených a hrubá neúspěšnost po druhém pokusu klesla o 24 %.

Celkový mírný pokles hrubé neúspěšnosti po podzimním ZO 2017 oproti roku 2016 se netýká všech oborových skupin. Zhoršení o 2,2 p. b. zaznamenali prvomaturanti na ekonomických SOŠ a o 1,2 p. b. se zhoršili žáci na hotelových a podnikatelských SOŠ. Naopak nejvíce si meziročně polepšili maturanti na technických SOŠ 1, technických SOU (1,4 p. b.) a na uměleckých SOŠ a netechnických nástavbách (o 1,3 p. b.).

Hrubá neúspěšnost všech přihlášených prvomaturantů po dvou ZO 2017 se

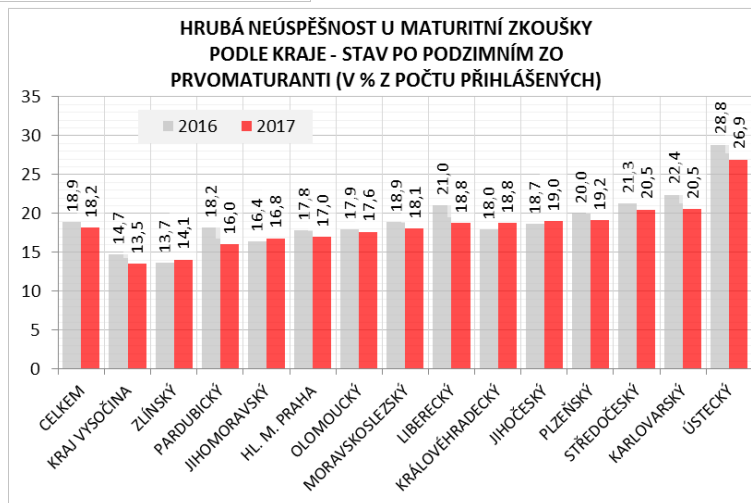

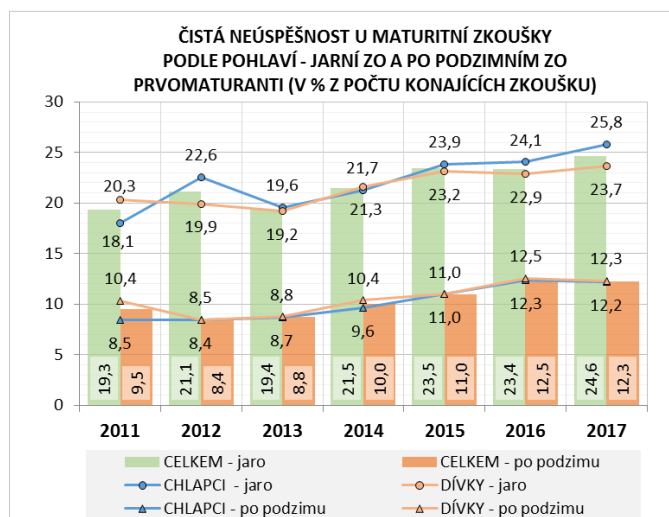
v jednotlivých krajích pohybuje v rozmezí od 13,5 % do 26,9 %, tj. - 25,9 % až +47,8 % průměrného republikového výsledku.

Pod průměrem ČR jsou tradičně žáci studující na školách v Kraji Vysočina a Zlínském kraji (13,5 %, resp. 14,1 % neúspěšných), dále pak kraje Pardubický, Jihomoravský, Olomoucký a Moravskoslezský a Praha (16,0–18,1 %). Lehce nad průměrem se pohybují Liberecký, Královéhradecký, Jihočeský

a Plzeňský kraj (18,8 % – 19,2 %). Nad 20% hranicí je kraj Středočeský a Karlovarský (20,5 %) a s odstupem pak tradičně Ústecký kraj (26,9 %).

Čistá míra neúspěšnosti po dvou zkušebních obdobích roku 2017 klesla přesně o polovinu na 12,3 %, z celkem 65 tis. prvomaturantů konajících zkoušku tak neuspělo 8 tis. Díky lepšímu výkonu v podzimním ZO se zastavil růst neúspěšnosti odstartovaný v roce 2012. Mezi roky 2016 a 2017 poklesla čistá neúspěšnost o 0,2 p. b.

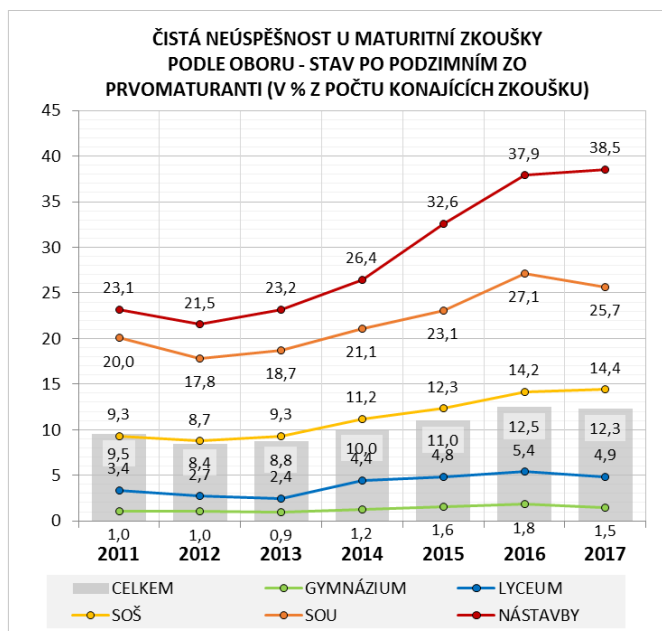

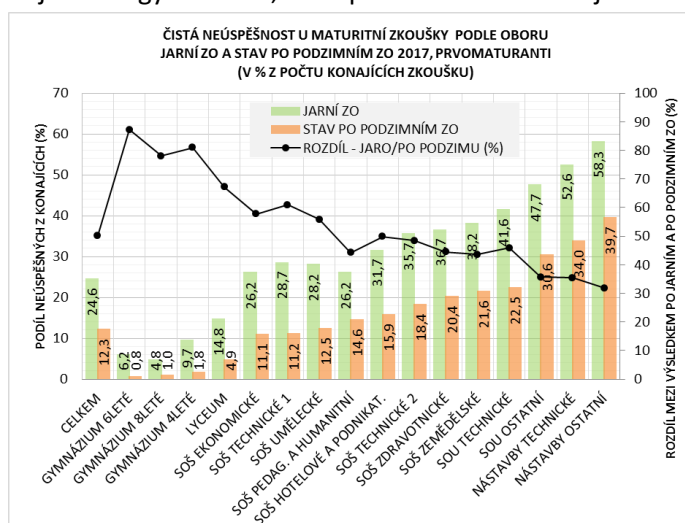
Prvomaturanti na lyceích vykázali čistou neúspěšnost po podzimu 4,9 %, tj. meziročně o 0,5 p. b. nižší, a oproti jarnímu ZO se zlepšili o 67 %.

Žáci na SOŠ mají po dvou pokusech složit zkoušku podíl neúspěšných 14,4 % a meziročně si pohoršili o 0,2 p.b. Oproti jarnímu výsledku 2017 zde došlo k poklesu o 52 %.

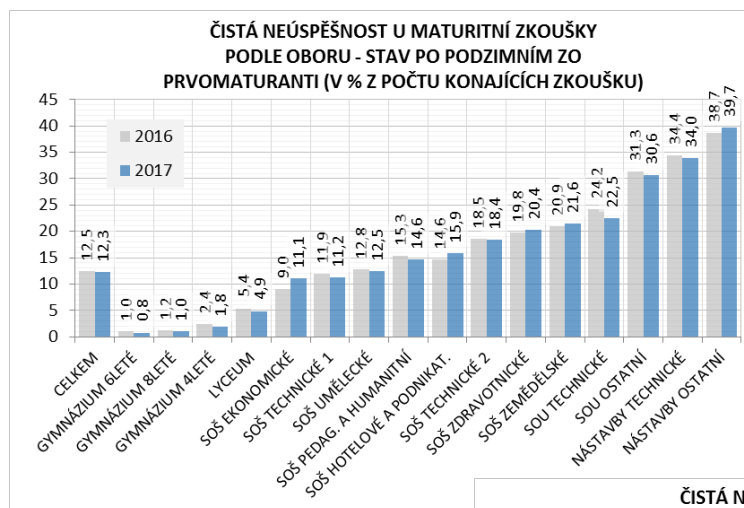
Žáci na SOU dosáhli po podzimním zkušební období na úroveň čisté neúspěšnosti 25,7 %, tedy o 1,4 p. b. méně než v roce 2016, a od jarního ZO 2017 snížili podíl neúspěšných o 42 %. Prvomaturanti v návstavném studiu po dvou pokusech vykonat MZ neuspěli z 38,5 %, meziročně tak zvýšili podíl neúspěšných o 0,6 p. b. a ve srovnání s jarním zkušebním obdobím snížili čistou neúspěšnost o 33 %.

Z pohledu oborů byla čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky po podzimním zkušebním období 2017 nejnižší na gymnáziích, kde z prvomaturantů konajících zkoušku neuspělo 0,8–1,8 % (pokles oproti jarní hodnotě činí 78–87 %).

Pod úrovní průměru ČR jsou ještě lycea (4,9 %; neúspěšnost od jarního ZO klesla o 67 %), SOŠ ekonomické a technické 1 (11,1 %, resp. 11,2 %; pokles neúspěšnosti 58 %, resp. 61 %), lehce nad průměrem jsou pak umělecké obory SOŠ (12,5 %; pokles o 56 %). Následují pedagogické a humanitní a hotelové a podnikatelské SOŠ (14,6 %, resp. 15,9 %; pokles o 44 %, resp. 50 %). Pod 20 % se nacházejí ještě SOŠ technické 2 a vylepšily tak o 48 % jarní výsledek. Více než pětinou čistou neúspěšnost vykazují zdravotnické a zemědělské SOŠ (zlepšení o 44 %,

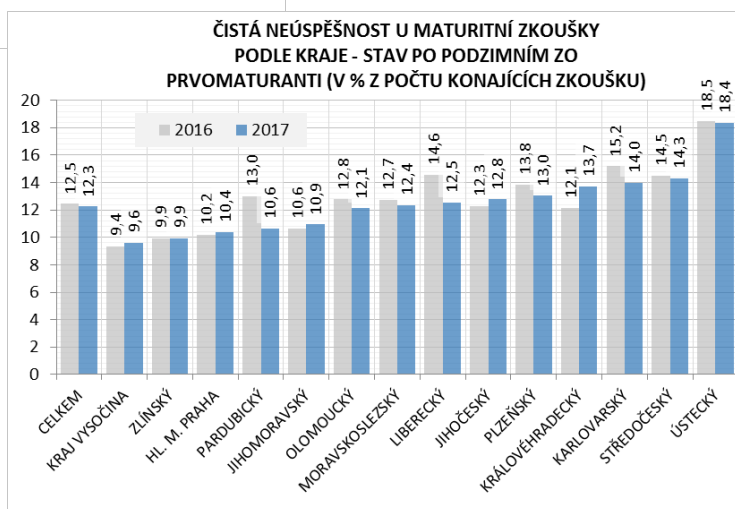

resp. 45 %) a také technická SOU (pokles od jarního ZO 46 %). Nad 30% hranicí čisté neúspěšnosti po podzimu se nacházejí netechnická SOU (snížení neúspěšnosti od jarního ZO o 36 %) a nástavbové obory technického (neúspěšnost klesla od jara o 36 %) i netechnického zaměření (pokles od jara o 32 %).

Stejně jako v případě ukazatele hrubé neúspěšnosti i zde si meziročně nejvíce pohoršili prvomaturanti na

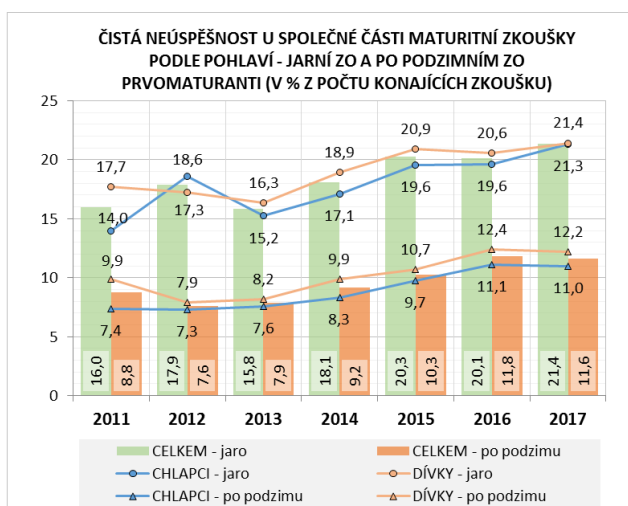
ekonomických SOŠ (o 2,0 p. b.), o 1,3 p. b. vyšší než v roce 2016 mají čistou neúspěšnost hotelové a podnikatelské SOŠ a o 1 p. b. také netechnické nástavby. Zlepšení dosáhli především na technických SOU – o 1,6 p. b.

Krajské výsledky čisté neúspěšnosti po podzimním ZO 2017 se pohybují od 9,6 % po 18,4 %, přičemž pod průměrem ČR (s podílem neúspěšných 9,6–10,9 %) se nachází

Kraj Vysočina, Zlínský kraj a Praha a kraj Pardubický, kde došlo vůbec k největšímu meziročnímu zlepšení (o 2,4 p. b.), a kraj Jihomoravský. Těsně kolem průměru se nacházejí kraje Olomoucký, Moravskoslezský, Liberecký a Jihočeský (12,1–12,8 %). Čistou neúspěšnost 13,0–14,3 % vykázali prvomaturanti v Plzeňském, Královéhradeckém, Karlovarském a Středočeském kraji. Nejhorší opět dopadl kraj Ústecký, kde neuspělo 18,4 % konajících MZ.

Meziročně si vedle již zmíněného Pardubického kraje polepšili ještě

prvomaturanti v kraji Libereckém (o 2 p. b.) a Karlovarském (o 1,2 p. b.). Hůře než v roce 2016 dopadli žáci Karlovarského kraje (o 1,6 p. b.).

2.2.2. Neúspěšnost ve společné a profilové části

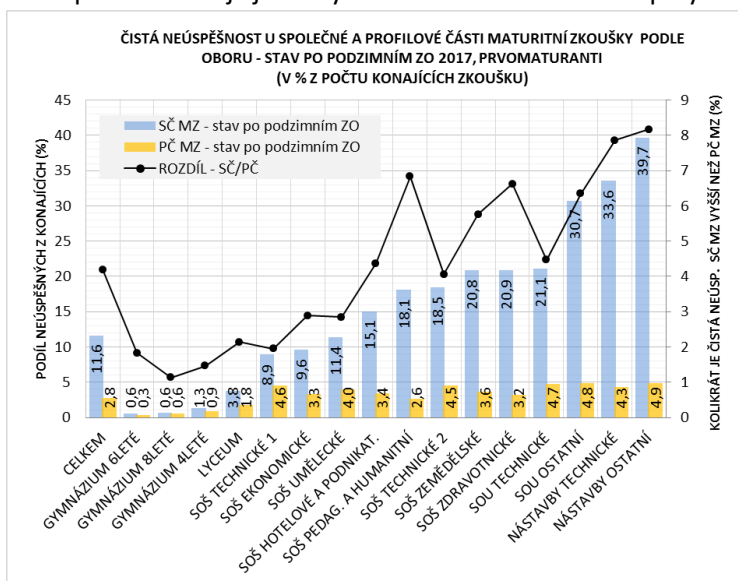
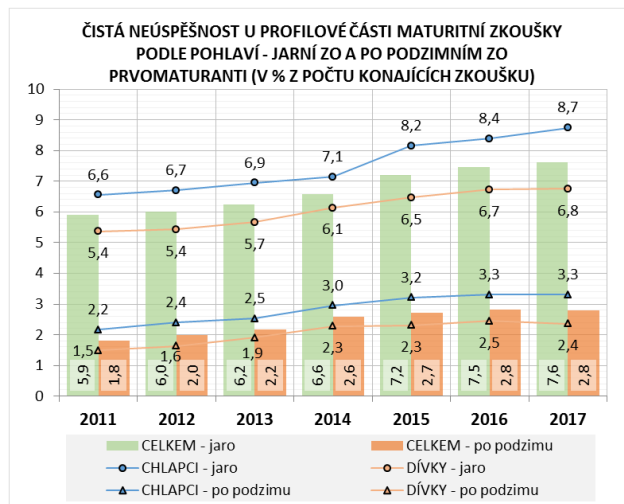
Čistá neúspěšnost prvomaturantů ve společné části MZ se dostala po podzimním zkušebním období na hodnotu 11,6 % žáků konajících zkoušku. V případě profilové části to bylo pouhých 2,8 %. Z 63,2 tis. konajících společnou část MZ bylo úspěšných 55,8 tis. prvomaturantů (88,4 %). U profilové části bylo z 65,3 tis. konajících zkoušku úspěšných 63,5 tis. prvomaturantů.

Neúspěšnost ve společné části se meziročně (2016/2017) snížila jen velmi nepatrně – o 0,2 procentního bodu, a po podzimním ZO 2017 je o 4,0 p. b. vyšší než v roce 2012. V profilové části je zachován stav z roku 2016, čímž se také zastavil velmi pozvolný růst čisté neúspěšnosti od roku 2012. Oproti roku 2012 je čistá neúspěšnost u školou organizované MZ o 0,8 p. b. vyšší.

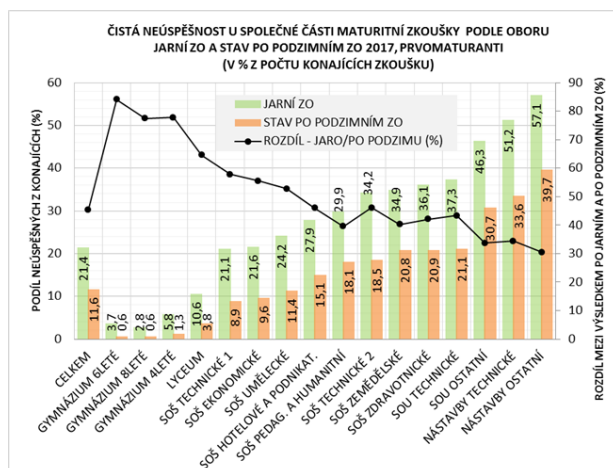
Dívky dopadly ve společné části po dvou zkušebních obdobích hůře než chlapci, neuspělo 12,2 % konajících zkoušku, u chlapců neuspělo 11,0 %. V profilové části je situace opačná, chlapci zde dopadli hůře, a to o 0,9 p. b. – mezi chlapci neuspělo po podzimu 3,3 %, u dívek 2,4 % konajících prvomaturantek.

Po dvou zkušebních obdobích (jaro/podzim) je neúspěšnost ve společné části v průměru 4,2x vyšší než v části profilové. V jednotlivých oborových skupinách je poměr neúspěšnosti v obou částech MZ poměrně odlišný a pohybuje se od 1 : 1,1 (8letá gymnázia) až po 1 : 8,2 (netechnické nástavby).

Nejmenší odstup společné a profilové části vyjádřený poměrem čisté neúspěšnosti SČ ku PČ je na gymnáziích (1,1–1,8násobek). Pod průměrem ČR se pak nacházejí ještě lycea a technické SOŠ skupiny 1 (2,1; resp. 2násobek), dále umělecké

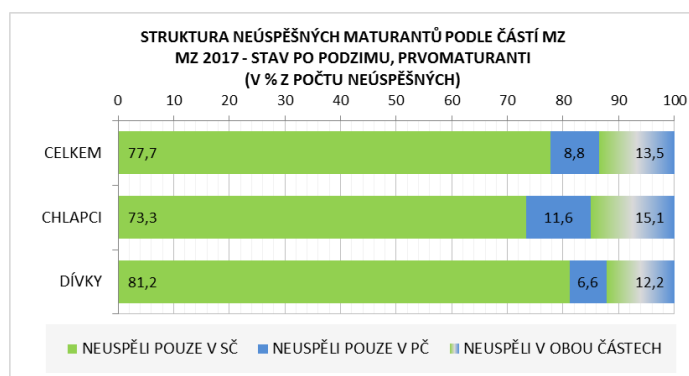
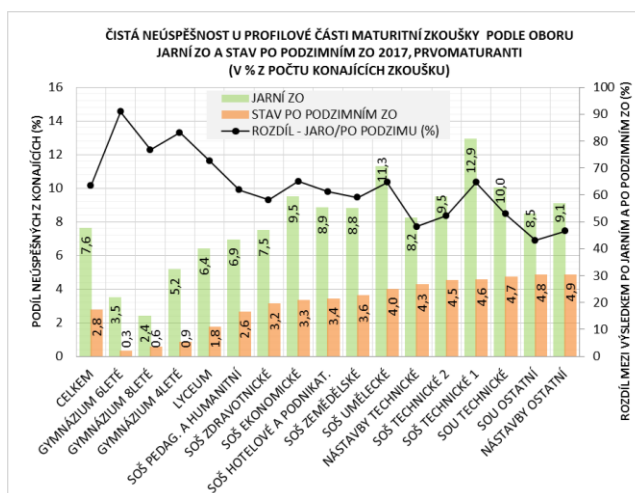

a ekonomické SOŠ (2,9, resp. 2,8násobek). Mírně nadprůměrný odstup mezi společnou a profilovou částí je na hotelových a podnikatelských SOŠ (4,4násobek), na SOŠ technických 2 a technických oborech SOU (4,1; resp. 4,5násobek). Následují s výraznějším odstupem zemědělské SOŠ, netechnická SOU, zdravotnické a pedagogické a humanitní SOŠ (5,8–6,8násobek). Největší odstup státní a školní části zkoušky se ukazuje na nástavbách – technické vykázaly u SČ MZ 7,9násobnou neúspěšnost, netechnické 8,2násobnou.

průměru se pohybují hotelové a podnikatelské a technické SOŠ skupiny 2 (pokles o 46 %, resp. o 12,9 a 15,8 p. b.). Lehce podprůměrně poklesla čistá neúspěšnost u zbytku SOŠ a na technických SOU (o 40–43 %, resp. o 11,9–16,2 p. b.). Nejnižšího poklesu od jarní hodnoty (o 30–34 %, resp. 15,6–17,6 p. b.) dosáhly netechnické SOU a oba typy nástavb.

V **profilové části MZ** došlo k průměrnému poklesu neúspěšnosti po podzimním ZO 2017 o 64 %, resp. o 4,8 p. b. Opět nejvyšších hodnot dosáhlo zlepšení na gymnáziích (o 77 až 91 %) a lyceích (o 73 %). V jednotlivých oborech SOŠ a na technických SOU byla míra čisté neúspěšnosti oproti jaru nižší o 58 až 65 %. Pouze na technických SOŠ 2 byl pokles nižší než na zbytku SOŠ a činil 52 %. Nástavbové obory a netechnické obory SOU vykázaly pokles méně než 50 %.

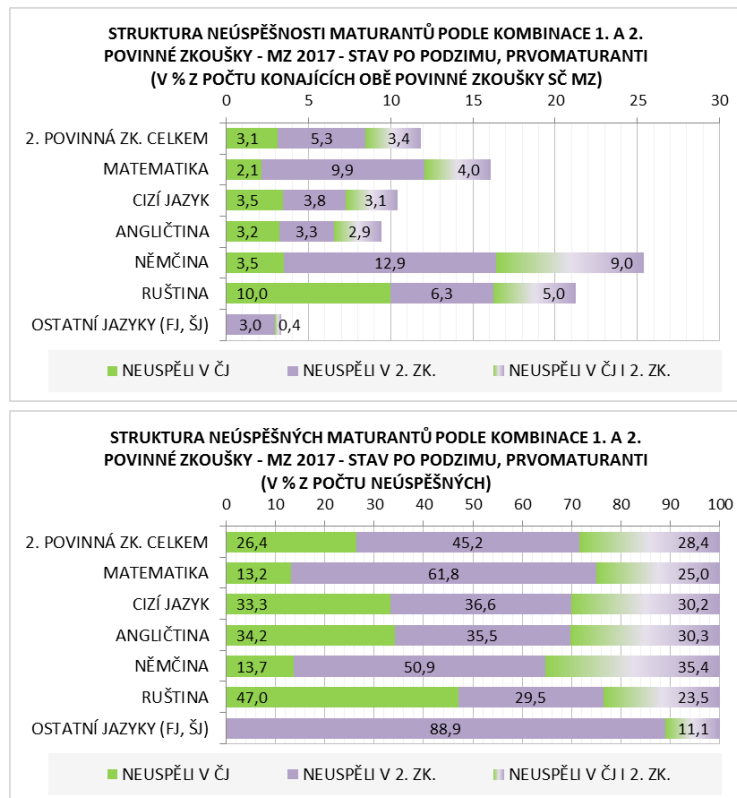

Z celkového počtu 7,9 tis. neúspěšných prvomaturantů konajících obě části MZ po dvou pokusech v roce 2017 bylo 13,5 % neúspěšných v obou částech, 77,7 % neúspěšných pouze ve společné a 8,8 % neúspěšných pouze v profilové části MZ.

Chlapci mají kombinovanou neúspěšnost a neúspěšnost v profilové části MZ vyšší než dívky, ty oproti tomu ve větší míře končí neúspěchem ve společné části.

2.2.3. Neúspěšnost v jednotlivých maturitních předmětech

Z 64,1 tis. žáků, kteří po dvou zkušebních obdobích konali obě povinné zkoušky společné části MZ, neuspělo celkem 7,6 tis, tj. 11,6 %. Z toho 3,1 % bylo neúspěšných pouze v češtině, 5,3 % neuspělo ve 2. povinné zkoušce a zbylá 3,4 % konajících prvomaturantů neuspěla současně v obou předmětech povinných zkoušek.

Rozdíl v čisté neúspěšnosti ve SČ MZ mezi žáky, kteří si vybrali matematiku a kteří zvolili cizí jazyk, činil po dvou pokusech roku 2017 5,7 p. b. ve prospěch žáků volících cizí jazyk.

Nejvyšší míru neúspěšnosti ve společné části MZ vykázali žáci konající zkoušku z němčiny (konalo ji celkem 1,7 tis. prvomaturantů), kde po dvou ZO 2017 neuspěla více než čtvrtina prvomaturantů konajících obě povinné zkoušky, přičemž dominantní je u nich neúspěch právě z němčiny či neúspěch kombinovaný. Žáci volící ruštinu v počtu 0,9 tis. konajících měli druhou nejvyšší neúspěšnost (17,3 %) a převažoval u nich neúspěch v češtině.

Třetí nejvyšší míru neúspěšnosti (16,1 %) u společné části MZ měli po podzimu 2017 prvomaturanti volící

matematiku (16,2 tis. konajících obě zkoušky). Za neúspěchem ve společné části je zde zejména neúspěch v matematice samotné, popř. v kombinaci 1. a 2. povinné zkoušky.

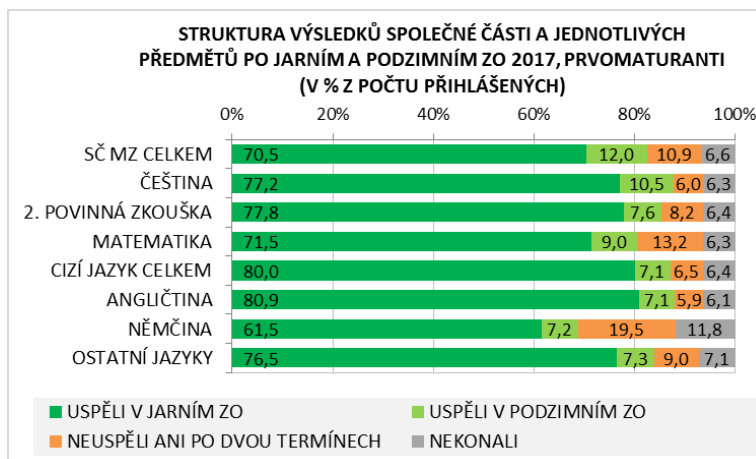
Prvomaturanti, kteří si vybrali angličtinu (obě povinné zkoušky konali v počtu 43,7 tis), neuspěli u SČ MZ po dvou pokusech v 9,4 % případů.

Z celkového počtu prvomaturantů neúspěšných ve společné části MZ bylo po podzimním zkušebním období neúspěšných z češtiny 54,8 %, z předmětu druhé povinné zkoušky 73,6 %. Kombinovanou neúspěšnost vykázalo celkem 28,4 % všech prvomaturantů neúspěšných ve společné části MZ po podzimním ZO 2017.

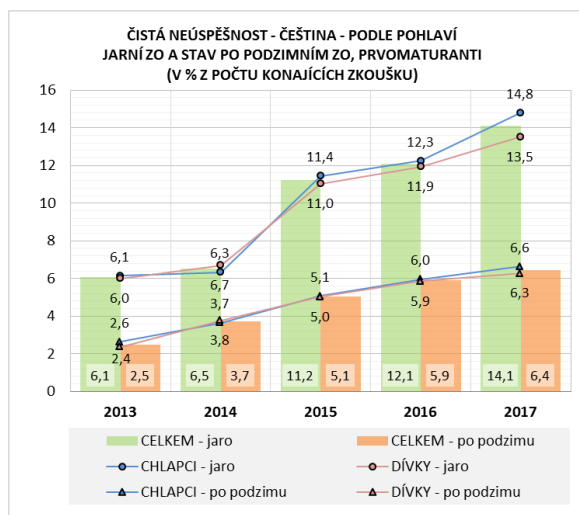
Po podzimním ZO úspěšně složilo společnou část MZ 56,5 tis., tedy 82,4 %, (z toho 70,5 % uspělo na jaře, dalších 12,0 % v podzimním ZO) z celkem 68,6 tis. přihlášených k oběma povinným zkouškám. Hrubá neúspěšnost tak byla na úrovni 17,5 %.

V češtině (komplexní zkoušce) zůstává po dvou zkušebních obdobích 2017 bez úspěšně složené zkoušky 12,3 % prvomaturantů, ve 2. povinné zkoušce neuspělo nebo ji nekonal celkem 14,6 % přihlášených.

Mezi prvomaturanty volícími matematiku nezískalo po dvou pokusech zkoušku 19,5 %, oproti tomu v cizím jazyce je hrubá neúspěšnost 12,9 %. „Angličtináři“ nevykonali úspěšně zkoušku ve 12 % případů, „němčinářů“ neuspělo 31,2 % a v ostatních jazycích (RJ, FJ, ŠJ) žáci nesložili zkoušky v 19,2 % případů.

2.2.3.1. Neúspěšnost v češtině

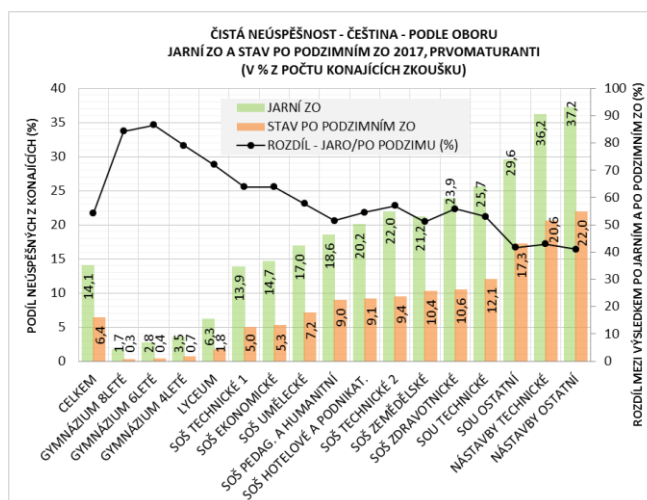

Čistá neúspěšnost prvomaturantů u komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury klesla z jarní hodnoty 14,1 % po podzimním ZO na 6,4 %. Z celkem 63,4 tis. prvomaturantů konajících zkoušku ji nevykonalo úspěšně 4,1 tis. Oproti jarní hodnotě čisté neúspěšnosti se jedná o pokles o 7,6 procentního bodu, resp. o 54 %. Ve srovnání s rokem 2016 byli žáci úspěšnější, loňský pokles mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím činil jen 51 %. I přes větší efekt podzimního termínu při snížení čisté neúspěšnosti je v roce 2017 výsledek z češtiny vůbec nejhorší od roku 2013. Ve srovnání s rokem 2016 stoupla míra neúspěšnosti po podzimu o 0,5 p. b., od roku 2013 pak o 3,9 p. b.

S ohledem na výrazné změny katalogu požadavků pro rok 2015 a 2016 má smysl porovnávat výsledky v češtině až od roku 2016 a při všech dalších porovnáních je proto potřeba ke změně katalogu přihlížet.

Maturanti konající zkoušku z češtiny v opravném, náhradním či odloženém řádném termínu v počtu 13,6 tis. neuspěli ani po podzimním ZO 2017 ve 36,8 % případů.

Chlapci jsou na tom sice co do podílu neúspěšných stále o něco hůře než dívky, ale díky podzimnímu zkušebnímu období si polepšili o něco více než dívky – jejich neúspěšnost klesla o 8,1 p. b. (o 55 %) na hodnotu 6,6 %. U dívek klesla neúspěšnost o 7,2 p. b. (o 54 %), rozdíl mezi výsledky chlapců a dívek se tak dostal po podzimním ZO z hodnoty 1,3 na jaře na 0,3 p. b.

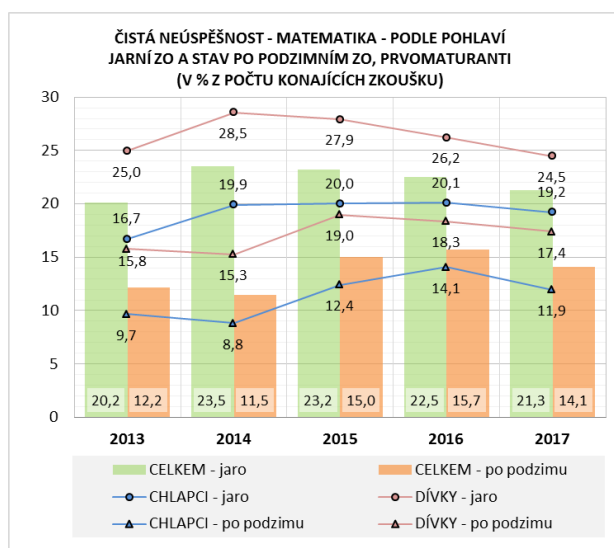

Oborové výsledky čisté neúspěšnosti z českého jazyka se po podzimním období 2017 pohybují v rozpětí od 0,3 do 22,0 %.

Pod průměrem ČR se z hlediska čisté neúspěšnosti v češtině po podzimu nachází vedle gymnázií (neúspěšnost 0,3–0,7 %) a lyceí (1,8 %) ještě technické SOŠ skupiny 1 a SOŠ ekonomické (5 %, resp. 5,3 %). Posledně zmíněné obory se v jarním ZO pohybovaly těsně nad celkovým průměrem a kvůli druhému pokusu se dostaly na podzim do podprůměrných hodnot. Mírně nad průměrem jsou umělecké SOŠ (neuspělo 7,2 %). Ostatní obory SOŠ vykázaly neúspěšnost 9,0–10,6 % a jsou následovány technickými obory SOU s neúspěšností 12,1 %. S odstupem se umístila s hodnotou 17,3 % netechnická SOU a dále pak technické a netechnické nástavby s hodnotou nad 20% hranicí.

Úroveň poklesu neúspěšnosti mezi jarním a podzimním výkonem opět do jisté míry nepřímo úměrně souvisí s úrovní čisté neúspěšnosti – gymnazisté snížili podíl neúspěšných o 79–87 %; lycea o 72 %; oborové skupiny v rámci SOŠ snížily neúspěšnost v rozmezí od 51 do 64 %; technická SOU o 53 %; netechnická SOU a nástavbové obory si od jarního ZO polepšily o 41–43 %.

2.2.3.2. Neúspěšnost v matematice

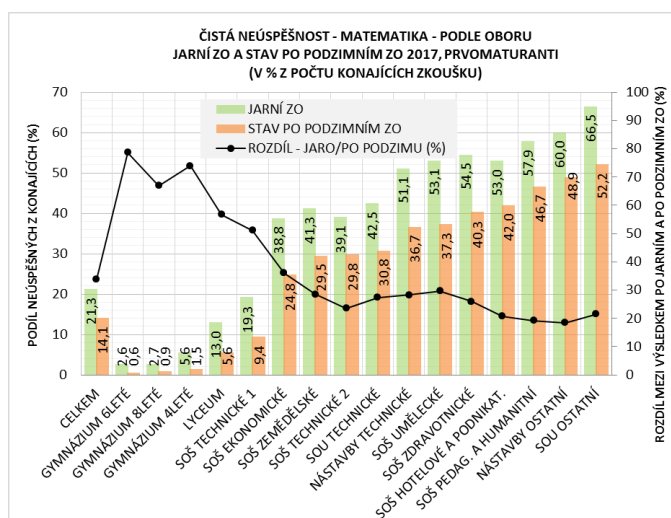

Z celkem 16,3 tis. maturantů konajících zkoušku z matematiky neuspělo v roce 2017 ani po dvou pokusech 2,3 tis. z nich, jejich čistá neúspěšnost tak byla na úrovni 14,1 %, což je hodnota o 7,2 p. b. (resp. o 34 %) nižší než v jarním ZO. Oproti roku 2016 byl efekt podzimního pokusu složit zkoušku z matematiky silnější, loňský pokles v roce 2016 mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím byl nižší, činil 30 %. Díky lepšímu výkonu v podzimním ZO se v matematice po dvou letech zastavil růst čisté neúspěšnosti. Meziročně klesla čistá neúspěšnost po podzimu 2017 o 1,6 p. b., oproti roku 2013 je však stále o 1,9 p. b. vyšší.

Maturanti konající zkoušku z matematiky v opravném, náhradním či odloženém řádném termínu v počtu 6,3 tis. neuspěli ani po podzimním ZO 2017 v 60,3 % případů.

Chlapci prvomaturanti jsou na tom po podzimním pokusu o 5,5 p. b. lépe než dívky (na jaře byl odstup 5,3 p. b.). U dívek neuspělo 17,4 % konajících a oproti jarnímu pokusu si polepšily o 7,1 p. b. (29 %). U chlapců nesložilo zkoušku 11,9 % konajících, což je hodnota o 7,3 p. b. (o 38 %) nižší než na jaře.

Výsledky z matematiky v jednotlivých oborových skupinách se po dvou pokusech roku 2017 pohybují od 0,6 % po 52,2 %.

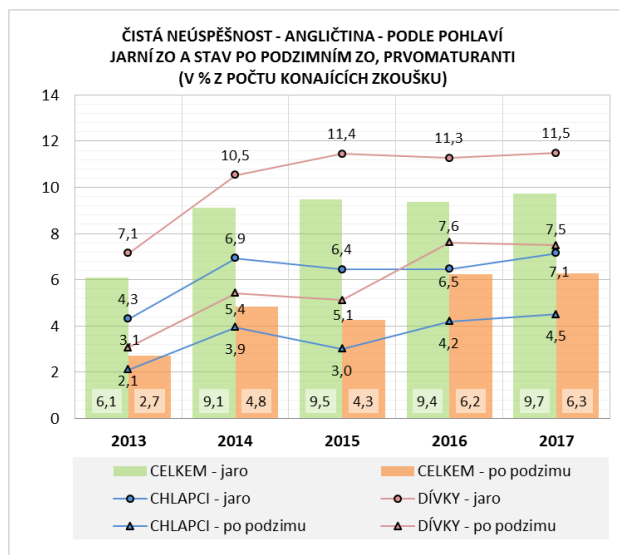

Pod republikovým průměrem jsou vedle gymnázií (neúspěšnost 0,6–1,5 %) ještě lycea (5,6 %) a technické SOŠ skupiny 1 (9,4 %).

S velmi výrazným odstupem pak následují prvomaturanti ekonomických SOŠ, kde po dvou pokusech zkoušku nesložila téměř čtvrtina konajících žáků. Neúspěšnost kolem 30 % vykazali žáci zemědělských SOŠ, SOŠ technických 2 a technických SOU. Následují prvomaturanti z technických nástaveb a uměleckých SOŠ s mírou neúspěšnosti 36,7 %, resp. 37,3 %. Více než 40% podíl neúspěšných po dvou pokusech byl na ostatních SOŠ a v netechnickém nástavbovém studiu. Nejhorší pak dopadli prvomaturanti na netechnických SOU, kde u zkoušky neuspěla více než polovina konajících.

Nadprůměrný posun oproti jarní hodnotě lze pozorovat jen na gymnáziích, kde se pokles pohybuje kolem 70 %, na lyceích (pokles o 57 %) a na technických a ekonomických SOŠ (o 51 %, resp. o 36 %). Zbytek oborů vykazuje posun v čisté neúspěšnosti od jarní hodnoty o 19–30 %, přičemž nejhorší jsou na tom prvomaturanti z netechnických nástaveb a pedagogických a humanitních SOŠ.

2.2.3.3. Neúspěšnost v angličtině

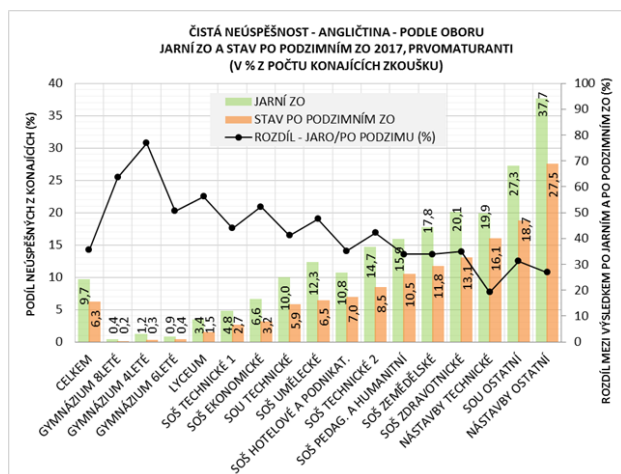
Z počtu 43,8 tis. prvomaturantů konajících zkoušku z angličtiny ji nevykonalo úspěšně ani po dvou pokusech celkem 4,1 tis. z nich, čistá neúspěšnost je tak na úrovni 6,3 %, což je posun o 3,5 p. b., resp. o 36 % oproti jarnímu výsledku. Ve srovnání s rokem 2016 byl efekt podzimního pokusu složit zkoušku z angličtiny úspěšnější, v roce 2016 činil pokles mezi jarním a podzimním termínem 33 %. Ani lepší výkon v podzimním ZO však nezpůsobil meziroční pokles podílu neúspěšných v tomto předmětu. Míra neúspěšnosti po podzimu je prakticky srovnatelná s rokem 2016, oproti roku 2013 je pak o 3,6 p. b. horší.

Maturanti skládající zkoušku z angličtiny v opravném, náhradním či odloženém řádném termínu v počtu 7,5 tis. neuspěli ani po podzimním ZO 2017 ve 46,2 % případů.

Chlapci prvomaturanti jsou na tom po podzimním pokusu o 3,0 p. b. lépe než dívky (na jaře byl odstup 4,3 p. b.). V případě dívek neuspělo 7,5 % konajících a oproti jarnímu pokusu si polepsily o 4 p. b. (35 %). Z chlapců nesložilo zkoušku 4,5 % z konajících, což je hodnota o 2,6 p. b. (o 37 %) nižší než na jaře. Dívky dosáhly meziročně v čisté neúspěšnosti přibližně stejného výsledku, od roku 2013 se však jejich čistá neúspěšnost zvýšila o 4,4 p. b. Chlapci si ve srovnání s rokem 2016 nepatrně pohoršili a od roku 2013 je jejich čistá neúspěšnost po dvou ZO 2017 o 2,4 p. b. vyšší.

Oborové rozpětí míry čisté neúspěšnosti v angličtině se pohybuje od 0,2 po 27,5 %.

Na gymnáziích dosahuje podíl neúspěšných po dvou pokusech roku 2017 méně než 0,5 %, v lyceích 1,5 %, na technických SOŠ 1 je to 2,7 % a na ekonomických SOŠ 3,2 %. Pod celkovým průměrem jsou ještě prvomaturanti z technických SOU (5,9 %).

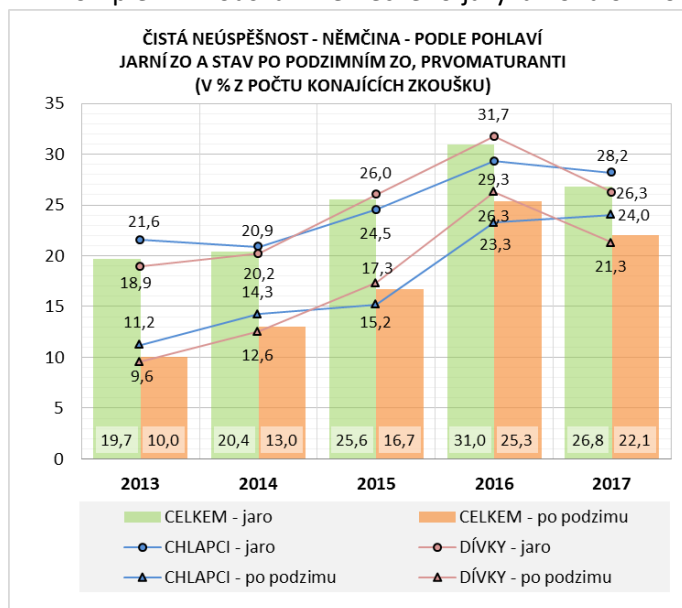
Těsně nad republikovým průměrem se pohybují maturanti z uměleckých, hotelových a podnikatelských SOŠ a SOŠ technických 2 (6,5 %–8,5 %).

Více než desetina neúspěšných byla na zbytku SOŠ netechnického zaměření (10,5 %–13,1 %). Prvomaturanti z technických nástaveb neuspěli v 16,1 % případů, na netechnických SOU propadlo 18,7 % konajících zkoušku a v netechnickém nastavbovém studiu dosáhla míra čisté neúspěšnosti po dvou ZO 27,5 %.

Lepší než průměrný posun oproti jarní hodnotě čisté neúspěšnosti lze vidět na gymnáziích, kde se pokles pohybuje od 51 do 77 %, v lyceích (pokles o 56 %), ekonomických, uměleckých a technických SOŠ 1 (o 52 %, o 48 %, resp. o 44 %). Nadprůměrně klesla neúspěšnost také na SOŠ technických 2 a na technických SOU (o 42 %, resp. o 41 %). Zbytek oborů SOŠ vykazuje posun v čisté neúspěšnosti od jarní hodnoty o 34–35 %. Na netechnických SOU činí posun od jara 31 % a nejhůře jsou na tom prvomaturanti z netechnických nástaveb (pokles o 27 %) a technických nástaveb (pokles o 19 %).

2.2.3.4. Neúspěšnost v němčině

Komplexní zkoušku z německého jazyka konalo v roce 2017 celkem 1,8 tis. prvomaturantů, neuspělo

podzimním ZO 2017 v 60,7 % případů.

pak ani po dvou pokusech 0,4 tis. z nich, čistá neúspěšnost tak byla na úrovni 22,1 %. To je hodnota o 4,7 p. b., resp. o 18 % nižší než v jarním ZO. Vliv podzimního pokusu složit zkoušku z němčiny na čistou neúspěšnost v ročníku 2017 je srovnatelný s rokem 2016. Díky nižší míře čisté neúspěšnosti v jarním ZO tak nepokračoval růst tohoto ukazatele pozorovaný v posledních 3 letech. Meziročně klesla míra neúspěšnosti po podzimu o 3,2 p. b., oproti roku 2013 je však o 12,1 p. b. vyšší.

Maturanti konající zkoušku z němčiny v opravném, náhradním či odloženém řádném termínu v počtu 1,0 tis. neuspěli ani po

Chlapci a dívky si po dvou letech vyměnili z hlediska podílu neúspěšných po podzimním ZO pozice. Mezi prvomaturanty chlapci neuspěli po podzimním pokusu o 2,7 p. b. více konajících než u dívek (na jaře byl odstup 1,9 p. b.). V případě dívek neuspělo 21,3 % konajících a oproti jarnímu pokusu si polepšily o 5 p. b. (o 19 %). U chlapců nesložilo zkoušku 24,0 % z konajících, což je hodnota o 4,2 p. b. (o 15 %) nižší než na jaře. Ve srovnání s rokem 2016 se u chlapců zvýšila čistá neúspěšnost po podzimu o 0,7 p. b., zatímco u dívek klesla o 5,0 p. b. Oproti roku 2013 se jedná o rozdíl na úrovni 12,8 p. b. v případě chlapců a 11,7 p. b. v případě dívek, v obou případech je tak podíl neúspěšných v roce 2017 více než dvojnásobný.

Pod průměrem ČR z hlediska čisté neúspěšnosti jsou prvomaturanti z gymnázií, kteří neuspěli po dvou zkušebních obdobích 2017 v 1,0 % případů a jejich rozdíl čisté neúspěšnosti mezi jarním ZO, kdy byla neúspěšnost na velmi nízké úrovni, a čisté neúspěšnosti po podzimu činí pouze 0,2 p. b. (17 %).

V lyceích, která jsou taktéž pod republikovým průměrem, klesla míra neúspěšnosti o 2,8 p. b. (o 37 %) na hodnotu 4,9 %.

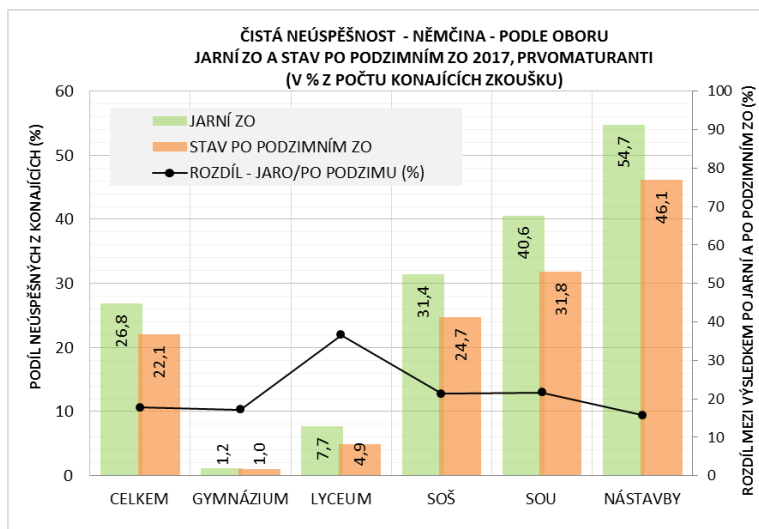
Prvomaturanti ze SOŠ se nacházejí podílem neúspěšných po podzimu těsně nad průměrem s hodnotou 24,7 %. Od jarního výsledku si polepšili o 6,7 p. b. (o 21 %). Žáci SOU neuspěli ani po dvou pokusech v 31,8 % případů, což představuje pokles od jara o 8,8 p. b. (o 22 %).

2.2.3.5. Neúspěšnost v ostatních cizích jazycích

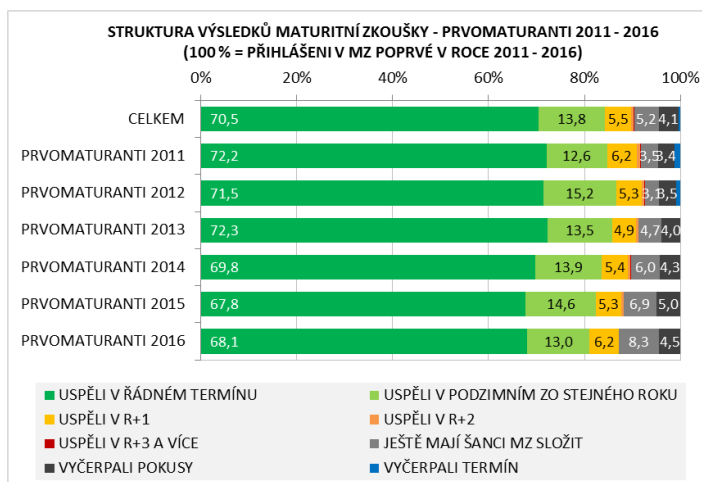
Komplexní zkoušku z **ruského jazyka** konalo v roce 2017 celkem 0,9 tis. prvomaturantů, z nichž ani po dvou pokusech neuspělo 0,1 tis., tj. 11,5 %, což je o 3,1 p. b. horší výsledek než v roce 2016. Oproti jarnímu ZO 2017 se čistá neúspěšnost snížila o 6,0 p. b. (o 34 %).

U komplexní zkoušky z **francouzského jazyka**, kterou konalo v roce 2017 celkem 119 prvomaturantů, zůstávají neúspěšní 3 žáci (2,5 %).

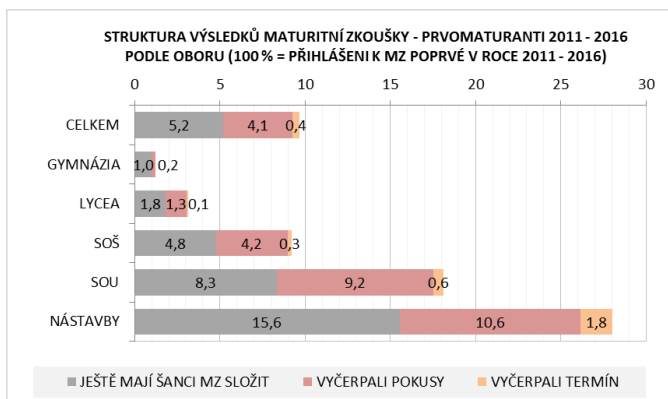
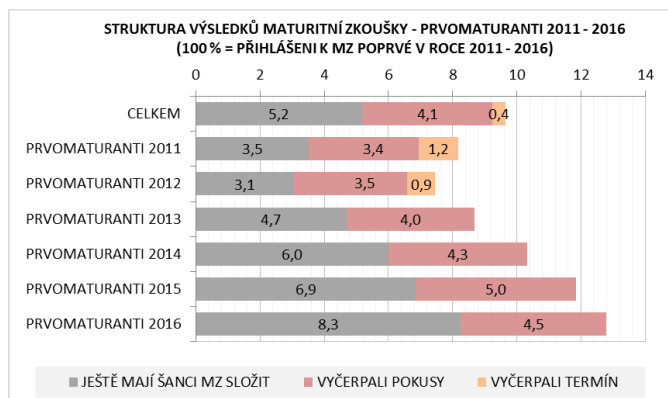
U komplexní zkoušky ze **španělského jazyka**, kterou konalo celkem 150 prvomaturantů, ani po dvou zkušebních obdobích (jaro/podzim) neprospělo 6 z nich (4,0 %).

2.3. Absolutní neúspěšnost

pětiletou lhůtu pro složení MZ (v roce 2017 se to týká zatím pouze prvomaturantů ročníku 2011 a 2012).

Z celkem 503,5 tis. maturantů, kteří v letech 2011–2016 ukončili střední školu, již nemá šanci maturitní zkoušku získat (kvůli vyčerpaným pokusům nebo překročení pětileté lhůty pro složení MZ¹⁵) 22,5 tis., tj. 4,5 % všech přihlášených. Tento číselný údaj v čase mírně kolísá mezi 4–5 %, nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2015. Z těchto tzv. absolutně neúspěšných (z pohledu roku 2017) je 20,5 tis. (4,1 % z přihlášených) těch, kteří již vyčerpali všechny pokusy na složení zkoušky, další 2,0 tis. (0,4 %) jsou žáci, kteří překročili

Žáci, kteří stále ještě nemají maturitní vysvědčení, ale mají šanci je získat, tvoří dalších 5,2 % (26,1 tis.). Celkem se tedy podíl žáků přihlášených v období 2011–2016 bez dosaženého maturitního vzdělání pohybuje na úrovni 9,6 %.

Mezi prvomaturanty z roku 2014–2016 převažují ve skupině bez maturitního vysvědčení ti, kteří ještě mají šanci maturitu vykonat.

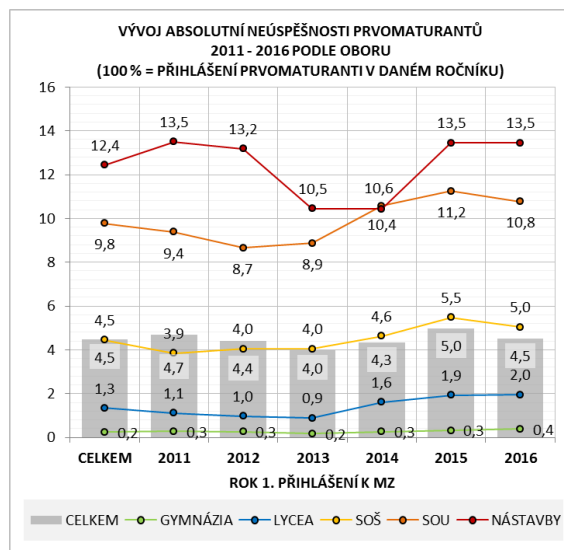
Pohled na neúspěšnost podle jednotlivých typů škol ukazuje, že u žáků přihlášených k MZ v letech 2011–2016 je struktura absolutně neúspěšných následující: 0,2 % (0,4 tis.) na gymnáziích, 1,3 % (0,4 tis.) v lyceích, dále 4,5 % (10,5 tis.) na SOŠ, 9,8 % (4,0 tis.) na SOU a 12,4 % (7,5 tis.) v nástavbovém studiu.

¹⁵ Používáme v tomto případě termín absolutní neúspěšnost, kterou rozumíme podíl prvomaturantů z daného maturitního ročníku, kteří již nemohou získat maturitní vysvědčení, na počtu přihlášených k maturitní zkoušce v daném roce. Důvodem neúspěchu může být buď vyčerpání tří pokusů na složení alespoň jedné zkoušky či dílčí zkoušky, nebo překročení maximální doby pro složení MZ v délce 5 let od doby, kdy byli školou k maturitní zkoušce připuštěni.

Celkový podíl žáků přihlášených v letech 2011–2016, kteří stále nemají uzavřenou maturitní zkoušku, ať již definitivně či ještě s možností ji vykonat, činí na gymnáziích 1,2 % (1,8 tis.), v lyceích pak 3,1 % (0,9 tis.), na SOŠ bezmála desetinu (21,8 tis.), v oborech SOU 18,1 % (7,3 tis.) a v nástavbovém studiu pak 28,0 % (16,8 tis.).

Absolutní neúspěšnost vykazuje v čase kolísavý vývoj – mezi lety 2011 a 2013 klesá ze 4,7 % na 4,0 %, poté dochází k jejímu růstu na zatím maximální hodnotu 5,0 % v roce 2015. V roce 2016 pak opět klesá na 4,5 %.

Zatímco v případě gymnázií se mezi lety 2011 a 2016 hodnoty výrazněji nemění a oscilují mezi 0,2 až 0,4 % absolutně neúspěšných, v lyceích se tento podíl od roku 2013, kdy byl pod úrovní 1 %, dostal na 2,0 % v roce 2016. Maturanti SOŠ pohybující se kolem republikového průměru kopírují celkové výsledky s maximem v roce 2015 na úrovni 5,5 % a následným poklesem na 5,0 %. V oborech SOU je podíl absolutně neúspěšných prakticky dvojnásobný oproti celkovému průměru. Od roku 2012, kdy byl na minimální hodnotě 8,7 %, vykazuje růst až na 11,2 % v roce 2015 a následně klesá na 10,8 % v roce 2016. Nástavbové obory vykazují podíl absolutně neúspěšných nad hranicí 13 % s výjimkou let 2013 a 2014, kdy byl lehce přes desetinu přihlášených.

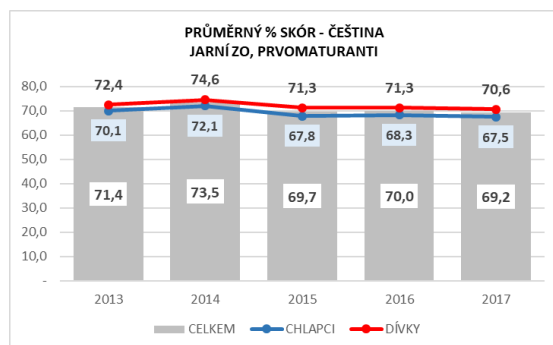

3. Výsledky společné části maturitní zkoušky

Výsledky zkoušek společné části maturitní zkoušky jsou v této zprávě prezentovány prostřednictvím výsledků těch žáků, kteří se hlásí k maturitní zkoušce poprvé, tedy prvomaturantů, a to jednak prostřednictvím výsledků po jarním zkušebním období, jednak porovnáním výsledků jarního období a výsledků po podzimním období. Uvedeny jsou výsledky za jednotlivé předměty společné části formou průměrného procentního skóru, průměrných známek a struktury jednotlivých známek. U zkoušek z českého jazyka a literatury a jazyka cizího jsou prezentovány výsledky za celou komplexní zkoušku.

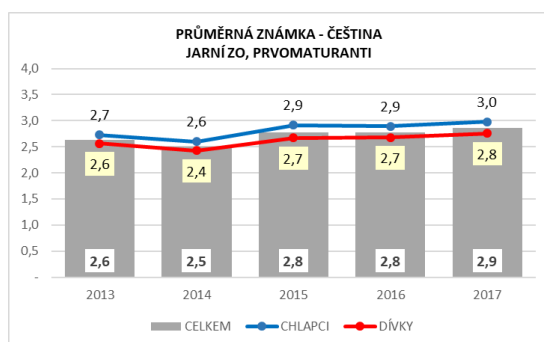
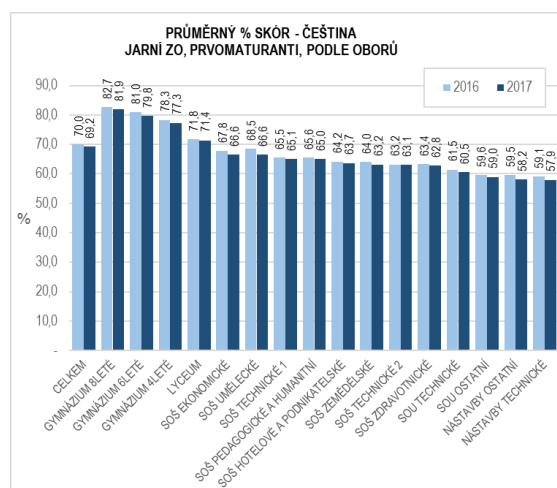
3.1. Výsledky zkoušek v jarním zkušebním období – jednotlivé předměty

3.1.1. Výsledky z českého jazyka a literatury

Prvomaturanti dosáhli ve zkoušce z češtiny v roce 2017 průměrného procentního skóru 69,2 %. V porovnání s předchozím rokem to je hodnota o 0,8 p. b. nižší. U zkoušky byly úspěšnější dívky, oproti chlapcům dosáhly v roce 2017 o 3,1 p. b. vyšší hodnoty procentního skóru (70,6 % oproti 67,5 %). Jeho hodnota u dívek v porovnání s předchozím rokem poklesla o 0,7 p. b., průměrný skóre v případě chlapců poklesl o 0,8 p. b.

Nad celorepublikovým průměrem (69,2 %), resp. nad hranicí 70 % se v případě výsledků z češtiny pohybují pouze gymnázia a lycea. Nejlepších výsledků dosáhli prvomaturanti z řad absolventů osmiletých gymnázií (skór 81,9 %), šestiletých gymnázií (skór 79,8 %), čtyřletých gymnázií (skór 77,3 %) a lyceí (skór 71,4 %). Absolventi středních odborných škol pak dosáhli výsledků na úrovni 62,8–66,6 %, nad úroveň 65 % se pohybují SOŠ ekonomické, SOŠ umělecké, SOŠ technické 1 a SOŠ pedagogické a humanitní. Prvomaturanti absolující v oborech středních odborných učilišť dosáhli průměrného skóru 59–60,5 % a nejhorších výsledků dosáhli absolventi netechnických nástavbových oborů (58,2 %) a technických nástavb (57,9 %).

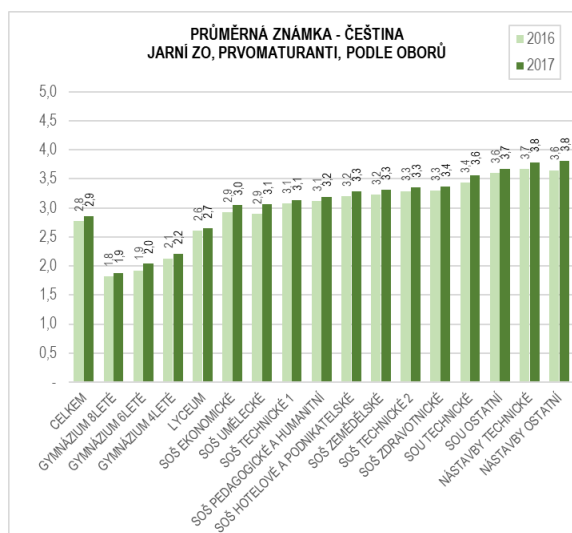

Průměrná známka prvomaturantů z českého jazyka a literatury byla v roce 2017 v jarním zkušebním období 2,9. Oproti předchozím dvěma letům došlo k mírnému zhoršení o 0,1 klasifikačního stupně, v porovnání s rokem 2013 o 0,2 stupně. Je třeba znovu připomenout, že v průběhu let docházelo ke změnám v didaktickém testu i v hodnocení písemných prací, proto je nutné změny v delším časovém horizontu hodnotit s ohledem na tyto faktory. Dlouhodobě dosahují u maturitní zkoušky z češtiny dívky oproti

chlapcům lepších výsledků. Dívky odmaturovaly v roce 2017 v průměru se známkou 2,8 (v letech 2015 a 2016 s průměrnou známkou 2,7), chlapci získali v průměru známku 3,0 (v předchozích dvou letech 2,9).

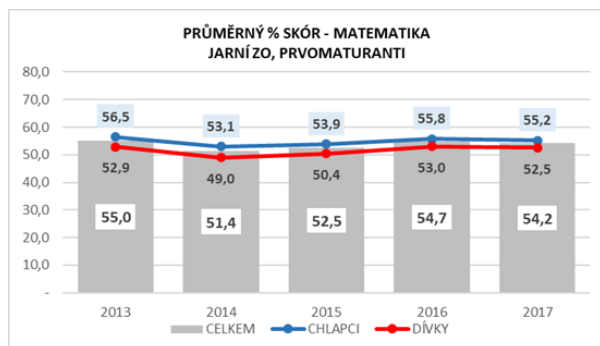
V češtině bylo v jarním zkušebním období 2017 mezi prvomaturanty 11,7 % jedničkářů, dvojku získalo 29,8 %. Mezi dívkami je jedničkářek 14 %, dvojku jich získalo 31,9 %. U chlapců jsou tyto podíly nižší – jedničku získalo 8,7 % a dvojku 27,1 % z nich.

Lepších známek, tedy pod průměrem ČR, u maturitní zkoušky z češtiny dosáhli pouze absolventi gymnázií (průměrná známka 1,9–2,2) a lyceí (2,7). V těchto oborech bylo také více jedničkářů – u gymnázií se jedná o 28 %, u lyceí 8 %. V rámci středních odborných škol dosáhly nejlepšího prospěchu SOŠ ekonomické (průměrná známka 3,0), SOŠ umělecké (3,1) a SOŠ technické skupiny 1 (3,2). Podíl jedničkářů na středních odborných školách se pohyboval od 6,1 % na SOŠ uměleckých do 2,4 % u SOŠ technických 2.

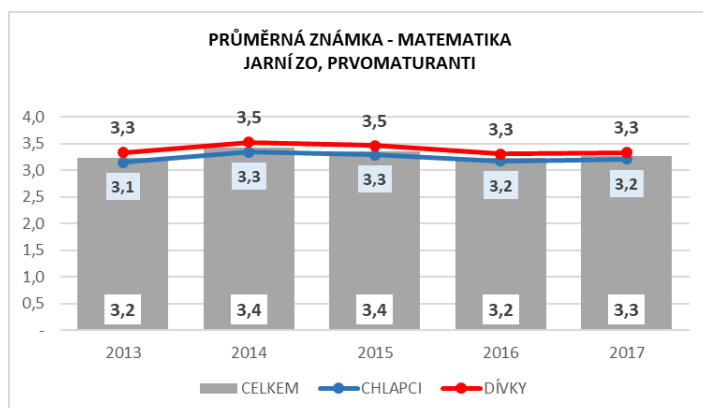
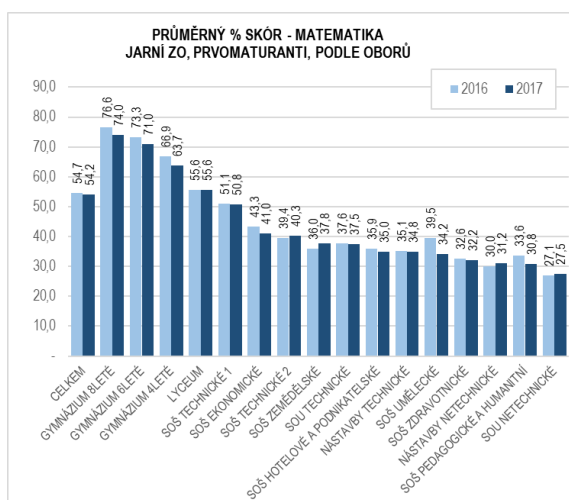
Prvoturnanti na SOU a nástavbových oborech dosáhli v porovnání s ostatními obory horšího prospěchu – jejich průměrné známky z českého jazyka a literatury se pohybovaly mezi 3,6–3,8 a podíl jedničkářů se dlouhodobě pohybuje kolem 1 %.

3.1.1.1. Výsledky z matematiky

zatímco dívky 52,5 %, tedy o 2,7 p. b. méně. Meziročně došlo jak u chlapců, tak u dívek k mírnému zhoršení (u chlapců o 0,6 p. b. a u dívek o 0,5 p. b.).

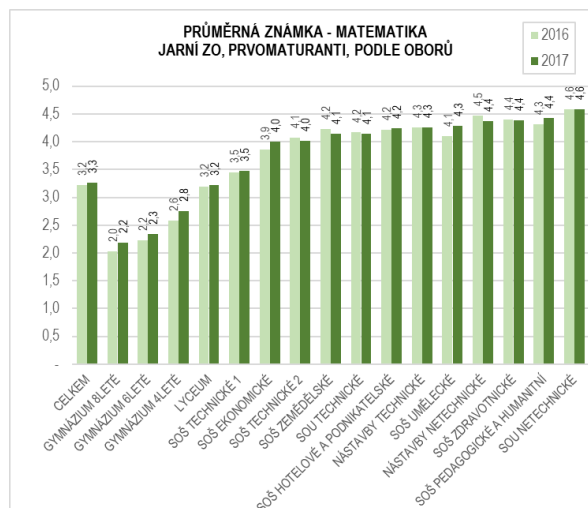
Výsledky prvoturnantů u maturitní zkoušky z matematiky vykazují významné mezioborové rozdíly. Průměrný procentní skóre se v roce 2017 pohyboval v rozmezí od 27,5 % u netechnických SOU až do 74,0 % u víceletých gymnázií. Maximální rozdíl mezi oborovými skupinami tak byl až 46,5 p. b. V porovnání s češtinou a cizími jazyky jde o mnohem větší rozpětí. Výrazně lepších výsledků dosahují maturanti absolující gymnázia a lycea. Gymnazisté dosáhli průměrného skóre 74,0–63,7 %, absolventi lyceí 55,6 %. Nad hranici 50 % se pohybovaly již jen SOŠ technické skupiny 1 (50,8 %). Více než 35 % skóre pak dosáhly SOŠ ekonomické (41 %), SOŠ technické 2 (40,3 %), SOŠ zemědělské (37,8 %), technické obory SOU (37,5 %) a SOŠ hotelové a podnikatelské (35 %). Technické obory nástaveb dosáhly 35,0 %, SOŠ umělecké 34,2 %, SOŠ zdravotnické 32,2 %, netechnické obory nástaveb (31,2 %). Nejnižšího skóre pak dosáhli prvoturnanti SOŠ pedagogických a humanitních (30,8 %) a netechnických oborů SOU (27,5 %).

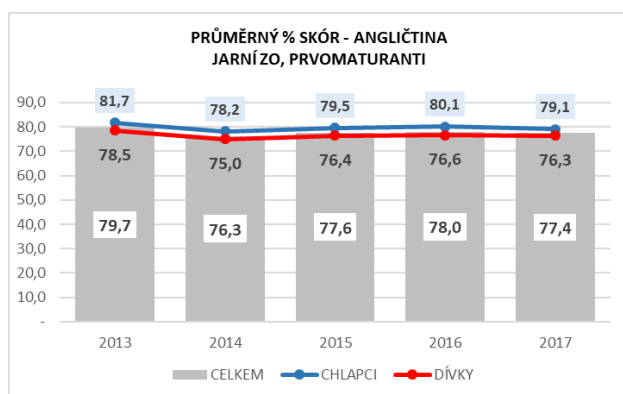
i u dívek – průměrná známka se meziročně nezměnila, dívky v průměru získaly z matematiky známku 3,2. Podíl jedničkářek v roce 2017 činil 11,4 % a dvojkařek 16,4 %, jedná se o meziroční pokles podílu jedničkářek o 2,5 p. b., resp. nárůst podílu dvojkařek o 0,3 p. b.

Průměrná známka z matematiky se meziročně změnila minimálně z 3,2 na 3,3 klasifikačního stupně. Mezi prvoturnanty je 12,3 % jedničkářů a 16,7 % dvojkařů. Průměrná klasifikační známka chlapců se meziročně nezměnila, chlapci dosáhli známky 3,2. Mezi chlapci bylo 13 % jedničkářů a 16,9 % dvojkařů – u jedničkářů šlo o meziroční pokles o 2,1 p. b. a u dvojkařů o meziroční nárůst o 0,3 p. b. Obdobná situace byla

Průměrné známky u maturitní zkoušky z matematiky se výrazně mezioborově liší. V roce 2017 se pohybovaly od známky 2,2 na osmiletých gymnáziích až do průměrné známky 4,6 u prvomaturantů netechnických oborů SOU. Pod průměrnou klasifikační známkou 3 byla kromě osmiletých oborů gymnázií ještě gymnázia šestiletá (2,3) a čtyřletá (2,8). Mezi absolventy gymnázií bylo také nejvíce jedničkářů (33,8–16,6 %) a dvojkařů (29,3–23,6 %). Na lyceích dosáhli prvomaturanti průměrné známky 3,2 a jedničkářů bylo 7,3 % z nich. Technické obory SOŠ měly průměrnou známku 3,5 a podíl jedničkářů 4,9 %. Žáci ostatních oborů SOŠ dosáhli průměrné klasifikační známky z matematiky od 4,0 (SOŠ ekonomické a technologické) do 4,4 (SOŠ zdravotnické a pedagogické a humanitní). Prvomaturanti oborů SOU maturovali v průměru se známkou 4,1–4,6 a v nástavbovém studiu 4,3–4,4.

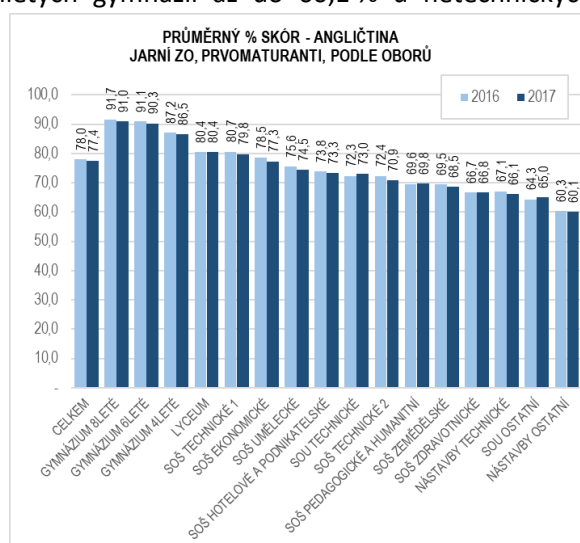
3.1.1.2. Výsledky z angličtiny

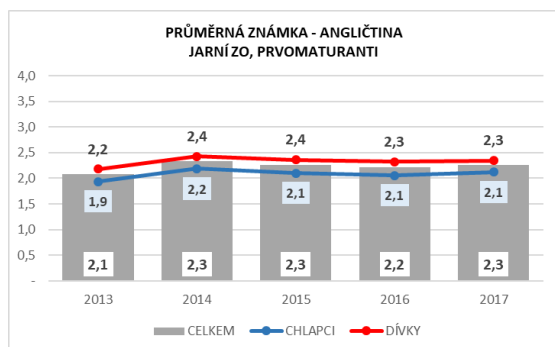
Prvomaturanti v jarním zkušebním období 2017 dosáhli v angličtině průměrného procentního skóru 77,4 %, což je v porovnání s předchozím rokem o 0,6 p. b. nižší hodnota. U maturitní zkoušky dosahovali lepších výsledků chlapci, kteří dosáhli průměrného skóru 79,1 % a oproti předchozímu roku si pohoršili o 1,0 p. b. Dívky dosáhly 76,3 % průměrného skóru, což bylo o 0,3 p. b. méně než v roce předchozím.

V jednotlivých oborových skupinách se hodnoty

procentního skóru pohybovaly od 91,0 % u osmiletých gymnázií až do 60,1 % u netechnických nástavbových oborů. Rozdíl mezi nejlepším a nejhorším oborovou skupinou byl 30,9 p. b. Obdobně jako v předchozích letech byl průměrný procentní skóre víceletých oborů gymnázií nad 90 % úrovní a 80 % hranici překročili ještě prvomaturanti ze čtyřletých gymnázií (86,5 %) a lyceí (80,4 %). Nad celorepublikovým průměrem byly kromě gymnázií a lyceí ještě technické obory SOŠ (79,8 %) a těsně pod průměrem SOŠ ekonomické (77,3 %).

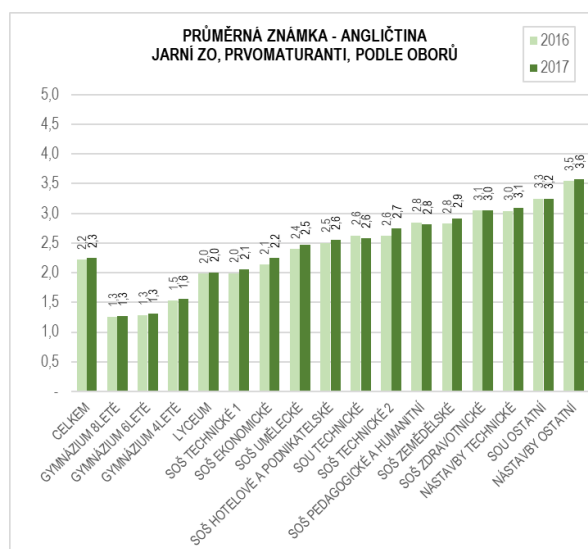
Prvomaturanti ostatních oborů SOŠ dosáhli průměrného procentního skóru v rozmezí od 74,5 % (SOŠ ekonomické) do 66,8 % (SOŠ zdravotnické). Prvomaturanti technických oborů SOU měli průměrný procentní skóre 73,0 %. Tradičně nižších hodnot dosáhli prvomaturanti oborů nástavbového studia a netechnických oborů SOU (66,1–60,1 %, resp. 65,0 %).

o 2,4 p. b.).

Poměrně stabilní jsou i výsledky chlapců a dívek, chlapci v posledních třech letech maturovali s průměrnou známkou 2,1 a dívky v posledních dvou letech s průměrnou známkou 2,3. Mezi dívkami bylo 32,6 % jedničkařek (pokles oproti roku 2016 o 1,8 p. b.) a 29,2 % dvojkařek (nárůst oproti roku 2016 o 2 p. b.). Podíl jedničkařů mezi chlapci byl ještě vyšší, a to 37,0 % (pokles oproti roku 2016 o 3,2 p. b.) a vyšší byl i podíl dvojkařů – 39,8 % (nárůst oproti roku 2016 o 1,4 p. b.).

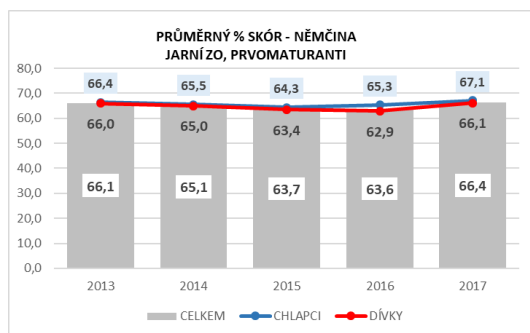
V rámci jednotlivých skupin oborů dosáhli v roce 2017 prvomaturanti u zkoušky z angličtiny průměrné klasifikační známky od 1,3 u šestiletých a osmiletých gymnázií až do 3,6 u netechnických oborů nástavbového studia. Nadprůměrných výsledků dosáhli kromě prvomaturantů šestiletých a osmiletých oborů gymnázií žáci čtyřletých oborů gymnázií s průměrnou klasifikační známkou 1,6 a žáci lyceí (2,0). V těchto oborových skupinách byl také největší podíl jedničkařů – 77,3 % u osmiletých oborů gymnázií, 74 % u šestiletých gymnázií, 57 % u čtyřletých gymnázií a 35,4 % u oborů lyceí.

Pod celorepublikovým průměrem z pohledu průměrné klasifikační známky byly kromě výše uvedených oborů i technické obory SOŠ 1 (průměrná známka 2,1) a SOŠ ekonomické (průměrná známka 2,2). I v případě těchto oborů tvořili jedničkaři více než čtvrtinu prvomaturantů (34,0 %, resp. 27,8 %). V ostatních oborech SOŠ a technických oborech SOU dosáhli prvomaturanti průměrné známky z angličtiny v rozmezí 2,5–3,0 klasifikačního stupně, podíly jedničkařů se pohybují od 26,4 % (SOŠ umělecké) do 9,9 % (SOŠ zdravotnické).

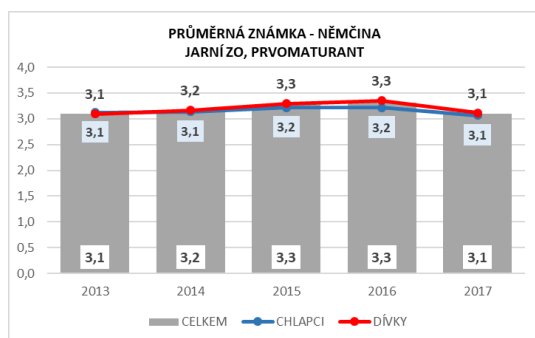
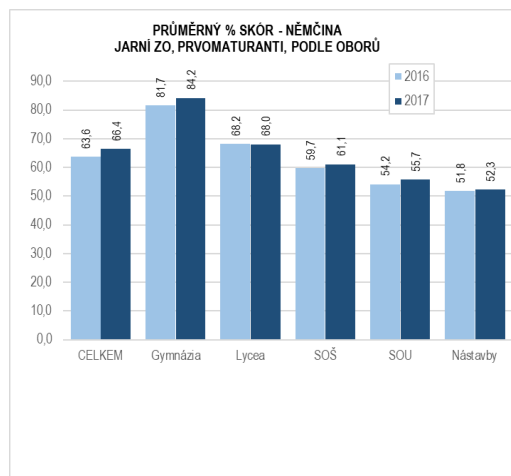
Průměrné klasifikační známky u maturity z angličtiny se v případě nástavbových oborů a netechnických oborů SOU pohybovaly nad úrovní 3,0 (od 3,1 do 3,6).

3.1.1.3. Výsledky z němčiny

Průměrný procentní skór prvomaturantů v jarním zkušebním období roku 2017 dosáhl úrovně 66,4 %. Oproti předchozímu roku tak došlo k nárůstu o 0,8 p. b. Chlapci dosahovali výsledků mírně lepších – průměrný procentní skór se rovnal 67,1 %, což je nárůst oproti předchozímu roku o 0,8 p. b. V případě dívek došlo u maturity z němčiny k vyššímu nárůstu průměrného procentního skóru, a to z 62,9 % v roce 2016 na 66,1 % v roce 2017 (tedy o 3,2 p. b.).

Vzhledem k tomu, že němčinu si v roce 2017 vybralo pouze 1,7 tis. prvomaturantů, je uvedena pouze základní oborová struktura. Nejlepších výsledků z pohledu průměrného procentního skóru u maturity z němčiny dosáhli žáci gymnázií (84,2 %) a s velkým odstupem 16,2 procentního bodu následovali žáci lyceí (68,0 %). Pod celorepublikovým průměrem pak byly obory středních odborných škol (61,1 %), obory středních odborných učilišť (55,7 %) a obory nástavbového studia (52,3 %). Prakticky ve všech oborových skupinách (s výjimkou lyceí) došlo oproti předchozímu roku k navýšení průměrného procentního skóru.

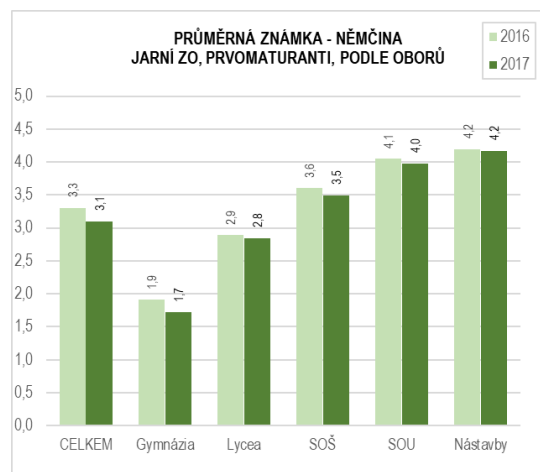
K mírnému zlepšení prvomaturantů v němčině došlo i z pohledu průměrné klasifikační známky. V jarním zkušebním období 2017 byli prvomaturanti klasifikováni v průměru známkou 3,1 a tato známka odpovídá i klasifikaci v roce 2013. V období 2015–2016 se jednalo o průměrnou známku 3,3 a v posledním roce tak došlo ke zlepšení o 0,2 klasifikačního stupně. Od roku 2013 roste i podíl jedničkářů z řad prvomaturantů skládajících zkoušku z němčiny, a to z 10,7 % v roce

2013 na 18,7 % v roce 2017. Zároveň od roku 2015 narůstá i podíl těch, kteří u maturity z němčiny získali dvojku – nárůst z 16,2 % na 18,6 % v roce 2017.

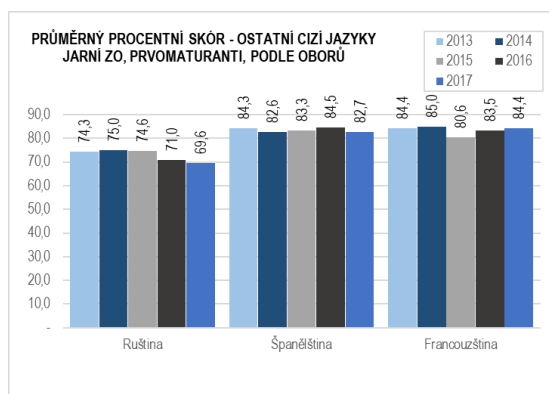
Chlapci dosahují z pohledu průměrné známky poměrně stabilních výsledků – v letech 2013–2017 se jednalo o známku 3,1–3,2. V roce 2017 byli chlapci v průměru klasifikováni známkou 3,1. To je zlepšení oproti předchozímu roku o 0,1 stupně. Mezi prvomaturanty-chlapci maturujícími v jarním zkušebním období 2017 z němčiny bylo 21,4 % jedničkářů, což je nárůst oproti roku 2016 o 8,3 procentního bodu. Zároveň ale mírně poklesl podíl dvojkařů (z 19,5 % na 17,1 %, tedy o 2,4 p. b.).

Dívky dosahovaly ve sledovaném období v průměru známky 3,1–3,3. V roce 2017 byly v průměru klasifikovány známkou 3,1. To je zlepšení oproti předchozímu roku o 0,2 klasifikačního stupně. U dívek vzrostl v jarním období 2017 oproti předchozímu roku podíl jedničkářek o 4,6 p. b. – z 13 % na 17,6 %. Zároveň vzrostl i podíl dvojkařek z 16,9 % na 19,2 %.

Průměrné známky u maturity z němčiny se výrazně liší podle toho, jaký obor prvomaturant studoval. V rámci předmětů společné části maturitní zkoušky jsou u němčiny tyto rozdíly největší. Absolventi gymnázií dosáhli v jarním zkušebním období 2017 v průměru známky 1,7. Absolventi všech ostatních středních škol dosáhli výsledků blízkých se trojce a horších – absolventi lyceí v průměru maturovali se známkou 2,8 (zlepšení o 0,1 stupně oproti předchozímu roku – v roce 2017 ale maturovalo z němčiny méně než 40 žáků), absolventi oborů středních odborných škol dosáhli v průměru známky 3,5 (zlepšení o 0,1 stupně oproti roku 2016). Prvomaturanti ze středních odborných učilišť a nástavbových oborů pak v průměru získali známku 4,0, resp. 4,2.

3.1.1.4. Výsledky z ostatních cizích jazyků

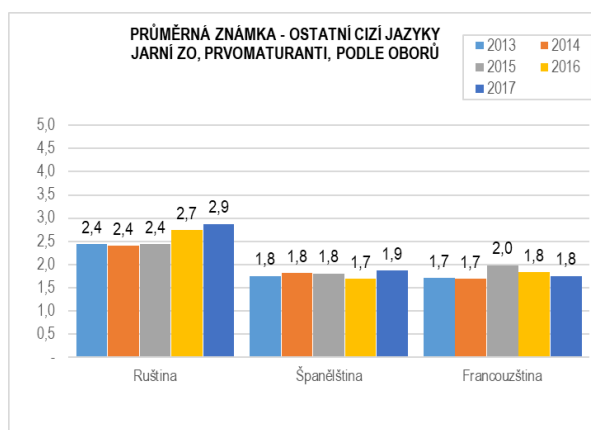

Ostatní cizí jazyky – ruština, španělština a francouzština jsou v rámci maturitní zkoušky zastoupeny v menší míře, z ruštiny v jarním zkušebním období 2017 maturovalo méně než tisíc prvomaturantů, ze španělštiny necelých 150 a z francouzštiny necelých 120. Proto jsou uváděny pouze souhrnné výsledky.

U maturitní zkoušky z ostatních jazyků dosahují dlouhodobě lepších výsledků ti prvomaturanti, kteří si volí španělštinu a francouzštinu. Jde téměř výhradně

o žáky gymnázií, a to zejména těch, která se na daný jazyk specializují. Oproti tomu ruštinu si častěji vybírají žáci středních odborných škol a také žáci oborů nástavbového studia. Častěji se také jedná o žáky jiné než denní formy vzdělávání, tedy o starší prvomaturanty, kteří si vzdělání doplňují při zaměstnání.

V jarním zkušebním období 2017 dosáhli prvomaturanti maturující z ruštiny průměrného procentního skóru 69,6 %, což je nejméně od roku 2013. Oproti předchozímu roku došlo k poklesu o 1,4 procentního bodu. Ti prvomaturanti, kteří si zvolili španělštinu, dosahovali v celém období 2013–2017 hodnot průměrného skóru vyšších než 82 %. V roce 2017 se jednalo o průměrný procentní skóre na úrovni 82,7 %. Prvomaturanti maturující z francouzštiny v celém sledovaném období dosahovali hodnot průměrného procentního skóru přesahujících 80 %, na jaře 2017 se jednalo o 84,4 %, tedy o 0,9 p. b. vyššího než v předchozím roce.

Prvomaturanti u zkoušky z ruštiny dosáhli v jarním období 2017 průměrné klasifikační známky 2,9. To je o 0,2 klasifikačního stupně vyšší hodnota než v roce 2016 a o 0,5 stupně vyšší než v letech 2013–2015. Nejhorších výsledků dosáhli prvomaturanti v oborech nástavbového studia a středních

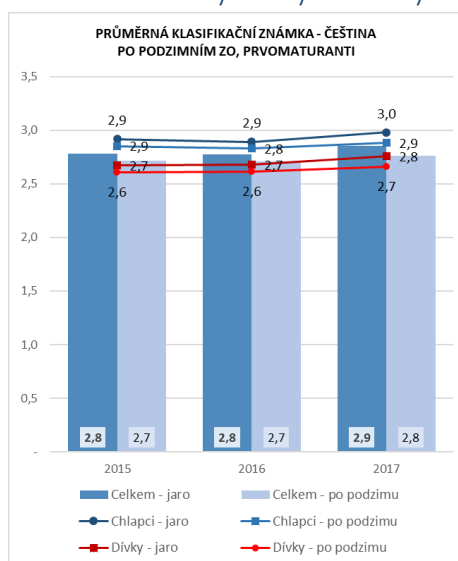
odborných učilišť (3,4; resp. 3,5), prvomaturanti z oborů SOŠ pak maturovali v průměru se známkou 2,5. Mezi prvomaturanty je 15,6 % jedničkařů, největší podíl tvoří trojkaři (31,4 %).

U zkoušky ze španělštiny a francouzštiny dosáhli prvomaturanti velmi dobrých výsledků – průměrná známka byla v roce 2017 na úrovni 1,9; resp. 1,8 klasifikačního stupně. V případě španělštiny je téměř polovina (49 %) jedničkařů, v případě francouzštiny jedničkaři tvoří 51,3 % prvomaturantů.

3.2. Výsledky zkoušek po podzimním zkušebním období – jednotlivé předměty

Ve většině předmětů společné části maturitní zkoušky došlo po podzimním zkušebním období 2017 ke zlepšení průměrné klasifikační známky o 0,1. Výjimkou jsou němčina a španělština, kde došlo ke zlepšení v setinách průměrné známky.

3.2.1. Výsledky z češtiny

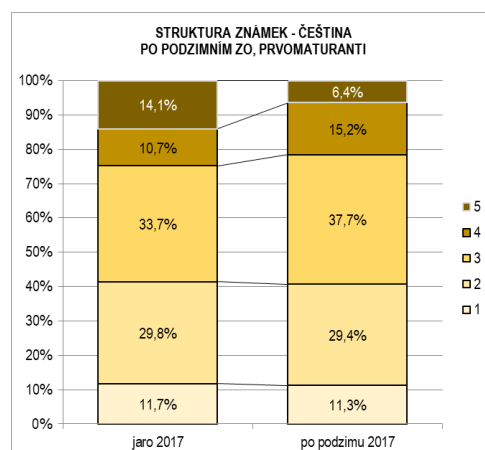
Po podzimním zkušebním období maturitní zkoušky 2017 došlo ke zlepšení průměrné klasifikační známky z češtiny u prvomaturantů z 2,9 na 2,8. K obdobnému zlepšení o 0,1 klasifikační známky došlo mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím i v předchozích dvou letech. V porovnání s jarem prakticky stagnují podíly jedničkařů (jaro 11,7 %, po podzimu 11,3 %) a dvojkařů (jaro 29,8 %, po podzimu 29,4 %), k výraznějšímu nárůstu podílu však dochází u těch, kteří odmaturovali z češtiny se známkou 3 (z 33,7 % na 37,7 %) a se známkou 4 (z 33,7 % na 37,7 %). Výrazně klesl podíl neúspěšných – z 14,1 % na 6,4 %.

Stejně jako v jarním zkušebním období, tak i po podzimním v maturitní zkoušce dosahují lepších výsledků z češtiny prvomaturantky – po podzimním zkušebním období činila

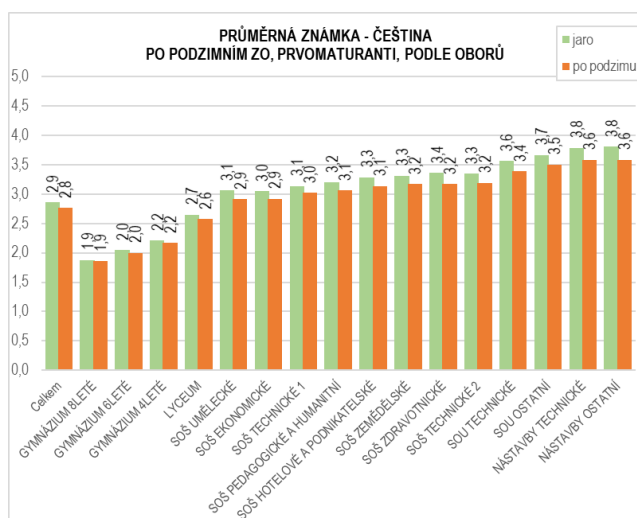
průměrná známka dívek 2,7 (oproti 2,8 na jaře). I přes zlepšení mezi jarem a podzimem však u dívek po podzimu došlo meziročně ke zhoršení o 0,1 klasifikačního stupně.

Chlapci byli v porovnání s dívkami o 0,2 klasifikačního stupně horší – na jaře byla průměrná známka chlapců z češtiny 3,0 a po podzimním zkušebním období 2,9. Oproti podzimu roku 2016 došlo stejně jako u dívek ke zhoršení o 0,1 klasifikačního stupně.

Vzhledem k vysoké úspěšnosti žáků gymnázií při maturitní zkoušce z češtiny v jarním zkušebním období, a tedy minimálnímu počtu opakujících zkoušku na podzim, se výsledky prvomaturantů po jarním a podzimním ZO z pohledu průměrné známky neliší – u osmiletých gymnázií zůstala průměrná známka z českého jazyka literatury na úrovni 1,9 a u šestiletých gymnázií 2,0 u čtyřletých gymnázií 2,2. V případě lyceí došlo po podzimním zkušebním období ke zlepšení známky z češtiny o 0,1 klasifikačního stupně na průměrnou známku 2,6.

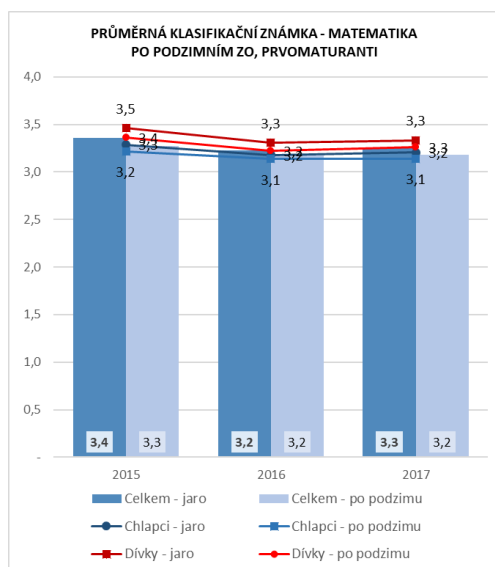
období ke zlepšení známky z češtiny

Ke zlepšení došlo i u všech oborových skupin SOŠ, SOU i nástavbového studia, a to o 0,1–0,2 klasifikačního stupně, a po podzimu se prakticky nezměnilo pořadí jednotlivých oborů. Průměrná známka z českého jazyka a literatury v případě prvomaturantů oborů středních odborných škol po podzimním zkušebním období 2017 dosahovala hodnoty od 3,0 (technické obory skupiny 1) do 3,2 (obory zemědělské, zdravotnické a technické skupiny 2). U prvomaturantů oborů SOU a nástavbového studia došlo u všech oborů ke zlepšení průměrné známky z češtiny o 0,2 klasifikačního stupně. Průměrná

klasifikační známka se u těchto prvomaturantů po podzimním zkušebním období pohybuje od 3,4 (technické obory SOU), přes 3,5 (netechnické obory SOU) až do 3,6 v případě oborů nástavbového studia.

3.2.1.1. Výsledky z matematiky

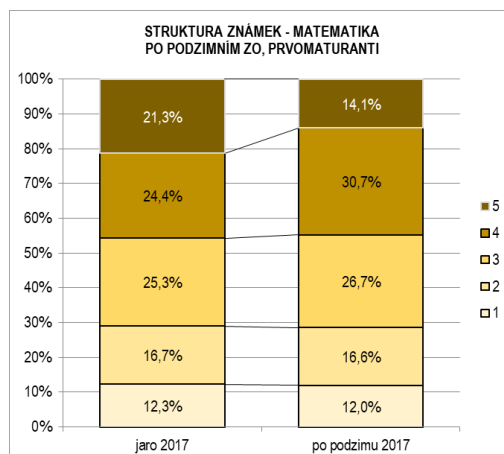

Stejně jako v případě českého jazyka a literatury došlo i v matematice ke zlepšení průměrné klasifikační známky mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím o 0,1. Výsledky po podzimním období odpovídají roku 2016.

Celkem prvomaturanti dosáhli po podzimním období průměrné známky 3,2. Oproti jarnímu zkušebnímu období se změnila struktura prvomaturantů podle jednotlivých známek, které u maturity z matematiky získali. Podíl jedničkařů mírně poklesl z 12,3 % na 12,0 % a podíl dvojkařů se prakticky nezměnil (pokles z 16,7 % na 16,6 %). Naopak narostl podíl trojkařů (z 25,3 % na 26,7 %) a čtyřkařů (z 24,4 % na 30,7 %). Podíl neúspěšných poklesl o třetinu (z 21,3 % na 14,1 %).

V matematice jsou i po podzimním zkušebním období úspěšnější chlapci, kteří v průměru maturovali se známkou 3,1 a zlepšili se tak proti jaru o 0,1 klasifikačního stupně. Výsledky chlapců po podzimu jsou tak stejné jako v roce 2016 a o 0,1 klasifikačního stupně lepší v porovnání s rokem 2015.

V případě dívek došlo oproti jaru ke zlepšení pouze na úrovni setin klasifikačního stupně, dívky dosahovaly v porovnání s chlapci horších výsledků, v průměru odmaturovaly se známkou 3,3. V porovnání s rokem 2016 se po podzimním zkušebním období zhoršily o 0,1 klasifikačního stupně, oproti roku 2015 se naopak o 0,1 stupně zlepšily.

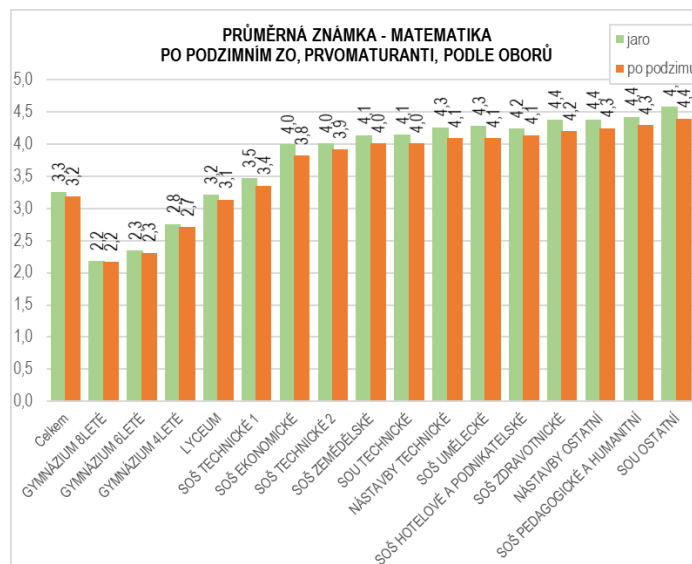
Vzhledem k tomu, že prvomaturanti z řad žáků víceletých gymnázií jsou při maturitě z matematiky v jarním zkušebním období úspěšní a zkoušku na podzim opakuje pouze malé procento z nich, průměrná známka z matematiky na jaře a po podzimním období 2017 se neliší, rozdíly jsou až na úrovni setin klasifikačního stupně. Prvomaturanti z osmiletých gymnázií dosáhli v matematice průměrné známky 2,2 a z šestiletých gymnázií průměrné klasifikační známky 2,3. Ke zlepšení pak došlo u všech ostatních oborů středních škol.

U prvomaturantů ze čtyřletých gymnázií došlo po podzimním zkušebním období roku 2017 ke zlepšení o 0,1 klasifikačního stupně na průměrnou známku 2,7. Obory gymnázií jsou tak jedinými obory středních škol, ve kterých je průměrná známka nižší než 3. Ke zlepšení o 0,1 klasifikačního stupně došlo i v případě lyceí, kde prvomaturanti dosáhli po podzimu průměrné známky 3,1.

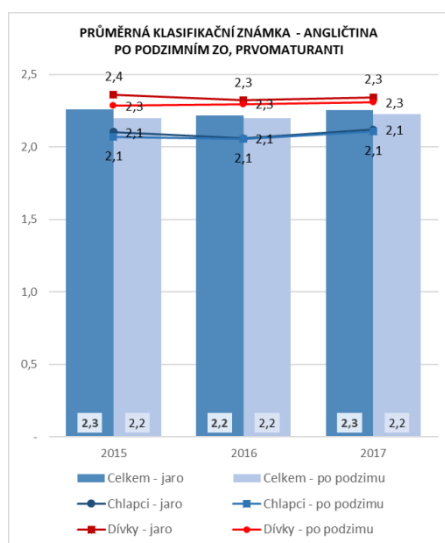
U všech oborů SOŠ došlo po podzimním zkušebním období ke zlepšení průměrné klasifikační známky o 0,1–0,2 stupně.

Prvomaturanti ze SOŠ tak po podzimu dosáhli u maturity z matematiky průměrné známky 3,4 (technické obory skupiny 1), 3,8 (obory ekonomické), 3,9 (technické obory skupiny 2), 4,0 (obory zemědělské). V ostatních oborech SOŠ jsou prvomaturanti, kteří volí jako druhou povinnou zkoušku matematiku, početně méně zastoupeni a jejich výsledky jsou horší – v průměru maturovali se známkou vyšší než 4,0.

V případě technických oborů SOU a nástavbového studia dosáhli prvomaturanti po podzimním období průměrné známky z matematiky 4,0; resp. 4,1 a došlo u nich oproti jaru ke zlepšení v průměru o 0,1; resp. 0,2 klasifikačního stupně. U netechnických oborů SOU a nástaveb došlo u prvomaturantů mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím 2017 ke zlepšení o 0,2; resp. o 0,1 klasifikačního stupně a v průměru dosáhli klasifikační známky 4,4; resp. 4,3. I přes zlepšení ale stále zůstávají spolu s prvomaturanty z pedagogických a humanitních oborů SOŠ mezi obory s nejhoršími výsledky z matematiky.

3.2.1.2. Výsledky z angličtiny

Prvoturnanti, kteří si v rámci druhé povinné zkoušky společné části volí angličtinu, byli v jarním zkušebním období 2017 úspěšnější než ti, kteří si volí matematiku. Z tohoto důvodu na podzim opakuje zkoušku menší podíl z nich. Rozdíly průměrných známek žáků maturujících z angličtiny mezi jarním a podzimním obdobím nejsou příliš výrazné.

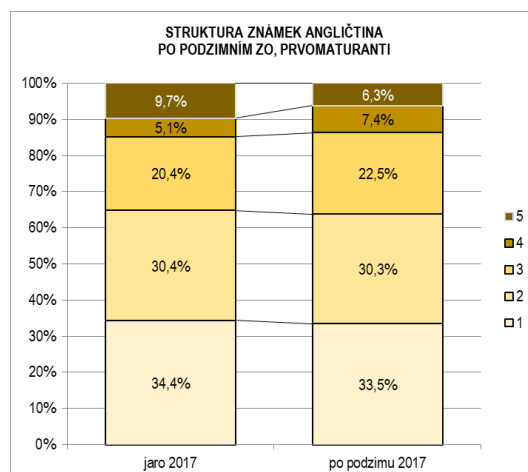
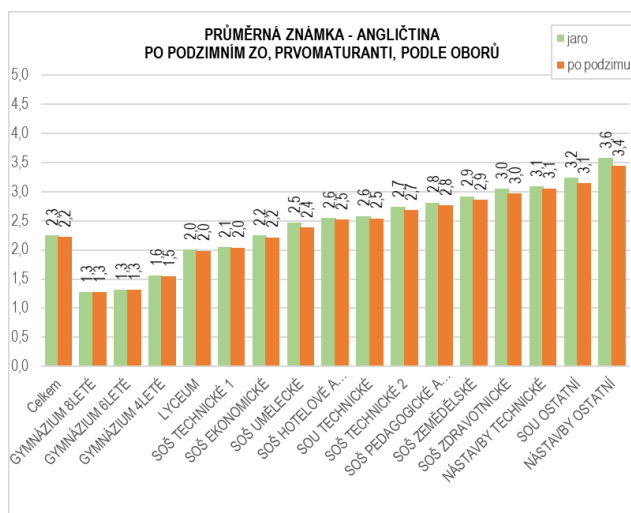
V průměru došlo u prvoturnantů mezi jarním a podzimním obdobím ke zlepšení o 0,1 klasifikačního stupně, a to z průměrné známky 2,3 na 2,2. Výsledek po podzimním období je tak v posledních třech letech stabilní.

Podíl jedničkařů se u maturitní zkoušky z angličtiny po podzimním období mírně snížil z 34,4 % na 33,5 %. Podíl dvojkařů se prakticky nezměnil, po podzimním zkušebním

období získalo dvojku 30,3 % prvoturnantů, kteří si angličtinu zvolili. Mírně narostl podíl trojkařů z 20,4 % na 22,5 % a narostl i podíl čtyřkařů z 5,1 % na 7,4 %. Podíl neúspěšných se tak při maturitní zkoušce z angličtiny oproti jaru snížil o třetinu.

V případě chlapců i dívek došlo po podzimním zkušebním období v angličtině k mírnému zlepšení, v průměrných známkách se to však projevilo na úrovni setin klasifikačního stupně. Chlapci tak dosáhli průměrné známky 2,1 a výsledky dívek byly mírně horší – v průměru byly klasifikovány známkou 2,3. Jak u chlapců, tak u dívek známky z maturitní zkoušky z angličtiny odpovídají klasifikaci z roku 2016.

Výsledky po jarním a po obou zkušebních obdobích se

významně liší podle oboru střední školy, který prvoturnanti studovali. Vzhledem k tomu, že v případě víceletých gymnázií složili maturitní zkoušku z angličtiny prakticky všichni, kteří si tento předmět vybrali a k maturitní zkoušce se dostavili, nezměnil se ani průměrný výsledek této zkoušky mezi jarem a podzimem. Jak v případě osmiletých, tak šestiletých gymnázií prvoturnanti dosáhli po podzimním období průměrné klasifikační známky z angličtiny 1,3. Prakticky stejných výsledků na jaře a po

podzimu dosáhli i prvoturnanti ze čtyřletých gymnázií (zde jde o rozdíl 0,01 klasifikačního stupně, vlivem zaokrouhlování došlo ke snížení z hodnoty 1,6 na 1,5 klasifikačního stupně) a lyceí (výsledek 2,0 na jaře i po podzimu).

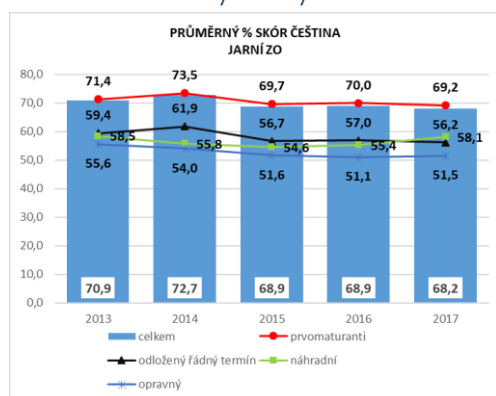
K mírnému zlepšení průměrné klasifikační známky došlo u prvoturnantů všech oborů SOŠ (u všech oborů se však jedná o zlepšení na úrovni setin) a oborů SOU. Největší zlepšení průměrné klasifikační

známky u maturity z angličtiny po podzimním období bylo zaznamenáno u netechnických oborů nástavbového studia, a to z průměrné známky 3,6 na známku 3,4. Pořadí oborů podle dosažené průměrné známky zůstává v porovnání s jarním obdobím stejné i po podzimních maturitních zkouškách.

3.3. Výsledky zkoušek maturantů v odloženém řádném, náhradním a opravném termínu

V jarním zkušebním období skládají maturitní zkoušky kromě prvomaturantů i žáci, kteří maturují v odloženém řádném termínu (poprvé se k maturitní zkoušce přihlásili již v předchozích letech, kdy nebyli k maturitě připuštěni, a MZ tak skládají až ve sledovaném roce), a žáci skládající maturitní zkoušku v náhradním či opravném termínu. Oproti prvomaturantům dosahují tito žáci u společné části maturitní zkoušky horších výsledků, a to jak z pohledu průměrného skóru, tak z pohledu průměrné známky. To platí pro všechny předměty.

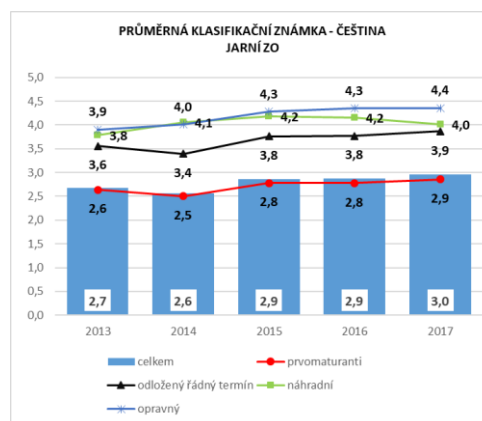
3.3.1. Výsledky zkoušek ostatních maturantů – čeština

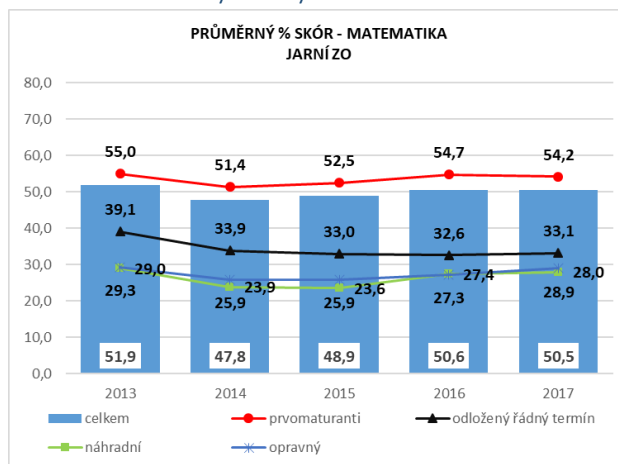
V češtině dosahovali všichni maturanti v jarním zkušebním období 2017 průměrného skóru 68,2 %. Nejúspěšnější jsou prvomaturanti s 69,2 % a ti, kteří skládají zkoušku v náhradním termínu (58,1 %). Maturanti, kteří šli ke zkoušce v odloženém řádném termínu, dosáhli průměrného procentního skóru 56,2 % a ti, kteří skládali maturitní zkoušku z češtiny v opravném termínu, dosáhli výsledků nejhorších (51,5 %).

Prvomaturanti dosáhli v porovnání s maturanty, kteří skládají zkoušku v jiném typu termínu, nejvyššího procentního skóru v celém sledovaném období 2013–2017, jedná se o rozdíly převyšující v celém období 10 p. b.

Obdobná situace je i z pohledu průměrných klasifikačních známek. V jarním zkušebním období roku 2017 byla průměrná známka z češtiny všech maturantů 3,0. Prvomaturanti dosáhli známky o 0,1 stupně nižší. S velkým odstupem následovali maturanti skládající zkoušku v odloženém řádném termínu, kteří byli v průměru klasifikováni známkou 3,9. Ti, co skládali zkoušku v náhradním termínu, dosáhli průměrné známky 4,0. V opravném termínu byli maturanti ve zkoušce z češtiny v průměru klasifikováni známkou 4,4. Od roku 2014 se začíná snižovat odstup výsledků maturantů v náhradním a opravném termínu, a to až na rozdíl 0,1 klasifikačního stupně (v roce 2014 se jednalo o 0,7 klasifikačního stupně).

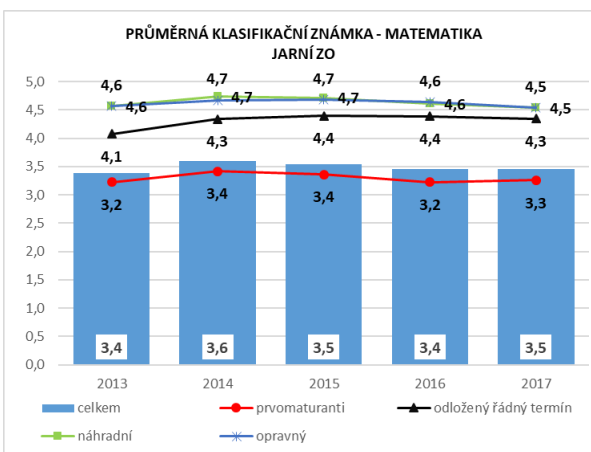
3.3.2. Výsledky zkoušek ostatních maturantů – matematika

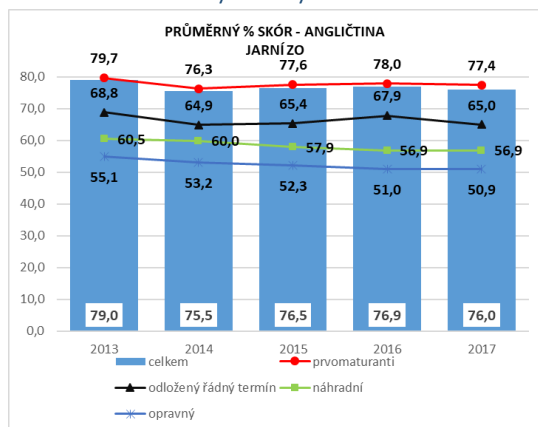
V matematice jsou rozdíly mezi prvomaturanty a těmi, kteří maturují v jiných termínech, ještě větší než v češtině. V průměru dosahovali všichni maturanti v jarním zkušebním období roku 2017 průměrného procentního skóru 50,5 %, prvomaturanti 54,2 %. Ti, kteří maturovali z matematiky v řádném odloženém termínu, dosáhli v porovnání s prvomaturanty skóru o 21,1 p. b. nižšího.

Ti, kteří maturovali z matematiky v opravném a náhradním termínu, dosáhli průměrného procentního skóru pouze na úrovni 28,9 %, resp. 28 %.

Pokud porovnáme průměrné klasifikační známky maturantů z matematiky, závěry jsou obdobné. Průměrná známka všech maturantů v jarním zkušebním období roku 2017 z matematiky byla 3,5 klasifikačního stupně. Prvomaturanti byli úspěšnější, v průměru dosáhli známky 3,3. S odstupem jednoho klasifikačního stupně následovali ti, kteří maturovali v odloženém řádném termínu (průměrná klasifikační známka 4,3 a odstup od prvomaturantů 1,0 klasifikační stupeň), maturanti v odloženém a náhradním termínu měli průměrnou známku 4,5.

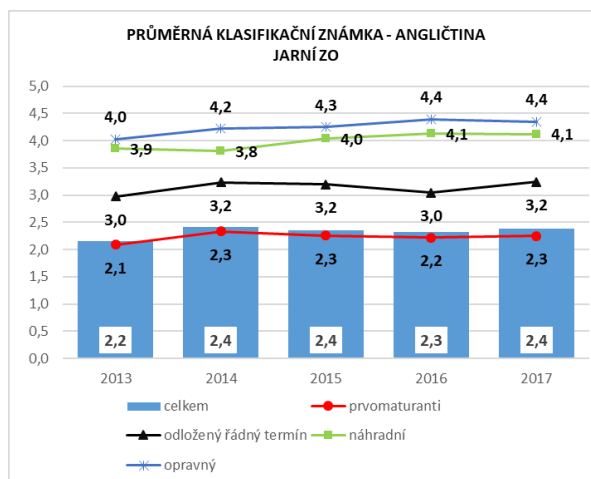

3.3.3. Výsledky zkoušek ostatních maturantů – angličtina

Prvomaturanti, kteří si vybrali jako druhou povinnou zkoušku angličtinu, byli oproti těm, kteří si vybrali matematiku, při maturitní zkoušce úspěšnější, a navíc se jejich výsledky a průměrné výsledky všech maturantů liší v porovnání s matematikou méně. V průměru dosahovali všichni maturanti v jarním období roku 2017 ve zkoušce z angličtiny procentního skóru 76 %, prvomaturanti pak 77,4 %. Odstup výsledků maturantů v odloženém řádném termínu od prvomaturantů byl 11,4 p. b. (dosáhli skóru 65 %), následovali maturanti v náhradním termínu s 56,9 % a maturanti v opravném termínu dosáhli skóru na úrovni 50,9 %.

Nejlepších výsledků z pohledu průměrné klasifikační známky dosáhli u maturitní zkoušky z angličtiny prvomaturanti. V celém sledovaném období měli průměrnou známku o 0,1 stupně nižší, než je tomu v případě průměrné známky všech maturantů. V jarním zkušebním období roku 2017 získali prvomaturanti při zkoušce z angličtiny průměrnou známku 2,3 a průměr všech maturantů činil 2,4. S odstupem 0,9 klasifikačního stupně následovali maturanti v odloženém řádném termínu s průměrem 3,2. Ti, kteří maturovali z angličtiny v náhradním a opravném termínu, dosáhli v roce 2017 v průměru známek horších, a to známky 4,1 a 4,4.

4. Závěr

V roce 2017 se k maturitní zkoušce přihlásilo celkem 81,8 tis. žáků, z toho bylo 69,7 tis. prvomaturantů.

V jarním zkušebním období bylo přihlášeno k maturitní zkoušce 81,2 tis. maturantů, z toho bylo 69,7 tis. prvomaturantů, 2,2 tis. žáků se hlásilo v odloženém řádném termínu a k náhradní či opravné zkoušce bylo přihlášeno celkem 9,3 tis. maturantů. Naprostá většina prvomaturantů se hlásila jak na společnou, tak na profilovou část maturitní zkoušky (96,9 %). Pouze k profilové části zkoušky se přihlásilo jen 2,9 % prvomaturantů (2,2 tis.), jednalo se o ty, kteří již v minulosti maturitní zkoušku složili a doplňují si odborné vzdělání.

V podzimním zkušebním období 2017 se k maturitní zkoušce přihlásilo celkem 22,6 tis. maturantů, z toho 4,3 tis. (18,9 %) z nich se hlásilo v řádném odloženém termínu, k opravné nebo náhradní zkoušce se přihlásilo 18,3 tis. maturantů. Oproti jarnímu zkušebnímu období tak výrazně narostl podíl maturantů v náhradních a opravných termínech. Většina maturantů v podzimním zkušebním období se hlásila pouze ke společné části maturitní zkoušky (54,4 %, resp. 12,3 tis.), pouze k profilové zkoušce bylo přihlášeno 13,5 % (3,0 tis.) maturantů a k oběma zkouškám 32 % maturantů (7,3 tis.).

ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

V souvislosti s demografickým vývojem a s chováním žáků hlásících se ke studiu na střední škole v minulých letech se zpomalil meziroční pokles počtu prvomaturantů. Zároveň však mírně narostl podíl žáků, kteří se poprvé hlásili k maturitní zkoušce již v předchozích letech, což je způsobeno zejména vyšší neúspěšností u maturitní zkoušky a nárůstem počtu opakujících z předchozích let.

Celkový počet maturujících na počtu obyvatel ve věku 19 let se v posledních dvou letech ustálil na 88 %, čímž se zastavil pokles tohoto podílu z období 2013–2016. Zastoupení těch, kteří maturitní zkoušku v roce 2017 úspěšně složili, na populaci 19letých bylo 67 %, meziročně došlo k velmi mírnému nárůstu o 0,1 p. b. Zastavil se tím pokles z období 2013–2016.

Obdobná je i situace v **zastoupení podílu prvomaturantů v populaci 19letých** – na 100 osob v tomto věku připadlo v roce 2017 celkem 75 prvomaturantů, meziročně to znamená pokles pouze v desetinách procentního bodu. Participace dívek byla oproti chlapcům tradičně vyšší – 85 prvomaturantek na 100 dívek ve věku 19 let, zatímco na 100 chlapců ve věku 19 let připadlo 66 prvomaturantů. Rozdíl mezi dívkami a chlapci tak činil 19 procentních bodů.

Účast na maturitním vzdělávání se výrazně liší regionálně – na 100 osob ve věku 19 let připadá v rámci regionů od 57 prvomaturantů v Karlovarském kraji až po 110 prvomaturantů v Praze. Ta je ale spádovou vzdělávací oblastí i pro část Středočeského kraje.

Rozdíly v účasti na maturitním vzdělávání jsou i v rámci jednotlivých typů středních škol. Gymnázia v období 2011–2017 posílila o 2,6 procentního bodu na 22,9 %, lycea naopak oslabila o 1,2 procentního bodu na 5,0 %. K poklesu v účasti na maturitním vzdělávání u středních odborných učilišť dochází od roku 2013 (z 6,4 % na 5,5 % v roce 2017) a u středních odborných škol (z 38,9 % na 36,6 %). Výrazně poklesla v období 2011–2017 účast v nástavbovém studiu (z 11,8 % na 6,3 %).

Naprostá většina prvomaturantů absoluuje vzdělávání v denní formě, **mezi prvomaturanty bylo v jarním zkušebním období roku 2017 pouze 8,2 % těch, kteří navštěvovali neprezenční formy vzdělávání.** Od roku 2011 pokleslo zastoupení neprezenčních forem zejména u nástavbového studia a naopak vzrostl podíl neprezenčních forem v případě pedagogických a humanitních SOŠ.

V detailnějším oborovém členění došlo v jarním zkušebním období oproti roku 2011 zejména k nárůstu podílu i absolutního počtu maturantů v pedagogických a humanitních SOŠ, a to i díky žákům v jiných než denních formách studia, kteří si doplňovali odbornou kvalifikaci. K absolutnímu i relativnímu nárůstu počtu absolventů došlo také v případě uměleckých SOŠ a šestiletých gymnázií. Naopak největší

pokles podílu i absolutního počtu absolventů zaznamenaly obory nástaveb (a to jak technických, tak netechnických) a SOŠ ekonomické.

NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY – JARO A PO PODZIMU

V jarním období maturitní zkoušky v roce 2017 úspěšně maturovalo 51 tis. žáků, zkoušku nekonalo 9,8 tis. přihlášených a neúspěšných bylo 20,4 tis. **Hrubá neúspěšnost v jarním období** činila 37,2 %, došlo tak k meziročnímu nárůstu hrubé neúspěšnosti o 0,5 p. b. a oproti roku 2011 se hrubá neúspěšnost zvýšila o 9,4 p. b. **Čistá neúspěšnost** (podíl úspěšných na těch, kteří zkoušku konali) pak činila 28,6 %.

V případě prvomaturantů v jarním zkušebním období 2017 jich 47,0 tis. složilo zkoušku úspěšně, 7,3 tis. přihlášených zkoušku nekonalo a 15,4 tis. bylo u zkoušky neúspěšných. **Hrubá neúspěšnost** prvomaturantů tak činila 32,5 %. Ve srovnání s rokem 2016 došlo k nárůstu o 0,7 p. b. a ve srovnání s rokem 2011 nárůst činil 4,7 p. b. **Čistá neúspěšnost** prvomaturantů dosáhla hodnoty 24,6 %.

Hrubá neúspěšnost stále roste, a to i přes pokles míry neúčasti u maturitní zkoušky, která klesá od roku 2015. Jak u hrubé, tak u čisté neúspěšnosti se od roku 2015 zvětšuje rozdíl mezi **chlapci a dívkami** – v případě hrubé neúspěšnosti prvomaturantů se rozdíl mezi chlapci a dívkami v období 2014–2017 zvýšil z 2,1 p. b. na 4,5 p. b. a u čisté neúspěšnosti z 0,4 p. b. na 2,1 p. b. V roce 2017 si navíc meziročně pohoršili prvomaturanti všech typů škol s výjimkou lyceí.

V případě, kdy byli v jarním zkušebním období 2017 prvomaturanti u zkoušky neúspěšní, 69 % jich neuspělo pouze u společné části, 16 % pouze u profilové části a 15 % nebylo úspěšných ani v profilové, ani ve společné části zkoušky.

Po podzimním zkušebním období hrubá neúspěšnost prvomaturantů klesla z 32,5 % na 18,2 %, tedy o 14,3 procentního bodu. V roce 2017 se tedy zastavil růst hrubé neúspěšnosti pozorovaný od roku 2012. Hrubá neúspěšnost u chlapců klesla oproti jarnímu zkušebnímu období o 15,9 p. b. na 19,2 %, u dívek o 13,0 p. b. na 17,5 %.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů po podzimním zkušebním období 2017 poklesla v porovnání s jarem na polovinu, tedy na 12,3 %. Došlo tak k zastavení rostoucího trendu (od roku 2012), oproti roku 2016 se čistá míra neúspěšnosti prvomaturantů snížila o 0,2 p. b. Po podzimním období se zároveň srovnaly rozdíly mezi chlapci a dívkami – mezi dívkami neuspělo 12,3 % těch, které maturitu konaly, u chlapců se jednalo o 12,2 %.

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Profilovou zkoušku v jarním zkušebním období 2017 úspěšně vykonalo 57,8 tis. (83 %) prvomaturantů, jejich hrubá neúspěšnost u profilové zkoušky činila 17 %, čistá neúspěšnost pak 7,6 %. Hrubá neúspěšnost od roku 2016 klesá, zatímco čistá neúspěšnost roste od roku 2012. Rozdíly mezi hrubou a čistou neúspěšností u profilové zkoušky se tak v posledních letech postupně snižují.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů konajících profilovou část maturitní zkoušky klesla po podzimním zkušebním období 2017 na 2,8 % žáků konajících zkoušku.

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Zkoušky společné části maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2017 úspěšně složilo 47,7 tis. (70,5 %) prvomaturantů, **hrubá neúspěšnost** u společné části zkoušky se tedy pohybovala na úrovni 29,5 % a **čistá neúspěšnost** na úrovni 21,4 %. Po jarním zkušebním období 2017 byla čistá neúspěšnost prvomaturantů u společné části zkoušky 2,8x vyšší než u profilové části, přičemž největší rozdíly byly zaznamenány na nástavbách a SOU, naopak srovnatelná míra neúspěšnosti u obou částí maturitní zkoušky je na gymnáziích.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů konajících společnou část maturitní zkoušky klesla **po podzimním zkušebním období** 2017 na 11,6 % žáků konajících zkoušku. Po dvou zkušebních obdobích (jaro/podzim) je tak neúspěšnost prvomaturantů u společné části zkoušky 4,2x vyšší než u profilové části.

Od roku 2014 dochází v jarním zkušebním období k postupnému přibližování čisté neúspěšnosti chlapců a dívek, v roce 2017 **byl odstup mezi chlapci a dívkami** pouze 0,1 p. b. (21,3 % chlapci, 21,4 % dívky). Chlapci sice stále dosahují mírně lepších výsledků, ale neúspěšnost u nich roste rychlejším tempem než u dívek.

Podle typu středních škol dochází z pohledu čisté neúspěšnosti u společné části maturitní zkoušky ke zvyšování rozdílu mezi nejsilnějšími a studijně nejslabšími skupinami. Meziročně tak došlo k nárůstu čisté neúspěšnosti u všech typů škol s výjimkou lyceí. K největšímu zhoršení došlo u SOŠ ekonomických, uměleckých a technických 2.

Ve společné části maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2017 neuspěli prvomaturanti u první povinné zkoušky v 38 %, u druhé povinné zkoušky neuspělo 35 % a více než čtvrtina (27 %) neuspěla ani u jedné povinné zkoušky.

PŘEDMĚTY SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

PRVNÍ POVINNÁ ZKOUŠKA – Český jazyk a literatura

V první povinné zkoušce, tedy v komplexní **zkoušce z českého jazyka a literatury**, neuspělo 16,6 % maturantů. U prvomaturantů šlo o 14,1 %, oproti roku 2013 tak u nich došlo ke zhoršení o 8,0 p. b. (zde je znovu potřeba připomenout změny parametrů jednotlivých dílčích zkoušek v letech 2015 a 2016). Zatímco v roce 2013 byli chlapci i dívky stejně úspěšní, rozdíly v neúspěšnosti v češtině z genderového pohledu se postupně prohlubují. V roce 2017 byl tento rozdíl již 1,3 p. b. v neprospěch chlapců. V případě neúspěšnosti prvomaturantů v češtině se prohlubují rozdíly mezi jednotlivými typy škol, výrazně si od roku 2013 pohoršily obory SOŠ (zejména ekonomických), SOU (zejména technických) a nástaveb, zatímco neúspěšnost prvomaturantů z gymnázií a lyceí se příliš nemění. U zkoušky z češtiny dochází nejen k nárůstu čisté neúspěšnosti, ale snižuje se i průměrný procentní skóre a oproti roku 2016 došlo i ke zhoršení průměrné známky na z 2,8 na 2,9 klasifikačního stupně.

Po podzimním zkušebním období došlo u zkoušky z češtiny u prvomaturantů ke zlepšení čisté neúspěšnosti na 6,4 % (o 7,7 p. b.) a ke zlepšení průměrné klasifikační známky o 0,1 klasifikačního stupně na 2,8 ve srovnání s výsledkem jarního zkušebního období.

DRUHÁ POVINNÁ ZKOUŠKA

Od roku 2014 klesá čistá neúspěšnost prvomaturantů u druhé povinné zkoušky společné části. Jedním z důvodů je postupně klesající podíl maturantů volících si matematiku. Z pohledu čisté neúspěšnosti se výsledky zkoušky z cizího jazyka v čase mění nepatrně, zatímco u matematiky dochází ke zlepšení.

Také v roce 2017 pokračuje trend výběru předmětu druhé povinné zkoušky společné části, který započal v roce 2013, výrazně posiluje angličtina.

Pokračuje pokles podílu volby matematiky, a to napříč všemi oborovými skupinami. Matematiku si tak volilo pouze 25,8 % prvomaturantů přihlášených v jarním zkušebním období roku 2017 ke společné části maturitní zkoušky. Oproti roku 2012, kdy si matematiku volilo nejvíce maturantů, tak došlo k poklesu volby matematiky o 18,1 p. b. Matematiku si častěji volí chlapci – v roce 2017 se jednalo o 34,4 % z nich. Dívky volily matematiku pouze v 18,6 % případů. Pokles volby matematiky byl nejvíce patrný u oborů SOU a nástaveb, kde bylo relativní zastoupení oproti roku 2012 téměř poloviční.

Oproti roku 2013 došlo k nárůstu čisté neúspěšnosti prvomaturantů v matematice u všech typů škol, mezi roky 2016 a 2017 zaznamenaly zlepšení lycea, SOU a nástavby, k mírnému zhoršení došlo

u gymnázií (z 3,6 % na 4,2 %) a SOŠ (z 29,9 % na 30,3 %). Z pohledu podrobnějšího oborového členění si mezi roky 2016 a 2017 ve výsledcích z matematiky pohoršily zejména ekonomické, umělecké a pedagogické a humanitní SOŠ. Výsledky z matematiky z pohledu průměrného procentního skóru a průměrné známky meziročně stagnují.

Po podzimním zkušebním období došlo oproti jaru ke zlepšení čisté neúspěšnosti prvomaturantů o třetinu (z 21,3 % na 14,1 %) a ke zlepšení průměrné známky z 3,3 na 3,2.

Angličtina představuje dominantní předmět z hlediska volby předmětu druhé povinné zkoušky. V jarním zkušebním období roku 2017 si ji zvolilo 69,3 % prvomaturantů a oproti roku 2012 tak došlo k nárůstu podílu volby o 22,7 p. b. K největšímu nárůstu podílu volby angličtiny došlo u oborů nástaveb a technických SOU, k výraznějšímu nárůstu i u SOŠ technických. Naopak minimálně se mění podíl volby angličtiny na gymnáziích.

Čistá neúspěšnost prvomaturantů u zkoušky z angličtiny dosáhla v roce 2017 úrovně 9,7 %, meziročně (2016–2017) tak došlo k mírnému nárůstu o 0,3 p. b. a k nárůstu za poslední tři roky o 0,6 p. b. Skokově vzrostla neúspěšnost mezi roky 2013 a 2014. Chlapci dosáhli v angličtině lepších výsledků než dívky (7,1% neúspěšnost oproti 11,5% neúspěšnosti dívek), 4–5 bodový rozdíl mezi jejich neúspěšnostmi se tak v roce 2017 snížil na 2,8 p. b. Meziročně (2016–2017) došlo ke zvýšení neúspěšnosti prvomaturantů nástaveb a SOŠ, zatímco neúspěšnost absolventů lyceí a gymnázií prakticky stagnovala, ke zlepšení pak došlo u SOU (z 19,7 % na 17,8 %). Meziročně došlo u zkoušky z angličtiny k poklesu průměrného procentního skóru prakticky ve všech oborových skupinách a v jarním období se meziročně zhoršila i průměrná známka z 2,2 na 2,3 klasifikačního stupně.

Po podzimním zkušebním období se oproti jaru snížila čistá neúspěšnost prvomaturantů u zkoušky z angličtiny o třetinu (z 9,7 % na 6,3 %) a průměrná známka se snížila z 2,3 na 2,2 klasifikačního stupně.

V rámci ostatních cizích jazyků došlo k výraznému poklesu podílu volby němčiny, kterou si v jarním zkušebním období 2017 zvolila pouze 3 % prvomaturantů. Němčina se tak postupně dostává na úroveň „malých jazyků“. Oproti roku 2011 poklesla volba němčiny o 10 p. b. Němčinu si mírně častěji volily dívky (3,8 %) oproti chlapcům (1,9 %). Z oborového pohledu má němčina nejvyšší zastoupení v netechnických nástavbách. Ruštinu, francouzštinu a španělštinu si volilo v souhrnu 1,9 % prvomaturantů a v roce 2017 se tak tyto ostatní cizí jazyky poprvé dostaly pod úroveň volby 2 %.

V jarním období 2017 se meziročně snížila míra čisté neúspěšnosti prvomaturantů u maturitní zkoušky z němčiny na 26,8 %, tedy o 4,2 p. b. Tím se zastavil trend zvyšování neúspěšnosti nastartovaný v roce 2014. V případě němčiny došlo nejen ke snížení počtu prvomaturantů, kteří si tuto zkoušku vybírají, ale i ke změně jejich struktury. Klesá podíl žáků SOŠ, SOU i lyceí a narůstá podíl žáků gymnázií volících si němčinu jako předmět druhé povinné zkoušky společné části. Do roku 2016 rostl i podíl prvomaturantů z nástaveb volících si němčinu. Spolu se snížením neúspěšnosti v jarním zkušebním období se ve srovnání s rokem 2016 zlepšil i průměrný procentní skór (z 63,6 na 66,4 %) a průměrná známka (z 3,3 na 3,1 klasifikačního stupně).

Po podzimním zkušebním období se čistá neúspěšnost u zkoušky z němčiny oproti jaru snížila z 26,8 % na 22,1 %, průměrná známka zůstala na stejné úrovni (3,1 klasifikačního stupně).